

ROPARZ HEMON

**GERIADUR ISTOREL
AR BREZHONEG**

Dictionnaire Historique du Breton

**Rann 16
Kaouenn - Kempenn**

PREDER
Kaier 108-109
Mezheven-Gouere 1968

G E R I A D U R I S T O R E L A R B R E Z H O N E G

Dictionnaire historique du Breton

Lizherenn A, moulet, 204 p.,	AL LIAMM 1958	12,00 FF.
B - BIVIDIK , liesskrivet,	rann 1,	100 p.,	PREDER 1959 9,00 FF.
BIZ-CHIPOT, liesskrivet,	rann 2,	100 p.,	PREDER 1960 9,00 FF.
CHIPOTAL-DEROU, liesskr. ,	rann 3,	100 p.,	PREDER 1961 9,00 FF.
DEROU-DILEZENN, liesskr. ,	rann 4,	100 p.,	PREDER 1961 9,00 FF.
DILEZER-DIVIZOUD, liesskr,	rann 5,	100 p.,	PREDER 1961 9,00 FF.
DIVIZOUT- E , liesskr. ,	rann 6,	100 p.,	PREDER 1962 9,00 FF.
E -ESPEDIANT, liesskr. ,	rann 7,	100 p.,	PREDER 1963 9,00 FF.
ESPEDIET-FLEC'H, liesskr. ,	rann 8,	100 p.,	PREDER 1963 9,00 FF.
FLED-GANDELED , liesskr. ,	rann 9,	100 p.,	PREDER 1964 9,00 FF.
GANEDIGEZH-GOUELAÑ, liessk,	rann 10,	100 p.,	PREDER 1965 9,00 FF.
GOUELAÑ-GWALLBEDIÑ, liessk,	rann 11,	100 p.,	PREDER 1966 9,00 FF.
GWALLBEZH-GWITIBUNTAMM, lies,	rann 12,	100 p.,	PREDER 1966 9,00 FF.
GWITOD-HIGOLENN, liesskr. ,	rann 13,	100 p.,	PREDER 1966 9,00 FF.
HIK-IZEL , liesskr. ,	rann 14,	100 p.,	PREDER 1968 9,00 FF.
IZELAAT-KAOUENN, liesskr. ,	rann 15,	100 p.,	PREDER 1968 9,00 FF.

RAKPRENAN

Souscription

Pep rann 100 p., (Chaque fascicule de 100 p.).....	9,00 FF.
Div rann (Deux fascicules)	¹⁵ 9,00 FF.
Pemp rann (Cinq fascicules)	^{37,50} 9,00 FF.

Dr ETIENNE, CCP 16 093 13 PARIS

kaouenn f. -ed (1) hibou.

C. couhenn, tr. "chahuant, lat. bubo" ; Qu. II p. 31
vn caouïen, tr. "chat-huant ou hibou" ; Qu. II p. 85
vn caouïen, tr. "hibou".

GReg. p. 494 caouënn, tr. "hibou" ; caouenned (pl.) ;
cohan (V.) ; cohaned (V.) (pl.) ; p. 157 qaoüonn,
tr. "chat-huant" ; qaoüenned (V.) (pl.) ; kan ar
qaoüenn ; p. 376 caouïen-vezv (skrivet : mézo),
tr. "étourdi" ; PELletier. caouïen, caouïan, tr.
"chat huant, hibou" ; "le nouveau Dict. porte
Caouinet, des Chats huans" (pl.) · L'Arm-p. 184
cohann (f.), tr. "hibou" ; p. 55, tr. "chat-huant" ;
cohannétt (pl.) ; IN. p. 110 e-giz ur Gaouen en
ur c'hozh edifis.

EKG. II p. 9 hepadenn ar gaouenn ; LLB-548 kaer en deus
ar gohan krial, n'he doujit ket ; MGK. p. 12 heñvel
ouzh kaouenned, en noz a wel gwellañ (pl.) ;
GBI. II p. 144 ur c'hozh kastell iliavek, zo mat
da neizh d'ar c'haouenned (pl.).

DIHU-1906 p. 173 ar gohann em lak da hopiñ MATH. p. 66
setu perak ez eo gant an holl evned kasaet ar
gaouenn ; MONA. p. 12 galvadennoù kaouenned (pl.).

----- (2) homme avare, chiche, parcimonieux.

M. 3070 er Doe eno á goalcho den a yoaou hep bezaff
caouhen.

GReg. p. 164 caouënn, tr. "chiche, qui craint de déponser" ;
caouënned (pl.).

kaouenneg f. -où lieu où il y a des hiboux.

GReg. p. 157 qaoüennecq, tr. "quartier plein de chat-huants".

kaouenn-erc'h f. harfang.

SKET. III p. 16 ar c'haouenned-erc'h (pl.).

kaouennheñvel a. semblable à un hibou, en forme de hibou.

SKET. III p. 78 ul lestr pri ... kaouennhenvel.

kaouennidigezh f. parcimonie.

GReg. p. 164 caouënnidiguez, tr. "chicheté, trop grande
épargne".

(?) kaougañ v. abonder.

GReg. "ãls. cougaff, caougaff, caugaff", tr. "abonder"
(inf.).

kaougant a. (1) complet, abondant.

Pm. n. 226 lauar hy ... gant youll cogant ; Pm. n. 248

ho brut quen munut ha ludu cougant dysmantet .

M. 3321 he holl madou ha he joaou cogant ; M. 2289
cals so ouz beuaff en ho koant ... aes ha plesant
cogant en pep andret.

GReg. "ãls. caugant", tr. "abondant" ; PELletier. caougant
"que quelques-uns prononcent Couhant, exprime ce
qui croît vite & abondamment, ce qui arrive ou

agit souvent. Le comparatif est Cougantoc'h, plus abondamment, plus fréquent".

- (2) certes, assurément.
N.1420 voar penn diziou peur cougant, hoz em quifit present ganty ; N.393 ma-z vozo cougant santel ; N.4 an Tat ha-n Map ... ha-n Spered Glan ... pere en personu cougant se try ... ; Fm.n.3 da bout cougant (lenn : cougant) presidentantes e-n nef ; Jer.FEilletier.dict.ms. (n.A.267) unan a-n teyr a douz ... cougant da-n Ormandy ; Jer.p.1453 (n.171) my-zaff a ya cougant da clasq ... ; Jer.FEilletier.p.167 (n.296) tut guyrion, Aotronez, cougant dre carentez ; Jer.FEilletier.dict.ms. (n.A.148) ha me rento breman dyde cougant an tour.

kaouidell f.-où cage.

GReg.p.129 qaouidell, qchuydell (V.) ; qaouidelleu, qchuydelleu (V.) (pl.) ; L'Arm-p.42 caouidecell (f.) ; caouidelleu (pl.).

LLB-204 e lasoù en un dorm, en all, ur gavidel.

kaouidellad f.-où plein une cage.

L'Arm-p.42 caouidecellatt (f.) ; caouidelladeu (pl.).

kaouled coll.-enn caillots, grumeaux.

C.coulet, tr."caillibote, lat.coagulum, colostrum".
GReg.p.129 caouled ; caouledenn, tr."caillebotte, caille de lait" (sgf.) ; p.476 caouledenn, tr."grumeau, partie caillée de choses liquides" (sgf.) caouledennou (pl.) caouledenn wad (skrivet : goad) (sgf.) caouledennou laezh (pl.) ; FEilletier.caoulet, tr."caille-bottes, lait caillé & durci".

CBF.p.6 n'ho peso nemet ur caouledenn (sgf.)

DIHU-1906 p.186 keulad laezh-tro

kaouledigezh f. coagulation.

C.(DEBM.p.255) caouledigez

GReg.p.176 caouledigez, tr."coagulation, parlant du sang, du lait, qui se fige, s'arrête, se caille".

kaouledin v. cailler, coaguler.

C.couledaff, tr."coaguler, lat.coagulare" (inf.)

GReg.p.129 caouleda, tr."cailler, parlant du lait" (inf.) ; p.176 lakaat da caouleda, tr."coaguler, réduire la chose liquide en substance solide" (inf.).

kaoulet a. (lait) caillé.

GReg.p.129 laezh caouled, tr."caillebotte, lait caillé" ; laezh caouled, laezh caouled (V.) p.559 laezh caouled, tr."lait caillé par la presure" ; laezh caoulet, laezh caouled (V.) ;

L'Arm-p.42 laezh quoulet, tr."cailleboyye" ; HB.p.578 laezh caoulet.

CBF.p.6 ur gwenegad laezh kaoulet.

kaout inf. (1) avoir ; cf.kavout.

EX MISSALE LEONENSE, 1526, RC.47 p.157 mar-d-ous den a gouffe ampechamant na galhe an eyl caffout equile e dimiziff ; Qu.p.94 ne-m-ous quet guallet cahout archant digant nep a dle diff ; Qu.p.37 ret eo dech caffet patiantet ; Do.p.42 caffout queuz ; Do.p.10 an curusdet peheny a esperomp da caffout e-n buhez all.

GReg.p.68 cahout, tr."avoir" ; qéhut (V.) : cahout pinvidigezhou bras ; p.741 cahout, tr."posséder" ; DO.p.53 an eürusted a esperomp cahout er vuhez all ; CO.p.169 caout un errol bras ouzh ar pec'hed marvel ; RP.p.V caout a c'hellit rekours eta d'an aviz-se ; BD.269 truez ... a dlefec'h da gaut ; BD.250 ma ne c'hallan cat ed ; DJ.124 me ho supli ... da caffet truez ouzh ho mamm.

FAG.p.70 gwelloc'h eo bezañ paour evit kaout madoù bras ; FAG.p.29 kaout poan a-wechoù a zo mat.

DIHU-1905 p.46 evit deskiñ mat ar brezhoneg ... emañ ret kavout al levrou-mañ ; DIHU-1906 p.142 ne c'hellan kaout, evit kaeraat va fenn, mep ur paour kaezh boked ; DIHU-1906 p.209 ne felle dezhi kavout ken pried met Jezuz-Krist ; DIHU-1908 p.168 an traoù-holl a faoye ... d'an den yaouank kaout.

----- (2) (aller, venir) trouver ; (Voir aussi da gaut).

RP.p.390 grit dezhi dont da'm c'haout ; JV.II 52 ret e vo decc'h mont ... d'he caffet ; JV.II 57 me a yelo d'he chat ; BD.3136 ... ec'h omp deuet pront d'ho caout ; TE-p.351 en a yeas da gavouet sant Yec'han.

ISV.p.413 aet eo da gaut e dud.

kaoutr m.-où coutre.

C.coultr, tr."coutre de charrue, lat.cultrum"

GReg.p.228 coultr ; coultrou (pl.) : kontell-gaoutr

L'Arm-p.54 queudre (m.) ; queudreu (pl.)

kaoz f.-ioù (1) cause, raison, motif

C.caus, tr."cause, lat.causa" ; C.(DEBM.p.243) dre caus, tr."lat.causaliter" ; G.460 ober gant caux ... guyr restytucyon ; B.n.202 hep caux nac abec.

GReg.p.140 caus, tr."cause, sujet, occasion" ; c'hvi a zo bet caus d'an drug-se ; L'Arm-p.47 caus (f.), tr."causc" ; causieu (pl.) ; RP.p.321 ar memes caus a gustum produñ ar memes efodeù ;

- BD.2828 an hini a zo cos da'm poan ; EN.1902 se zo cos dit mont kuit ; IS-p.209 serviterion ... a zo lies caus d'o mistr da goleriñ.
- MOA.p.80 me a zo kaoz dezhañ d'en em goll.
- DIHU-1906 p.135 ne don ket me kauz da va breur da vout laer.
- (2) cause, sujet.
- J.p.203 pan guelomp an caux penaux eu ; hon Maestr so collet, a credaf.
- (3) cause (en justice).
- C.(DEBM.p.243) causon, tr."causes (d'avocat)" ; N.1670 caus paour ne-d-ay a-dreff, euyt na queff cheuang ; Cnf.p.48 euyt ampech an guir ves an caus pé evit Theffalhat an sclerder ves à nozy ; Dnal.p.101 an hiny so officer publicq d'ar Roué ha na diffenn caos an hiny à so injustamant condamnet ...
- GReg.p.140 caus, tr."cause, procès" ; gervel ur caos ; breutaat ur caus ; p.15 caus, tr."affaire, procès" ; causéu (V.)(pl.) ; NG-826 ne vezo ket a brokolor da zifenn cause an uzurer.
- (4) conversation.
- JV.II 237 ne glever a nep cos e pep kompagnuezh nemet eus he c'hened.
- MBR.p.174 n'eus ken kaoz dre anañ ... nemet eus an dra-se ; ISV.p.422 o vezañ kavet ar misioner dibreder, e soñjis klask caoz outañ ; HTC.p.89 ar wreg all a lamm war caoz an hini he devoa komzet da gentañ, en ur lavaret ... ; MOA.p.101 evit diverraat kaoz, evit krennañ kaoz, tr."pour abrégér" ; MOA.p.163 deomp e kaoz all, tr."changeons de conversation" ; MOA.p.175 sevel kaoz, digeriñ kaoz, tr."commencer un entretien".
- (5) rumeur publique.
- DJ.p.56 hervez ar cos.
- (6) kaozioù (pl.) racontars.
- MOA.p.183 kontañ kaozioù, tr."conter quantité de choses" ; ISV.p.448 cauzioù, emezañ, gevier anat ; SAG.p.237 un doktor eus an Iliz ha n'oa ket sur ur pagan nag ur c'honter kaozioù.
- kaoze m. langage, conversation
- MOA.p.80 ur c'haoze lourt, tr."un langage âpre" ; MOA.p.158 kaoze a zo bet etrczomp, tr."nous avons causé".
- kaozeader f.-où conférence, entretien.
- MOA.p.179 kaozeader (f.).
- kaozadenn f.-où conversation, causerie.
- ISV.p.477 ober ur kaozaden.

- NOTK.p.96 Cicero ..., en deus graet kaozeadennou hir war an diviniouriezh gant an drouiz Dèvikiakos (pl.).
- kaozeal v. causer, parler.
- GReg.p.141 causeal (inf.) ; causetet (pp.).
- OZB.p.60 ... e c'hell kaozeal outañ hep aon (inf.)
- ISV.p.151 mont a rejont en ur kaozeal (inf.)
1. kaozeant a. qui est cause.
- J.p.84-b me so da-n dra-se cauzeant.
2. kaozeant m.-ed acheteur de causes, acheteur de procès.
- GReg.p.140 cauzeant, tr."causancier" ; cauzeanted (pl.).
- kaozeer m.-ien causeur.
- ENVB.GWAL.10 p.63 ur c'haozeer dudius a oa anozhañ.
- kaozeerezh m. action de causer, de converser.
- GReg.p.141 cauzeerezh, tr."causerie".
- kaoez m.-ien celui qui aime plaider.
- C.(DEBM.p.243) causeur, tr."id., lat.causarius, litis amator".
- kaozeüs a. qui cause volontiers, affable.
- MOA.p.158 den kaozeüs.
- kaozus a. qui cause, qui est cause.
- C.(DEBM.p.243) causus, tr."causatif".
1. kap m.-où (1) cape, sorte de manteau
- Qu.II p.26 cap, tr."cappe, lat.clamys".
- GON.kap (m.), tr."cape, espèce de manteau à capuchon, très-usité encore aujourd'hui par les petites bourgeoises des villos en Bretagne".
- MKRN.p.124 ar merc'hed ... gant o c'kapou ken don (pl.).
- (2) chape.
- GReg.p.151 cap (V.), tr."chape, pluvial" ; ur hap (V.) ; capéu (V.)(pl.).
- GON.kap (m.), tr."chape, ornement d'église".
2. kap m.-où cape, grande voile.
- VALL.p.95 kap (m.).
- kapabl a. capable.
- Qu.II p.26 capabl, tr."capable".
- GReg.p.136 capabl ; L'Arm-p.44 capabe ; BD.1609 me ya bete an Tad, a zo capabl-mcurbet ; BD.3119 p'hoc'h eus tud capabl d'ho tifenn.
- DIHU-1906 p.172 un taol-kri kapabl da faoutiñ ... ar galon startañ ag an douar.
- kapallded f. capacité.
- GReg.p.136 capallded, tr."capacité, habileté" ; p.11, tr."acquis, de l'acquis".
- kapeal v. mettre à la cape.
- GReg.p.134 kapeal, tr."capeer, ou capayer, mettre le vaisseau à la cape" (inf.).

kapital a. capital.

C. capital, tr. "idem, lat. capitalis".
BD.5342 ar pec'hedou capital.

kaporal m. -ed caporal.

VALL.p.95 kaporal; kaporaled (pl.).
kaporalegezh f. caporalisme.

kaporalegezh f. caporalisme.

VALL.p.95 kaporalegezh (f.).

kapot-sac'h m. manteau porté par les femmes aux enterrements.

GON. kapot-sac'h (m.), tr. "manteau de drap noir, en forme de sac, dont se couvrent les femmes pour les enterrements; ce vêtement est plus particulièrement en usage dans le Haut-Léon".

kaprez coll. -enn câpres.

Qu. II p.26 cappres, tr. "des câpres, lat. capparys".
Qu. III p.24 caprés; Qu. p.38 digaszit aman rabes, ha pastounades, ha cappres.

GReg.p.135 caprés; caprésen (sgf.); capresennou (pl.); L'Arm-p.45 capresenn (f.).

kaprezenn f. -ed câprier.

VALL.p.96 kaprezenn (f.); kaprezenned (pl.).

1. kar conj. car.

G.492 car an mor bras ..., pan duy e pret, ez duy.
NG-1515 quer aet oa d'an Ejipt; BD.3451 car ar mab-se d'an diaoulou a zeuy gant e fals sarmoniou.

2. kar a. parent, ayant des liens de parenté.

DIHU-1905 p.113 n'em eus hini ..., na den kar nag ami, da reiñ hepken un dapenn dour ...; p.39 an dud kar em zastum en deiz-se.

3. kar m. kerent (1) ami.

C. car, tr. "amy, lat. amicus": cares, tr. "amye, lat. amica" (fém.). B.n.612 Jesu eu ma car; B.n.1 ystoar hon cares, Barbara (fém.); B.n.661 ma caresou (fém.pl.); Fm.n.43 ioseph ab arimathya, den mat ha car da maria; Fm.n.228 ne d-eux car ... en deuffe quet da guelet muy; Fm.n.76 ... ez-cent oll duet, he querent (var. querant) vuel ... d-e guelet (pl.) J.p.21-b rac n-oh euz (var. n-oz heux) car ... a ve hardiz da comps dih-uy; J.p.60 Iahann, ma car (var. char) dispar; J.p.210 ma cares (fém.) J.p.7 ma tut quer ha-m querent (pl.) Nl.n.6 a-n eff ez deuz hon car e-n douar da Mary Nl.n.27 ganet eo hon car hegarat DJ.p.45 ma cares, allas, sur n'hon eus ket ur gweneg (fém.).

----- (2) parent.

Nl.n.342 ... ma-z a himp (lenn: ahimp) car ha par, breuzr ha choar, da-n gouarez; N.331 ma querent so tut autentic, tut fier a britonery (pl.);

G.308 huy eou hon car ha hon gouarez; M.209 ne aznafes cares ... diouch an estren (fém.) N.251 ho querent ... so euz ho confortaff (pl.) Chf.p.12 car pe cares (masc. et fém.) Chf.p.40 ho querent, pe ho quereset (pl. et fém.pl.) Do.p.24 pidiff a graff yuez euit ma querent ma mignonet (pl.)

GReg.p.695 gar qerend (pl.); qarès (fém.)

qarezed (fém.pl.) gar nes gar pell, gar a-bell; gar a-berzh tad gar a-berzh mamm FELletier. car, tr. "parent, qui nous est uni par le sang" L'Arm-p.268 karr, carr, qarr querenatt (pl.) DO.p.31 evit va c'herent ha mignonet (pl.) MS.p.302 e querent (pl.)

BD.1829 n'em eus ... assistans diouch na car na par; SA.f.9 ouzh ho kuiteat, va zud, em eus kalz a c'hlae'har, mar en devoe james carres war an douar (fém.); IS-p.75 ca hagrent (pl.) CBF.p.66 ha kar pe vevel oc'h d'an den tamallet JOL.p.146 ur mignon mat a zo gwoill evit ur c'har; HUC.p.198 n'eo ket gant car na mignon eo hoc'h eus desket an dra-se; MGA.p.74 ma vije koantiri ar gerent tostañ.

DIHU-1905 p.112 kerent, amied (pl.); SKET.p.27 an

hini n'en deus na kar na par.

----- (A) kerent paronts (père et mère).

NG-800 d'ar querent en deus ne ganet.

ISV.p.411 va c'herent o deus va desket da vozañ kere
ISV.p.412 soñj an eus da vont goude se da'm bro e-lec'h ma'm bezo soursi eus va c'herent en o c'hozhni.

karabasenn f. -ed, -où servante de curé.

CBF.p.84 setu erru ar karabasenn.

VALL.p.688 karabasenn, tr. "vieille servante de curé".

karabasenned, karabasennou (pl.).

karabinenn f. -où carabine.

GReg.p.135 carabinenn, tr. "carabine, sorte d'arme à feu" carabinennou (pl.)

karabinenner m. -ien carabinier

VALL.p.96 karabinenner, karabinennour

karabous m. -où tapabor (sorte de bonnet).

L'Arm-p.376 carabousse (m.) carabousseu (pl.)

karaderezh f. amabilité.

VALL.p.21 karaderezh

karafenn f. -où carafe

MOA.p.156 karafenn (f.)

karakenn m. -ed bernache.

VALL.p.58 karakenn (v.) (m.); karakenned (pl.)

- karañ v. coller, brûler, s'attacher à la casserole (en parlant du lait, etc.).
ERNault.SUP.p.158 kareñ eo ar patou (T.), tr. "les pommes de terre se sont collées à la casserole" (pp.).
VALL.p.65 kara, karañ (T.), tr. "brûler, en parlant du lait, de la bouillie, d'un ragoût" (inf.).
- karantegezh f. amabilité.
VALL.p.21 karantegez.
- karantek a. aimable, affectionné, avenant.
GReg.p.16 caranteq, tr. "affectionné" - en ur feson carantec, tr. "avec affection" ; p.211 caranteq, tr. "cordial, sincère, qui parle franchement et du fond du cœur".
- karantelezh f. amabilité.
GReg.p.30 carantélez, tr. "amabilité, qualité qui rend une personne aimable".
- karantez f. -ioù (1) amour, amitié.
Ivonet Omnes, 14e siècle, RC.34, face à la p.248 va karantit ; C.carantez, tr. "amour, lat.amor" ; M.3030 carantez ouz Doe ; G.307 an carantez ; Pm.n.22 dre guir carantez ; Pm.n.191 en quarantez ; Pm.n.279 ardant en carantez ; Jer.ms.p.1455 (n.217) gant guyr carentez ; Jer.Pelletier.p.167 (n.296) cougant dre carentez ; N.325 setu eff arriu en diguez da gwelet coant ho carantez ; J.p.28-b diou carantez ; Gk.II p.148 (H.p.45) dre-n guir carentez so bezet entre huy hac ho map ; Do.p.38 hon yehat à gra en carantez hac en seruig Doue ; Mc.p.64 vn dard a carentez.
- GReg.p.54 carantez, tr. "amour" ; carante (V.) ; carantez evit Doue, carantez e-keñver Doue ; p.35 carantez, tr. "amitié" ; carantezyou (pl.) ; Pelletier.p.123 carentez, tr. "amitié" ; L'Arm-p.12 caranté (f.), tr. "amour ; amitié" ; NG-864 truez na caranté ; DO.p.47 hor yenaat a ra e caranté hag e servij Doue ; DO.p.74 e caranté ; DO.p.75 dre garantez ; RP.p.20' ne deus ket brasoc'h carantez eget mervel evit neb ma hon eus carantez outañ ; RP.p.333 ar garantez fall hon eus evidomp hon-unan ; JV.152 evit gwelet ho tremm e retorno emberr p'hen oblij caranté hag ivez e zever ; IS-p.2 caranté hon Tad.
- TDE.BF.p.797 hep madoù peurvuiañ e vez berr ar garantez ; BEL-p.32 ret eo en devout ur caranté ouzh (skrivet : doh) an Aotrou Doue ;

- MGZ.p.IX pebozh carantez en deus bet evit an dud hag en deus atav ! ; SBI.II p.244 bremañ p'omp erru bras hon-daou, a zo savet caranteou (pl.).
- ARM.p.52 en em voazañ a reas outañ an hini bihan ha dont da vagañ karantez outañ muioc'h eget ouzh den all.
- (2) charité.
Gk.II p.137 (H.p.15) fez charantez hac esperancez ; Do.p.11 Feiz Esperance, Charantez.
- GReg.p.153 carantez, tr. "charité, vertu Théologale" ar vertuz a garantez hon oblij da garat Doue a-greiz nor e'alon, hag hon nesañ evel hon-unan ; L'Arm-p.33 caranté (f.) ; DO.p.32 ar Garantez, tr. "La Charité".
- (3) amoureux, amoureuse.
GON.karantez "est encore un substantif commun, servant à désigner un amant, une amante, un amoureux, une maîtresse".
- (4) fruit de la bardane.
GReg.p.80 carantez, tr. "fruit de bardane" ; Pelletier.p.123 carentez "est le nom qu'on donne au grateron".
- karantez-an-unan f. amour-propre.
VALL.p.25 karantez-an-unan
- karantezus a. affectueux, aimant, aimable, charitable.
C.carantezus, tr. "aimable, lat.amabilis" ; Dnal.p.53 Nam euz à trugarez benoiz Carantezus ; Dnal.p.119 bez caranteus da rei doza cusul.
- GReg.p.153 carantezus e-keñver e hentez, tr. "charitable" ; L'Arm-p.8 carantéus, tr. "affectueux" ; RP.p.47' hor redomp ar carantezus ; D.2132 caranteus pontif ; DJ.374 hon tad caranteus ; IS-p.7 gant ur grad bepred anpart ha caranteus.
- ISV.p.275 hag eñ a oa carantezus va mama ... !
MGZ.p.XI carantezus e-keñver an dud ; LLB-147 tad karantéus ; TD.3.p.435 mo a gav din e ra nat an Aotrou Doue ruiñ danvez d'ar re a zo truezus ha karantezus ouzh ar re reuzadik.
- DIHU-1906 p.209 deus e oa, sentus e oa, karantéus e-keñver an holl.
- karasenn f. salété.
karavanenn f. -où caravanne.
VALL.p.97 karavanenn
- karavell f. -où (1) civière, brancard.
GON.karavell (f.), tr. "civière ou brancard dont on se sert pour porter le fumier", "je crois que ce mot appartient plus particulièrement au dialecte de Trégulier" ; karavellou (pl.)

- VALL.p.125 karavell (f.), tr."civière".
 ----- (2) petit berceau suspendu au fond du lit-clos.
 VALL.p.64 karavell.
 ----- (3) panier que l'on met des deux côtés du cheval.
 VALL SUP.p.18 karavell (L.)(f.).
 ----- (A) war e karavellou d' quatre pattes.
 GReg.p.602 kerzhed war e karavellou, tr."marcher à tâtons, ou à chatons".
 GON.p.72 mont war e karavellou, tr."marcher à quatre pieds, sur les mains et sur les pieds ou sur les genoux".
karavellañ v. porter sur une civière.
 VALL.p.125 karavella, tr."porter (du goémon) sur la civière" (inf.).
karaveller m.-ien celui qui porte sur une civière.
 VALL.p.125 karaveller, karavellaer.
karavenn f. Voir karoc.
karbac'h m. tapage.
 VALL.p.727 karbac'h (C.)(m.); kas karbac'h, tr."faire du tapage".
karbonadez s. carbonade.
 Qu.III p.24 carbounadeg, tr."carbonade, lat. caro tosta".
karched m.-où boîte, caisse; cf. kased.
 VALL.p.90 kached (f.), tr."caisse".
karoc'har m.-ioù cachot, prison.
 M.1712 da pep ez rot ... é carchar.
 GReg.p.755 "als " caroc'har, tr."prison".
 SKET.III p.103 ha mont Esus d'ar c'haroc'har maen m'oa bac'het ar ouestlidi.
karoc'haried m. karoc'haridi prisonnier.
karoc'hariañ v. emprisonner.
 VALL.p.252 karoc'haria (inf.)
karoc'harioù pl. cercles protégeant les meules d'un moulin.
 GReg.p.643 caroc'haryou, ar c'haroc'haryou, tr."les carcans qui entourent les meules (d'un moulin)".
 PELletier.p.124 ar c'harhaliou, ar c'harhaliou tr."est le nom du grand cercle ou caisson qui entoure ou entourne la meule supérieure d'un moulin, de sorte que le blé ni la farine n'en sortent pas, et qu'elle y tourne aisément".
 MOA.p.186 karcaillou (pl.), tr."converseaux, partie d'un moulin".
karoc'harour m.-ion geôlier.
karoc m.-où (1) quart, quatrième partie.
 C.cart, tr."quarte, lat.carta"; Onf.p.57 dec guennoc pé vn quart scoet.
 ISV.p.106 kreisteiz nemet kart eo; COL.p.68 un eur ha quart eo.

- DIHU-1905 p.36 ur hart pajennad.
 ----- (2) quart (mesure ou récipient).
 C.cart, tr."baie ou cruche, ou barill, ou quarte destain a deux ances pour mettre le uin sur la table, lat.lagona; petite cruche ou petite baie, ou petit uissel pour mettre huyle, lat.diota, legencula"; M.II p.142 vn pot quart, tr."quarte à vin, lat.quartarius".
 GReg.p.768 cart, tr."quarte, mesure contenant deux pintes"; cartou (pl.); pod-cart.
 ----- (3) quart (de garde).
 ISV.p.23 pa voc skoc'ar ar c'hart a-rnok hanternoz, e savas tousmaç'h e kement kombod a oa el lestr
karded m.-où contenu d'un quart (mesure).
 GReg.p.768 kartad, tr."quarte pleine"; kartadou (pl.) ur c'hartad gwin; L'Arm-p.316 cartad (m.) kartadou (pl.).
 DIHU-1906 p.205 ar sistr, ar gwin, a gartadou (pl.).
kardell m. fumier, engrais.
 LLB-370 ar gwinizh a c'houlenn ha teil ha kardel gat.
 LLB-355 taolit ar an irvi un douar evel ur hardel.
kardellat v. fumer (la terre).
 GReg. cardelat (V.), tr."mettre le fumier par petits morceaux de distance en distance, sur le champ" (inf.); MG-p.61 em greviñ a reer o labourat an douar, ouzh hen (skrivet: doh er) hardellad ouzh hen hadiñ (inf.).
kardeur m.-ioù quart d'heure.
 GReg.p.493 ur c'hard hour; ur hard-6r (V.).
 MG-764 ur hart er.
 COL.p.55 ur c'hard-our; ISV.p.114 un hanter cardeurik bale hor boa da ober (dim.).
 VALL.p.608 kardeur (m.); kardeurion (pl.).
kardeuriad m.-où emploi d'un quart d'heure.
 VALL.p.608 kardeuriad (m.).
kardeurvezh m.-ioù durbe d'un quart d'heure.
 VALL.p.608 kardeurvez (m.).
kardinal m.-ed cardinal.
 C.cardinal, tr."idem, lat.cardinalis"; Qu.III p.35 cardinal.
 GReg.p.136 cardinal; cardinaled (pl.); L'Arm-p.45 cardinal; cardinalétt (pl.); AS.p.295 ar c'hardinal Bullarmin; SG.f.42 ar Pub hag e cardinalet (pl.).
 ISV.p.41 cardinaled (pl.).
kardinallezh f. cardinalat.
 VALL.p.97 kardinallezh (f.).
kardinallezh f. cardinalat.
 VALL.p.97 kardinallezh.

cardinelezh f. cardinalat.
 C. cardinelezh (lenn : cardinelezh), tr. "cardinalité"
 Lat. cardinalitas, oes a dire ordro de cardinal
 C. (DEBM.p.242) cardinelezh.
cardley m. -ioù quart de lieue.
 GReg.p.768 ur c'hart-lieu ; L'Arm-p.316 cartt-leau
 DIHU-1906 p.138 tri hart lieu.
cardig m. ou f. -ed amant, amoureux ; amante, amoureuse
 TDE.BF.karedik (m.), tr. "amant".
 VALL.p.21 cardig, tr. "amant ; amante" ; SKFT.III
 p.92 cawcladenn an daou cardig ; TORN.G.II.
 10 p.37 tri pe bevar c'haredig, bons da
 ambroug ur plac'h yaouank.
karedik a. aimé, chéri.
 VALL.p.117 karedik, tr. (mon) chéri".
karer, karour m. -ien (1) ami.
 C. carer, tr. "amcur, lat.amator" ; careres, tr.
 "ameresse, lat.amatrix" (fém.)
 ----- (2) amateur.
 C. carer en mat, tr. "amour de bien, lat.filocalis"
 carer a uanegloer, tr. "amcur de iactance qui
 veult apparoir en ses eures, lat.filopocus"
 carer a fourondec gouc. tr. "lat.fistellus".
 VALL.p.21 karer.
kar-e-unan a. égoïste
 VALL.p.244 kar-e-unan
kar-e-vro a. patriote.
 VALL.p.540 kar-e-vro.
karz f. (1) blâme, reproche.
 M.445 mar e-m-eux karz dellezet : B.n.288 m-oz
 diblanno ... n-oz bezo quet karz en bet ;
 J.p.101-b certen bez a vezaf karz.
 L'Arm-p.31 karz (m.), tr. "blame" ; TE-1.77 da
 dourel armuzhañ ar karz ag an holl drubuilhoù
 a gouezhe armezhe.
 DIHU-1906 p.169 eñ a c'houlenn en ur oueliñ gant
 santez Anna lemel ar karz a-ziãraezhañ.
 ----- (2) faute, crime.
 M.1226 d-e disquar on karz, pondez ho deuez hoant ;
 M.710 ma ne guez d' lauar, me'n goar, ez euz
karz ; J.p.91-b pardonet ... a pop karz ...
 ez gallaf bezout.
karziñ v. blâmer.
 M.1822 lech ... 4 vez d-e karzaff (inf.) ; M.728
 an eff hac an douar ... ha-n Heul a-duy ...
 da-z karz (inf.) ; M.665 da Conscience ... dit ...
 ez lauar ... hac e-z karz ... ez fellez (3 prés.)

M.n.4 rac offensiff un guez ez viont karzet
 (pp.) ; M.1666 ... ma-z off e cals mez karzet
 dre ma falsentez (pp.).
 GReg.p.97 karzeñ unan bennak (V.), tr. "blâmer" (inf.) ;
 L'Arm-p.31 karzeñ (inf.).
 1. karz a. chargé, rempli, plein.
 LLB-314 ar werzhidoù zo karz.
 DIHU-1905 p.89 henezh emañ c'hoazh re karz ar
 c'harg (= evet en deus re).
 2. karz f. -où (1) charge, fardeau.
 C. carz, tr. "charge, faiz, lat.farcimentum" ;
 G. (Gloss.p.97) carz ; M.1341 ne caffaff e-m be
 quet carz d pechet ledan ; Dnal.p.196 Sant Paol
 d supplias ar douc Judual na laquase quet
 var é diou seoz re rempli ur carz quer ponner
 ovel ma-z-ea (lenn : oa) honnez.
 GReg.p.152 carz, tr. "charge, poids d'un corps qui
 pese sur un autre" ; p.395, tr. "faix, charge,
 pesanteur" ; PELletier. carz, carz, tr. "charge"
 L'Arm-p.33 carz (f.), tr. "charge" ; p.152,
 tr. "faix" ; carzeñ (pl.).
 ----- (2) charge, mission, fonction, métier.
 Qu.II p.40 eur ha carz, tr. "care & soin" ; Qu.II p.125
 office ha carz, tr. "office & charge" ; Gk.II p.88
 vn aral peheny an devez quare digant an Escop ;
 Do.p.49 an re pere-so roet deuz en-quarz ;
 Gk.II p.84 ar quargou hac an officioz
 ecclesiastic (pl.).
 GReg.p.152 carz, tr. "charge, office, dignité" ;
carzeñ (pl.) ; emañ e carz ; emañ aet maez a
carz p.153 bezañ em euz carz da ober kement-
 -mañ ; p.143 reiñ carz da ur re da ober un dra
 p.4 ober dilez euz e carz, tr. "faire abdication
 de sa charge" ; L'Arm-p.33 carz (f.), tr.
 "charge, office" ; M.p.340 an enorioù, ar
 c'hargou (pl.) ; BD.143 an tri brasañ pouvear
 ... pere o deus carz vras : BD.376 hounnezh eo
 va etad ha va carz war ar bed ; BD.1365
 koñseilhaer erbet, daoust d'e holl carz (pl.)
 JV.II 774. ne a gencras ar carz a roue ;
 JV.319 carz hoc'h euz anezhi ; JV.107 aprezant
 ez oc'h e carz gantañ ; SG.f.21-b va carz eo
 ober se, pa'z eo dia komadet ; SG.f.41 hounnezh
 a zo ur carz ha na veritan ket ; IS-p.43 piv
 bennak a antrehe er carz ag an Iliz dre un
 nor arall a vehe un intru (pl.).
 MOA.p.157 lemel unan bennak a carz, termiñ unan
 bennak euz e carz ; ISV.p.97 hag o deus kavet ...

ur gark bennak da c'hallout implijañ o amzer ;
 ISV.p.444 carik pe vicher ; ISV.p.259 me a
 gemer an afer en c'harg ; JKS.p.504 ar beleg
 eta en deus karg da servijañ Doue ouzh an aoter ;
 SST-p.5 me n'ou deus carque a gemont-se ; HTC.
 p.63 meur a rumm tud hag o deus carrou disheñvel
 (pl.) ; IVL.p.208 tud ar vro-mañ o deus doujañs
 evit an dud er c'hargou (pl.).

DIHU-1905 p.30 setu sant Kireg savet d'ur gark uhel

----- (3) charge (légale), impôt.

MOA.p.185 karrou, tr."contributions" (pl.) ; MOA.p.129
 ar c'hargou a c'hiz nevez, tr."les charges
 d'aujourd'hui" (pl.).

----- (4) charge, accusation.

GRG.p.152 car, tr."charge, accusation en fait de
 crime".

----- (5) grande quantité.

L'Arm-p.162 car bras a bobl, tr."foule".

MBR.p.8 ar priñs yaouank a ouie ur gark traod ;
 SVE.RC.5 p.192 al labourer a-viskoazh a
 zebr ur gark douar ar bloaz.

----- (6) excès (de nourriture).

SAG.p.234 piv ... a ra karrou bras ... ouzh taol ...?

1. karvad f.-où charge, chargement, cargaison.

VALL.p.112 karvad (f.), tr."la chose qui forme la
 charge ; chargement" ; p.97, tr."cargaison".

2. karvad m. karvadi fonctionnaire.

VALL.p.311 karvadi ; karvaded, karvadi (pl.).

WOK.p.104 e lozennoù Kembreiz an lanternnoz
 emañ ar barzh an navet eus karvadi les ar
 roue (pl.).

karvadell f.-ed ivrognesse.

GRRledurig Linnult p.263 karvadell (V.).

karvañ v. (1) charger (d'un fardeau).

Qu. II p.30 carvañ, tr."charger" (inf.) ; M.795
 pan vezo larg carvañ ha samet ..., ahane gant
 re bech ... ne tech scaff (pp.)

GRG.p.153 carva, tr."charger, mettre un fardeau
 sur etc." ; carvañ (V.) (inf.) ; terruñ eo
carvañ an doubl gant an ed-hont (pp.).

carva ur c'harr (inf.) ; PELletier.p.124 carva

tr."charger, mettre la charge" (inf.).

L'Arm-p.33 carvañ (inf.).

----- (2) emplir, remplir.

C. carvañ, tr."remplir, lat.confertire, opplere"

(inf.) ; Qu. II p.147 carvañ, tr."remplir"

(inf.) ; Qu.p.35 carvañ leun ten (5 impér.)

Pa.n.252 carvañ a puet (pp.) ; n.2922

carvañ tenn a madaou (pp.) ; M.172 quantiz
 ma-z-out ganet, a reusdiguez larg da barg a
 vez carvañ (pp.) ; n.700 carvañ eo a ioa ma
 calon (pp.) ; n.1930 yt huy ... carvañ parfet
 gant melody (pp.) ; Nleu.n.554 Stephan carvañ
 a-n spered glan (pp.) ; Mc.p.74 chuy outraou ...
 a deu da carvañ an oll crouadurien a benediction
 (inf.) ; An.PELletier.p.792 (n.805) me a m'boñ
carvañ leun va bougeden a Scoetyou heoll (pp.).

GRG.p.335 carva, tr."emplir" (inf.) ; p.801 en carva

a voued, tr."se remplir de viande" (inf.) ; L'Arm-

p.129 carvañ, tr."emplir" (inf.) ; FG-122 an

ifern ..., carvañ a fagod hag a dan (pp.) ;

FG-766 goude carvañ e gorf a win (inf. ou 3 fut.)

RP.p.63' plijet ganeoc'h ... carva one ar pasiant-

mañ eus a joa (inf.) ; RP.p.45' ar bed ... ;

carvañ eo a fallagriez (pp.) ; BD.4890 o carvañ

da gorfod hag oc'h ober chervad (inf.) ; BD.3110

carvañ en a arajamant (pp.) ; EN.1113 pa vo

carvañ e gorf a sistr (pp.) ; TE-p.34 ur rust

carvañ a zour (pp.) ; TE-p.59 en a santas e galon

o carvañ, hag oblijet oa bet da en denn evit

oucliañ (inf.).

ISV.p.471 ar bleiz en em glemme o lavarout e oa e vugale

marlonk, ne oa netra evit o c'harga (inf.)

CBF.p.67 ha carvañ eo va sac'had ? (inf.).

DIHU-1906 p.136 he fod a zo carvañ (pp.).

----- (3) charger (un fusil, etc.).

LLB-191 an den yaouank gredus e carvañ e fuzuilhem

(3 prés.).

----- (4) charger (d'une mission).

GRG.p.153 carva un den da ober un dra (inf.) ;

IS-p.42 an dud carvañ ag an aferioù tampoel (pp.).

----- (5) charger, accabler.

J.p.64-b carvañ a prenden (pp.).

GRG.p.7 carva, tr."accabler" (inf.) ; carvañ eo a

zle (pp.) ; SG.f.37-b e carvañ e vazhadoù (inf.).

----- (6) charger, accuser.

GRG.p.153 carva, tr."charger, déposer contre un

criminel" (inf.).

----- (7) être pénible, être lourd de menaces.

FG-156 kas ha malisoù ha debat a vezo ... ; etre tadoù

ha bugale e vo carvañ en devezh-se (pp.).

karvas s.-où carquois.

M.2360 bezaff en deus Doe ... da pop heny, digrañ,

alies karvas (lenn : karvas) carvañ a

seyzoù len (pl.).

- karger, kargour m.-ien (1) chargeur, celui qui charge (des fardeaux, etc.).
GReg.p.153 carguer ; cargueryen (pl.) ; carkeur (V.) ; carkeurion, carkeuryan (V.) (pl.) ; L'Arm-p.33 carkeur ; carkeurion (pl.).
----- (2) (pl.-ioù) chargeur (dispositif).
VALL.p.112 karger.
kargerezh m. chargement, action de charger.
C.(Gloss.p.97) carguerez, tr."farciement, lat. farcimen".
GON.kargérez (n.).
karglound m.-ed ogre, grand mangeur.
VALL.p.511 karglound, kargoull, tr."ogre, grand mangeur" ; karglounded, kargoullied (pl.).
kargus a. (1) lourd (à l'estomac).
GReg.p.153 carqus, tr."chargeant" ; kig carqus ; boued carqus.
----- (2) (charge) lourde, pénible.
GBI.p.438 bezañ beleg a zo carqus.
kariad m.-ed, karidi ami.
VALL.p.22 kariad ; kariaded, karidi (pl.).
kariolenn f.-où voiture, carriole.
GReg.p.137 carryolenn, tr."carriole" ; carryolennou (pl.).
COL.p.113 ur kariolenn gaer o deus ? ; GBI.II p.6 karroñs, kariolennou (pl.).
karitell f.-où étui à épingles ou à aiguilles.
GReg.p.360 caritell, tr."étui à mettre des épingles" ; caritellou (pl.).
karitez f.-ioù charité, aumône.
C.caritez, tr."charité, lat.caritas".
GReg.p.153 caritez, caritez, tr."charité, aumône qu'on distribue chez soi à jours fixes, ou à des enterremens" ; p.67, tr."aumône réglée qu'on donne en des maisons à de certains jours, en argent, ou autrement ; argent qu'on donne en aumône aux pauvres dans le cimetière après l'enterrement d'une personne aisée" ; caritezou (pl.) ; carité (V.) ; caritezou (V.) (pl.) ; L'Arm-p.33 carité, tr."charité, aumône qu'on distribue chez soi à jour fixe ou à des enterremens" ; caritezou (pl.).
VALL.p.112 karitez (f.), tr."charité, aumône" ; leanezed a caritez, tr."les Filles de la Charité".
karkailh coll.-oan colchique.
VALL.p.131 karkailh (Ile de Batz) ; karkailhenn (sgf.).

- karkan m.-ioù collier.
BD.4163 ar more'hed ... d'an neb a ro dezhe carcan ha rubanoù ; BD.5389 carcanio houarn war da c'houzoug (pl.).
SBL.II p.56 ur c'harcan pour en he c'here'henn ; SBL.II p.190 ur c'harcan pour pe berlez a vo en-dro d'he gouzoug.
karn m.-où (1) vers (de poésie).
Qu.II p.169 vn caran, tr."vn vers de poëte, lat.carmen, versus" ; Cnf.p.a/8 an peuar caran-man ; Cnf.p.a/19 né goun quet ober na caran na rymou (pl.).
GReg.p.955 caran, tr."vers, assemblage d'un certain nombre de parolles, et de silabes mesurées" ; caranou (pl.) ; ober caranou (pl.) ; L'Arm-p.400 caran (n.).
----- (2) poésie, poëme.
GReg.p.734 caran, tr."poëme, ouvrage en vers" ; ur c'haran kaer ; caranou kaer (pl.).
karmolitezed pl. carmolites.
ISV.p.156 ur gouent karmolitezed divotoù.
karnez s. Carmel.
GReg.p.137 Urzh Carnez ; Iliz Carnez ; an Itron Varia Carnez ; L'Arm-p.46 Menez-Carnez.
karnezad n. karneziz, karnezidi carne.
GReg.p.137 carnezad, carnezivad ; carnezis, carnezid (pl.).
karnez f.-ed carmolite.
GReg.p.137 carnezis ; carnezised (pl.).
karministr m.-ed carne.
C.carministr, tr."carne, lat.carmilite".
GReg.p.137 carministr ; carministred (pl.).
karmouch s. oscarnouch, combat.
M.2321 carouch.
karn m.-où, -ioù (1) sabot (de bête).
Tom.p.182 (Gloss.p.97) carou roudet (pl.)
GReg.p.212 carou, tr."corne, partie dure des pieds du cheval, du mulet, du boeuf, etc." ; p.636 carou ar marc'h ; PELletier.carou, tr."corne des pieds de plusieurs sortes de bêtes, corne de cheval, de boeuf &c." ; L'Arm-p.76 carou (n.), tr."corne du pied" ; carou (pl.) ; p.345 scarou roñsed, tr."sabot de cheval".
LEVi.11,3 kement loua a zo faoutet e carou hag a zaskir, eus a hennezh e tebrot ; ISV.p.443 ar bourrik ... a sav war e carou sonn (pl.)
ISV.p.460 ar c'harival ... gwelit eta pegen sonn eo war e carou (pl.).
SKLT.III p.13 evel ur barrad-avel e tec'he an douar dindan carou an daou loen (pl.) ; DIHU-1908 p.173 ho carou zo houarnet-mat (pl.).

----- (2) tas de pierres.

karnach s. (1) carnage.

BD.5215 ar gwall garnag.

----- (2) tumulte, désordre, destruction.

SAG.p.234 ... e ra karnach an droukspered : torriñ
n ra kement a en em gav etre e zaozarn.

karnachal v. faire du tumulte, tourmenter, persécuter,
tracasser.

L'Arm-p.401 carnegein, tr."vexer" (inf.) TE-p.249
an den santel-se, evit bout eñ paour, n'en doa
biskoazh soñjet a garnagein Gabelus d'hen
paeiñ (inf.)

karnañ v. (1) se former en corne.

PElletier.p.124 carna, tr."se former en corne" (inf.).

----- (2) durcir (en parlant de la terre).

L'Arm-p.132 carnein, tr."endurcir, s'endurcir" (inf.)
TE-p.124 un douar carneit ha lesket gant an heol
(pp.); MG-p.60 a pa wellit an douar carneit gant
ar sec'hor (pp.).

----- (3) s'amasser (en parlant de la neige sous une
chaussure).

PElletier.p.124 carna, tr."improprement, amasser de
la neige sous les pieds, en marchant par la
neige" (inf.).

karnata v. -et piaffer.

VALL.p.557 karnata (inf.).

karneg m.-ed, karneien (i) celui qui a de la corne aux
pieds.

GReg.p.213 garneyen, garneged (pl.); L'Arm-p.76
carnegeti (pl.).

----- (2) onglé (en parlant d'un animal).

VALL.p.513 karneg; karneged (pl.).

karnek a. qui a de la corne aux pieds.

GReg.p.213 aneval garnecq, tr."animal qui a de la
corne aux pieds"; garnecq, tr."qui a de la
Corne aux pieds comme un animal, ou la chair
durcie aux pieds comme de la corne". PElletier.
p.124 carneq, tr."qui a de la corne aux pieds".
L'Arm-p.76 carneq.

karnel f.-ioù ossuaire, charnier.

C.carneil, tr."reliquaire, lat.lipsanum"; Ou.II p.147
vn carneil, tr."reliquaire"; Pn.n.232 dyrac
vn carneil, pan guely, hars, ha sell outy ;
M.160 ha'n esquerenn e-n carneil.

GReg.p.153 carneil, tr."charnier, reliquaire des
essenents des morts"; carneillyou (pl.);
carneil (v.); carneleu (v.)(pl.); L'Arm-p.33
carnele (f.), tr."charnier, reliquaire";
carneleu (pl.).

MGK.p.68 it d'ar garnel.

DIHU-1905 p.112 da gemer ag ar garnel rolegod
unan tremenet.

kar-neg m. kerent-neg proche parent.

GReg.p.693 kar negz; kerent negz (pl.).

LEVI.25,26 ma n'en deus ket a gar nés ...; MGK.p.53

kne ... da gaout hor e'herent-neg (pl.).

NOTK.p.131 ar pobloù kar-neg d'ar Bersed.

karnet pp. (animal) ayant des sabots.

SKET.III p.112 e vire'hienn bras, kreñv, pounner,

karnet-ledan.

karnflastrañ v. écraser sous le sabot (d'un cheval).

SKET.III p.112 kig ... karnflastret (pp.).

karnod m.-où (1) mangeoire portative.

VALL.p.445 karno, karnou, karnot (v.)(n.).

----- (2) crèche.

VALL.SUP.p.43 karno, karnod, karnou (v.)(n.).

karo coll. karavenn carreau (au jeu de cartes).

GReg.p.137 caro; ar Roue caro; ar Rouez a caro

L'Arm-p.46 carreau (m.); EN.182 pomp caroen an

eus, mes pik n'em eus hini (sgf.).

MOA.p.157 karo (m.pl.), tr."du carreau"; karavenn (f.)

tr."carreau, jeu de cartes" (sgf.).

karot coll.-enn carottes.

L'Arm-p.46 carotte (f.).

DIHU-1906 p.208 un tamm karoten (sgf.); DIHU-1908

p.171 ar karot a zo unan ag al legumaj a vez

ar muiañ dober anezhe er gegin.

karotez coll.-enn carottes.

GB.ms.p.20 carotes.

TDE.BF.p.323 karotez; p.324 karotezenn (sgf.).

KLBD.p.143 ar c'karotez hag ar panez ne dalvezont

netra evit ar c'hezeg.

karour Voir karer.

karout v. (1) aimer.

C.carot, tr."ayer, lat.amare" (inf.); G.406 carot
Dee (inf.); M.792 herman so aneual d car an
aualaou (3 prés.); Gk.II p.112 A té a-m car ?
(3 prés.).

GReg.p.22 carot, carout; caroñ (v.)(inf.);

L'Arm-p.10 caroñ (inf.); RP.p.13' evit ho

carot (inf.); DJ.p.36 nob a oa din ken mat hag

an quiry parfet (3 imparf.); BD.2107 va muiañ

carot (pp.); IS-p.8 caroñ ar peoc'h (inf.);

TE-p.72 e groundur caroñ (sup.).

COL.p.147 ne dalvezomp doujañ na carout netet Doue (inf.)

GBF.p.2 caroñ ket gwelst barr-arnev e mare

ar gwinizh-du (1 prés.); COL.p.62 carot a rit-au

ar formaj ? (inf.) : CBF.p.10 ar Vretoned ne garont ket ar bouedoù difonn (6 prés.) : MGK. p.20 tud, c'hwi-holl en en gar (3 prés.)
 ISV.p.33 ne 'garie ho pije klevet lan an Dall ... (3 cond.II).

----- (2) désirer, vouloir bien.

Qu.II p.129 en lech ma-z quiry, tr."où tu voudras" (2 fut.) ; G.155 mar car Doue (3 prés.) ; M.64 try tra a-ra'n maru yen da den ... mar quar c' pridiy (3 prés.) ; Ca.n.18 mar-queriez ez vizy an eil itron car lerc'h an rouanes (2 prés.) ; Em.n.199 gruet (= grit) a queret (5 fut.) ; J.p.45 da ober ... a querhet (5 fut.) ; G.1250 etre-n moeh e Leon eu e garhenn monet (1 cond.I) ; Qu.p.148 ne à souing ne carach quet à coll diff. tr."je pense que vous ne voudriez pas ma perte" (5 cond.I).

RF.p.V mar queromp en om servijout anezho (4 prés.) ; BD.2281 ma ne queront sentiñ (6 prés.) ; DJ.p.47 evel a car a ra (3 prés.) ; DJ.264 sentet neb a caro (3 fut.) ; DJ.p.52 grit a queret (5 prés.) ; IS-p.71 grit d'ar re-rall ar pezh a garrehech ma rahent deoc'h hoc'h-unan (5 cond.I)

ISV.p.93 ur bugel ... hag a lezer da ober ar pezh a gar (3 prés.) ; TDE.BF.p.432 gra evel a giri (2 fut.) ; IVL.p.X ma karfac'h pediñ alicsoc'h (5 cond.I).

DIHU-1908 p.169 evel ma karret (5 fut.) ; MVEN.GWAL. 10 p.77 ma ne garez diwall (2 prés.).

----- (A) karout vad da voulañ du bien à.

GReg.p.970 carer vad da ur re bennak (inf.) ; TE-p.163 ne glaske met un okazion da lazhiñ un den na carai met vad dezhañ (3 imparf.)

DIHU-1905 p.34 an den santel a soñje echu evel-se e vuhez o karain vad d'an holl (inf.)

----- (B) karout droug da voulañ du mal à.
 GReg.p.970 carer droug da ur re bennak.

----- CONJUGAISON (donnée comme exemple de conjugaison de verbe régulier).

INFINITIF : karout.

M.3332 carer ; M.364 quaret.

HB.p.654 carer ; DJ.132 carer ; IS-p.8 carain .

GReg.p.22 carer, carout.

ISV.p.452 carout ; MGZ.p.VIII carer ; SST-p.130 carain.

MKRN.p.159 carout ; DIHU-1905 p.34 karain.

PARTICIPE PASSE : karer.
 BD.2107 carer ; IS-p.50 carét.
 MGZ.p.VII carer ; SST-p.130 carer.

PRESENT.

1. karan.

N.340 caraff ; B.n.47 caraf.

SG.f.15-b caran.

MGZ.p.XXXI caran ; CBF.p.2 ne garann.

2. karez.

M.2557 querez.

BD.302 queres.

TDE.BF.p.432 kerez.

3. kar.

M.64 quar ; G.155 car.

HB.p.654 car ; IS-p.19 car ; TE-p.21 car.

TDE.BF.p.433 kar ; SST-p.12 car.

4. karomp.

Gk.p.210 queromp.

RF.p.V queromp ; BD.3588 queromp ; IS-p.61 caramb.

ISV.p.107 caromp ; LBM.p.2 karomp.

MKRN.p.150 karomp.

5. karit.

G.380 queret ; J.p.26 querit ; Do.p.26 quirit.

RF.p.V quirit ; BD.610 queret ; NG-398 carer.

HTC.p.57 kirit ; HTC.p.18 a garit.

KLBD.p.34 kerit ; MBJJ.p.309 kerer.

6. karont.

J.p.18 queront.

RF.p.4' queront ; BD.2281 ne queront ; EN.1242 ne

geront ; IS-p.62 carant.

ISV.p.465 keront ; ISV.p.162 caront ; SST-p.VI carant.

Passif. karer

Gk.p.246 carer.

GReg.p.9 a quereur, a garer ; TE-p.52 carer

ISV.p.65 carer ; LLB-226 ne garer

KLBD.p.63 kerer ; DIHU-1906 p.194 karer

IMPARFAIT.

1. karan.

ISV.p.128 a garien.

2. kares.
J.p.183-b cares ; Qu.III p.50 quarez.
3. karé.
M.224 care.
SA.f.17 carie ; DJ.p.36 quiry ; DJ.p.56 query ;
TE-p.9 carai.
CBF.p.48 karie ; ISV.p.51 carie.
4. karemp.
M.1493 caremp.
5. karéc'h.
MGZ.p.73 carac'h.
6. karent.
TE-p.272 ne garènt.
EKG.II p.5 kariont.
- Passif. kared.
HTC.p.61 pa gariet.
- PRETERIT.
1. karis.
2. karjout.
3. karas.
M.2184 caras.
4. karjomp.
M.2511 quersomp.
5. karjoc'h.
M.833 quersoch.
6. karjont.
- Passif. karjod.
- FUTUR.
1. karin.
Mc.p.67 quiriff.
RP.p.31 quirin.
LBM.p.60 krin ; HTC.p.217 a girinn ; BAL.p.250 carin.
2. kari.
N.1680 quiri ; M.2555 quiry.

- DO.p.37 a quiri ; BD.3656 quiry.
ISV.p.297 kiri ; ISV.p.28 a gari ; LBM.p.130 a geri.
3. karé.
Gk.p.246 caro.
DJ.264 caré ; IS-p.20 pa garou.
TDB.BF.p.432 karé.
4. karimp.
Gk.II p.132 (H.p.9) guerhomp.
LBM.p.57 kerimp ; OZB.p.147 pa girimp ; MGZ.p.60 carimp.
5. karot.
J.p.45 querhet ; Pm.n.199 queret.
DJ.p.24 pa gueret ; IS-p.82 carehait ;
IS-p.71 em garehét.
ISV.p.132 a guerot ; EKG.II p.4 a gerfot ;
FAG.p.118 karfoc'h ; EKG.II p.3 karfot ;
HTC.p.36 a geroc'h.
DIHU-1908 p.169 kareet.
6. karint.
I.2989 carhont.
ISV.p.478 carint.
- Passif. karor.
M.3179 carher ; Mc.p.64 carrer.
GReg.p.18 caror.
- CONDITIONNEL PRESENT.
1. karfen.
G.1250 carhenn ; Qu.III p.50 quaren.
RP.p.388 ne garren.
TDB.BF.p.432 karfenn ; ISV.p.448 carfen.
2. karfes.
Gk.p.264 carches (?lenn : carhes) ; Am.ms.p.1465
(n.664) carres ; Qu.III p.50 quarez.
MGK.p.115 karfez.
3. karfe.
M.2975 carhe ; N.1013 care ; Am.ms.p.1463 (n.609)
carre ; Qu.III p.50 quarè.
RP.p.388 ne garre ; JV.II 227 a garre ; BD.345
care ; TE-p.42 a garchai.
ISV.p.450 ne garre ; ISV.p.22 ne garfe.

4. karfemp.
M.169 carhemp ; Qu.III p.50 quaromp.
HB.p.549 caremp ; DJ.p.60 caremp ; IS-p.242
carehemb.
HTC.p.III carfemp ; MGK.p.12 karfemp.
5. karfec'h.
M.169 carech ; Qu.III p.50 carech ; Qu.p.148 carach
RP.p.66 a carrac'h ; SG.f.10 carrach ;
IS-p.71 a carech.
IVL.p.X karfac'h ; BAL.p.248 carfec'h.
6. karfent.
Pm.n.274 carhent ; Qu.III p.50 quarent.
SG.f.57-b carrent ; IS-p.21 carehent.
KGZ.p.XXXVII carfent.
- Passif. karfed.
- CONDITIONNEL PASSE.
1. karjen.
Qu.III p.49 quarsen.
BD.3677 a carjen.
ISV.p.326 carjen ; MOA.p.79 karjenn, karchenn.
2. karjes.
Qu.III p.49 quarses.
3. karje.
Qu.III p.49 quarse.
RP.p.69 carse ; DJ.p.26 carge ; BD.332 me garje ;
TB-p.117 carezai.
BAL.p.258 carse ; TDE.BF.p.434 karje.
4. karjemp.
M.2533 quarsemp ; Qu.III p.49 quarsemp.
5. karjac'h.
M.830 carsech ; Qu.III p.49 quarsech.
HTC.p.219 carjac'h.
6. karjent.
Qu.III p.49 quarsent.
RP.p.346 carsent ; DJ.p.42 carzent ; TB-p.83
carezent.
MGZ.p.VIII carient ; IAI.p.241 karient.
- Passif. karjed.
Pm.n.228 carset.

- IMPERATIF.
2. kar.
N.555 car ; Qu.III p.49 quar.
3. kalet.
Qu.III p.49 quaret.
4. karomp.
Qu.III p.49 quaromp.
TE-p.350 caromb.
MGZ.p.58 caromp.
5. karit.
Qu.III p.49 quaret.
IS-p.211 caret.
MGZ.p.69 carit.
6. kalet.
Qu.III p.49 quarènt.
- karp m.-ed carpe.
C.carp, tr."carp, lat.carpa".
L'Arm-p.46 carpe (m.); carpétt (pl.).
- kar-pell m. kerent-pell parent éloigné.
GReg.p.693 qar pell ; qarend pell (pl.).
- karpen f. karped carpe.
GReg.p.157 carpen ; carped (pl.).
- karr m. kirri (1) voiture, char, charrette.
C.carr, tr."charrette, lat.cadriga" ; Qu.II p.31
quar, tr."charette".
GReg.p.154 qarr, tr."charrette" ; qirry (pl.) ;
tumpet eo ar c'harr ; FElletier.carr, tr.
"charrette" ; kirri (pl.) ; L'Arm-p.33 carre (m.),
tr."charrette" ; quiri (pl.) ; RP.p.341 ar
c'har hag ar c'hezeg ; TE-p.147 ur harr.
MOA.p.98 karr war ziv rod ; ISV.p.485 ur c'har hag
ur mul da gas e varc'hadourezh ; HTC.p.34 ...
e reas dezhañ pignat en unan eus e girri (pl.) ;
LLB-84 ho kiri (pl.) ; SVE.RC.1 p.250 karrig a
dro a denn bro, karrig a red ne bad ket (dim.).
DIHU-1905 p.49 kar an Ankou.
- (2) rouet.
GReg.p.831 qarr ; FElletier.p.125 carr.
MOA.p.97 nezañ gant ar c'harr ; BBR.p.16 da zornig
... o kas ar c'harr en-dro ; SBI.p.324 ne c'hallan
na lenn na studiañ, gant kiri ar merc'hed o
nezañ (pl.).

4. karfemp.
M.169 carhemp ; Qu.III p.50 quaremp.
HB.p.549 caremp ; DJ.p.60 caremp ; IS-p.242
carehemb.
HTC.p.III carfemp ; MGK.p.12 karfemp.
5. karfec'h.
N.169 carech ; Qu.III p.50 carech ; Qu.p.148 carach
RP.p.66 a carrac'h ; SG.f.10 carrach ;
IS-p.71 a carech.
IVL.p.X karfac'h ; BAL.p.248 carfec'h
6. karfent.
Pm.n.274 carhent ; Qu.III p.50 quarent.
SG.f.57-b carrent ; IS-p.21 carehent.
KGZ.p.XXXVII carfent.
- Passif. karfed.
- CONDITIONNEL PASSE.
1. karjen.
Qu.III p.49 quarsen.
BD.3677 a carjen.
ISV.p.326 carjen ; MOA.p.79 karjenn, karchenn.
2. karjes.
Qu.III p.49 quarses.
3. karje.
Qu.III p.49 quarse.
RP.p.69 carse ; DJ.p.26 carge ; BD.332 me garje ;
TB-p.117 carezai.
BAL.p.258 carse ; TDE.BF.p.434 karje.
4. karjemp.
M.2533 quarsemp ; Qu.III p.49 quarsemp.
5. karjac'h.
H.830 carsech ; Qu.III p.49 quarsech.
HTC.p.219 carjac'h.
6. karjent.
Qu.III p.49 quarsent.
RP.p.346 carsent ; DJ.p.42 carzent ; TB-p.83
carezent.
MGZ.p.VIII carient ; IAI.p.241 karient.
- Passif. karjed.
Pm.n.228 carsent.

- IMPERATIF.
2. kar.
N.555 car ; Qu.III p.49 quar.
3. kalet.
Qu.III p.49 quaret.
4. karomp.
Qu.III p.49 quaromp.
TE-p.350 caromb.
MGZ.p.58 caromp.
5. karit.
Qu.III p.49 queret.
IS-p.211 caret.
MGZ.p.69 carit.
6. karent.
Qu.III p.49 quarènt.
- karp m.-ed carpe.
C.carp, tr."carp, lat.carpa".
L'Arm-p.46 carpe (m.); carpétt (pl.).
- kar-pell m. kerent-pell parent éloigné.
GReg.p.693 gar pell ; qerend pell (pl.).
- karpenn f. karped carpe.
GReg.p.137 carpenn ; carped (pl.).
- karr m. kirri (1) voiture, char, charrette.
C.carr, tr."charrette, lat.cadriga" ; Qu.II p.31
quar, tr."charette".
GReg.p.154 qarr, tr."charrette" ; qirry (pl.) ;
tumpet eo ar c'harr ; FElletier.carr, tr.
"charrette" ; kirri (pl.) ; L'Arm-p.33 carre (m.),
tr."charrette" ; quiri (pl.) ; RP.p.341 ar
c'har hag ar c'hezeg ; TE-p.147 ur harr.
MOA.p.98 karr war ziv rod ; ISV.p.485 ur c'har hag
ur mul da gas e varc'hadourezh ; HTC.p.34 ...
e reas dezhañ pignat en unan eus e girri (pl.) ;
LLB-84 ho kiri (pl.) ; SVE.RC.1 p.250 karrig a
dro a denn bro, karrig a red ne bad ket (dim.).
DIHU-1905 p.49 kar an Ankou.
---- (2) rouet.
GReg.p.831 qarr ; FElletier.p.125 carr.
MOA.p.97 nezañ gant ar c'harr ; BBR.p.16 da zornig
... o kas ar c'harr en-dro ; SBI.p.324 ne c'hallan
na lenn na studiañ, gant kiri ar merc'hed o
nezañ (pl.).

karrad m. -où contenu, charge d'une voiture, d'un char, d'une charrette.
 GReg.p.154 qarrad, tr."charretée"; qarradou (pl.): ur c'harrad keuneud; p.835 ur c'harrad finesoù a zo gantañ; L'Arm-p.33 carratt (m.) carradeu (pl.).
 GBI.p.494 seizh mab en un tiad, o vont d'an douar en ur c'harrad; ISV.p.449 pep seurt madoù a stlejan dezhañ a qarradou (pl.).
 KLBD.p.54 mil lur foenn e pep karrad; KLBD.p.118 karrajou traezh (pl.).
karradiñ v. charger une charrette.
 VALL.p.112 karradein (V.) (inf.).
karrañ v. véhiculer, transporter dans une voiture, un char ou une charrette.
 BV.819 unan a rank quaran, un all karrigellat (inf.).
 VALL.p.774 karra, tr."véhiculer" (inf.).
karraozenn f. -où carreau.
 GReg.p.137 carrauzenn, tr."carreau de marbre, de brique, de tuile, de fayence"; carrauzennou (pl.); carrauzenn wer (Strivet; güezr), tr."carreau, carré de vitres".
karr-argad m. char d'assaut.
 VALL.p.111 karr-argad.
karr-arsailh m. char d'assaut.
 VALL.p.111 karr-arsailh.
karr-Arzhur m. Grande Oarse.
 VALL.p.520 karr-Arzur.
karrata v. -et véhiculer.
 VALL.p.774 karrata (inf.).
karrbont m. -où (1) voie pavée.
 C.carbont, tr."voie pavée, lat.strata".
 ----- (2) (?) arche de pont.
 PELletier.carbont, carpont, tr."arcade, ou arche de pont de pierre".
 ----- (3) chaussée.
 MOA.p.166 karr-bont (m.).
 ----- (4) pont livrant passage à une voiture, viaduc.
 VALL.p.781 karrbont (m.), tr."viaduc".
karr-chalbotat m. camion.
 VALL.p.95 karr-chalbotat.
karr-darbarer m. tender.
 VALL.p.732 karr-darbarer.
karrdi m. -où remise, hangar, garage.
 GReg.p.42 carty, tr."appentis, toit qui n'a de pente que d'un côté"; cartyou (pl.); PELletier. cardi, tr."remise de charrette"; L'Arm-p.331 cardi (m.), tr."remise de carosse"; p.14, tr."appentis"; p.169, tr."galerie". cardieu (pl.).

DIHU-1908 p.171 en ur c'hav pe ur hardi.
karrdiñ v. mettre à la remise, au hangar, au garage.
 VALL.p.641 kardia, tr."remiser"; p.329 karrdia, tr."mettre au garage (une auto, une bicyclette" (inf.).
karr-dibuner m. dévidoir.
 GON.FB.p.231 karr-dibuner (m.); kirri-dibuner (pl).
karr-dre-dan m. automobile.
 VALL.p.48 karr-dre-dan; HERV.p.20 taol ovezh ouzh ar c'hirri-dre-dan (pl.).
karre m. -où carré, carreau.
 C.carre, tr."idem ou quadrangle, lat.quadrangulus".
 Qu.II p.142 quarreou iardin, tr."quarreux de iardins, lat.arcae hortorum" (pl.).
 GReg.p.768 carre, tr."quarré, figure quadrangulaire".
 p.137 carre (V.), tr."carreau de marbre, de brique, de tuile, de fayence; carreau ou carré de jardin".
carreñ (V.) (pl.); ur harre (V.); carreou (pl.): ur c'harre hir; L'Arm-p.46 caré gwer (m.), tr."carreau de vitre"; carreñ (pl.); TB-p.477 ar gër a zo diazezet e carreñ.
karreadur m. -ioù équareissement.
 GReg.p.565 carreadur, tr."équareissement"; L'Arm-p.140 caréadur, quaréadur (m.).
karreñ v. équareir, carrer, rendre carré.
 GReg.p.565 carreñ, tr."équareir, dresser du bois à angles droits" (inf.); carreñ koad-materi (inf.).
 p.767 carreñ, tr."quadrer, faire un quarré" (inf.).
 L'Arm-p.142 caréin, quaréin (inf.).
karreerezh m. -ioù équareissement.
 GReg.p.565 carreerezh, tr."équareissement".
karreg f. kerreg rocher, récif, écueil.
 Qu.II p.26 quarrec men bras, tr."caillou".
 GReg.p.825 quarrec, tr."rocher qui est dans la mer, ou près de la mer"; gerrecc (pl.) skeñ war ar quarrec, tr."donner sur le rocher, parlant d'un vaisseau"; neb na sent ket ouzh ar stur, ouzh ar quarrec a ray sur; p.321 quarrec, tr."écueil".
 PELletier.carreg, tr."rocher couvert ou mouillé de la mer"; kerrec (pl.); L'Arm-p.340 carrec (m.), tr."roche"; quérécc (pl.); RP.p.471 ur quarrec pe ouzh hini e vez torret al lestr
 BD.4193 ne deo ket a vromañ e oa din lavaret, ma ne sentjen ouzh ar stur, e rajen ouzh ar quarrec.
 TB-p.79 ur harreg kalet.
 LLB-542 ur hareg er stêr; LLB-640 ar hareger (pl.); ISV.p.82 furchañ a rejont kement karreg a zo er pleg-mor-se; HIC.p.169 e-touez ar vein hag ar c'herrec (pl.); LBM.p.200 ul lestr a ya war ar mor, a-dreuz d'ar c'herrec (pl.).

MONA.p.9 war gribonn ar c'herreg a save a-veok ar geot (pl.); DIHU-1905 p.44 ... ma tarzh kon breouac'hus an houlennoù ag ar mor e kounnar ouzh ar herreg ag ar vro (pl.).

karregek n. semé d'écueils.
GON.karrégek, tr."plein ou garni de rochers ou d'écueils".

karregenn f.-où rocho, rocher.
VALL.p.662 karregenn (f.), tr."rocher"

karreg-tarzh f. brisant, écuil.
VALL.p.82 karreg-tarz (f.), tr."brisant"

karregus a. où l'on peut rencontrer des écueils.
GON.karréguz, tr."plein ou garni de rochers ou d'écueils".
VALL.p.241 karregus.

karrekaat v. (1) devenir roc, transformer en roc.
---- (2) (se) fossiliser.
VALL.p.314 karrekaat (inf.).

karrekaenn f.-où fossils.
VALL.SUP.p.81 karrekaenn (f.).

karrekaus a. qui fossilise.
VALL.p.314 karrekaüs, tr."fossilisant".

karreled m.-où pelote à mettre les épingles.
VALL.p.545 karreled (m.).

karreledad m.-où contenu d'une pelote à mettre les épingles.
VALL.p.545 karreledad (m.).

karreledenn f.-où pelote à mettre les épingles.
TDB.BF.karreledenn (f.), tr."pelote pour fixer les épingles".

karrell m.-où carreau (pour paver).
GREG.p.137 karrell, tr."carreau, pierre de taille de mediocre grandeur"; karrellou (pl.).

karrelladur m.-ioù carrelage.
GREG.p.137 karrelladur, tr."carrelage, et carrelure application des carreaux d'une chambre".

karrellañ v. carreler.
GREG.p.137 karrella, tr."carreler, paver de carreaux" (inf.).

karreller m.-ien carrelleur.
GREG.p.137 karreller, tr."carrelleur, maçon qui carrele"; karrelléryenn (lenn : karrelléryen) (pl.).

karr-emgann m. kirri-emgann char de combat
SKET.III p.112 div rod e garr-emgann; SKET.III p.13 kirri-emgann (pl.).

karrener m.-ien charretier, conducteur de voiture ou de char.
GON.karréner, tr."charretier, celui qui conduit une charrette"; karrénerien (pl.).

BARnerien.4,15 hag an Actrou a lakaas ar spont da sevel e Sisara hag en e holl garrénerien (pl.).

karren m.-ien charron.
GREG.p.155 karren; garréryen (pl.); garrour (V.); garrouryon, garrourvan (V.) (pl.); PELletier p.125 karren.
CBF.p.109 bremañ e tesk bezañ karren
JOTK.p.112 ar gilvizien, ar garrénerien (pl.).

karrenaj m. charronnage.
GREG.p.155 garreraich, tr."charronnage, travail, et ouvrage de charron"; garrourach (V.).

karrezezh m. charronnage.
VALL.p.113 karrezezh (m.).

karroy s. carreau (pour paver).
C.quarreau, tr."quarrel de pavement, lat.petalum".

1. karrez a. carré.
VALL.p.98 karrez; metr karrez.

2. karrez m.-ioù carré
C.(Gloss.p.99) carrez, tr."chavreau".
GREG.p.137 carrez, tr."carreau ou carré de jardin" carrezyou (pl.).

karrezad m.-où contenu d'un carré.
karrezadur m.-ioù (1) égarissage.
VALL.p.269 karrezadur.
---- (2) quadrature.
VALL.p.606 karrezadur.

karrezadur-botoù m. réparation de souliers.
GREG.p.137 karrezadur botoù, karrezadur-botoù, tr. carrelure, remonture de souliers, de bottes".

karrezañ v. (1) égarer, carrer, rendre carré.
VALL.p.269 karreza, tr."égarer"; p.98, tr."carrer, rendre carré" (inf.).
---- (2) carreler.
GREG.p.137 karreza, tr."carreler, paver de carreaux" (inf.).
---- (3) réparer (des souliers).
GREG.p.137 karreza botoù, tr."carreler des souliers" (inf.).

karrezek a. carré.
VALL.p.98 karrezek.

karrezenn f.-où carré.
VALL.p.98 karrezenn (f.), tr."carré parfait".

karrezenn-war f. karrezennoù-gwar parallépipède.
VALL.p.432 karrezenn-war (f.), tr."losange"

karrezer m.-ien carrelleur.
GREG.p.137 karrezer, tr."carrelleur, maçon qui carrele".

karrezer-botoù m. karrezerien-botoù carrelleur, cordonnier.
GREG.p.137 karrezer botoù, tr."carrelleur, qui carrele des souliers".

- karrezerezh m. (1) équarrissage.
VALL.p.269 karrezerezh.
----- (2) carrelage.
GReg.p.137 karrezerezh, tr."carrelage, et carrelure application des carreaux d'une chambre".
- karr-glaouer m. tender.
VALL.p.732 karr-glaouer.
- karrhent m.-où chemin pour les voitures, route carrossable.
GReg.p.159 karr-hent, garrhent, tr."chemin où les charrettes peuvent passer"; garr-hinchou, garrhinchou, garrhinchou (pl.); PELletier. carreat, tr."petit chemin où une charrette seule peut passer".
- karr-houarn m. wagon de chemin de fer.
LAI.p.258 kirri-ouarn, listri-tan ha neud-orjal (pl.).
- karrigell f.-où brouette.
GReg.p.122 karrigell : carriquellou (pl.); carigell (v.); carigelleh (v.) (pl.); L'Arm-p.39 carriquell (f.) carriquellou (pl.).
BV.815 kerc'hit ur carigell.
LLB-109 ar garkel; MGA.p.101 karrigel an antou gant rod ar bed a dro; BBR.p.44 ar garrigel loun o strakal.
- karrigellad f.-où brouettée.
L'Arm-p.39 carriquellad (f.); carriquelladeu (pl.).
- karrigellat v. brouetter.
GReg.p.122 carriquellat (inf.); BV.819 unan a rank karrañ, un all carriquellat (inf.).
- karrigenn f.-où chariot.
Nom.p.179 (Gloss.p.98) carriquen
- karrikelerezh m.-où carrousel.
L'Arm-p.426 carriquellerezh (m.).
- karr-kamm m. Grande Ourse.
VALL.p.520 karr-kamm; INVAL.GVAL.10 p.71 ar g'harr kamm
- karr-kamm-bihan m. Petite Ourse.
VALL.p.520 karr-kamm bihan.
- karr-mordok m. triqueballe.
L'Arm-p.227 carre-mordok, tr."espèce de charrette pour transporter les grosses pièces".
- karr-moulou m. charrette non fermée.
GReg.p.154 garr-moulou.
- karr-nezañ v. rouet.
GReg.p.831 garr da neza.
VALL.p.665 karr-neza (m.); kirri-neza (pl.).
- karr-nij m. avion.
VALL.p.51 karr-nij (m.).
- karroñs m.-où (1) voiture, carrosse.
GReg.p.138 carroez, carroncz, tr."carrosse,

- voiture commode" carroezou, carronczou (pl.).
L'Arm-p.46 caroche (m.), tr."carrosse"; carocheu (pl.); TE-p.56 en e garross; TE-p.454 caroche un actrou bras; IS-p.145 ur harroche a dan, ha roñseed a dan a faoutas etrezo.
- GBI.p.460 ur c'harroez kaer zo o vont amañ; GBI.p.482 karroñsiou (pl.); ISV.p.475 ur c'harros kaer; ibid. ar c'harroziou alacuret-se (pl.).
LBI.p.41 e garos
- MKN.p.130 karross bras an Actrou Kergoad.
----- (2) préceinte.
GReg.p.652 carroez.
- karroñsador m.-où carrosserie (bâti).
VALL.p.99 karroñsador (m.), tr."carrosserie, montage d'une voiture.
- karroñsañ v. (1) carrosser, munir d'une carrosserie.
----- (2) transporter en carrosse.
VALE.p.99 karroñsa (inf.).
- karroñsata v.-et transporter en carrosse.
VALL.p.99 karroñsata (inf.).
- karroñser m.-ien carrossier.
GReg.p.138 carroezdr, carronczdr, tr."carrossier, ouvrier qui fait des carrosses"; carroezdrven, carronczdrven (pl.).
- karroñserezh m. carrosserie (métier, industrie).
VALL.p.99 karroñserezh (m.).
- karrouer m.-ien guerrier qui combat en char.
VALL.p.111 karrouer, tr."charrier, guerrier qui combat en char".
- karroueriezh f. art de combattre en char.
VALL.p.111 karroueriezh (f.), tr."l'art de combattre en char, charrerie".
- karr-prenn m. charrette non ferrée.
GReg.p.154 garr-prenn.
- karr-samm m. voiture de transport, camion.
VALL.p.111 karr-samm, tr."char de transport/"; SKET.p.13 kirri-samm (pl.).
- karr-skaonek m. char à bancs.
GON.FB.p.119 karr skanvek.
- karr-stlej m. traîneau.
VALL.p.750 karr-stlej.
- karr-tan m. (1) char de feu.
ATC.p.101 Elize a welas ... e gompegnun ... kaset d'an neñv .. en ur c'har-tan.
----- (2) voiture à vapeur.
GON.FB.IV.p.814 karr-tân; kirri-tân (pl.).
----- (3) locomotive.
ISV.p.354 evel ur c'har tan war un hent-houarn;
SAG.p.2 an armeoù, al listri, ar c'hirri-tan (pl.).

- (4) automobile.
VALL.p.48 karr-tan ; DIHU-1905 p.36 e garrdi evit gouarn ar Hiri-Tar (pl.).
- karrtaner m.-ien automobiliste.
VALL.p.48 karrtaner.
karrtanerezh m. automobilisme.
VALL.p.48 karrtanerezh (m.).
- kartaouer m.-ien fabricant ou vendeur de cartes à jouer.
GReg.p.138 cartaouer, tr."cartier, faiseur ou vendeur de cartes à jouer".
- kartel m.-ioù (1) quartier (de viande, etc.) cf. karter
GReg.p.768 cartel, tr."quartier, une partie d'un tout divisé en 4. parties". cartel (pl.).
TDE.Br.kartell (m.), tr."quartier de viande de boucherie" ur c'hartell maout
- (2) quartier (de soulier).
GReg.p.769 cartel, cartel botez.
- (3) quartier (de ville), région, coin de pays
MKRN.p.138 holl verc'hod ar c'hartell.
- karteliañ v. écarteler, cf. karteriañ.
GReg.p.313 gartelya, tr."écarteler, tirer à quatre chevaux" (inf.)
- kartenn f.-où (1) carte.
GReg.p.138 cartenn an douar, cartenn ar bed, tr."carte de Géographie"; cartenn-vor, tr."carte hydrographique". cartennou (pl.).
L'Arm.p.46 cartenn ag an douar cartennou (pl.).
- (2) (pl. kartoù) carte à jouer.
GReg.p.138 cartenn ; cartou (pl.) ; c'hoari cartou, tr."jeu de cartes"; c'hoari'r c'hartou, tr."jouer aux cartes" (pl.). L'Arm.p.46 cartenn cartou (pl.) ; EN.135 actu amañ ur hartou nevez-flamm (pl.).
- COL.p.78 ha c'hwil a fell deoc'h c'hoari cartou ? (pl.) ; BMN.p.24 o c'hoari c'hartou (pl.).
MOA.p.139 meskañ ar c'hartou, tr."battre les cartes" (pl.).
- kartennaouez f.-où atlas.
VALL.p.43 kartennaouez(-douaroniezh) (f.).
- kartenn-bost f. kartenn-post carte postale.
BJJ.p.319 kartenn post (ol.)
- karter m.-ioù (1) quartier, quart cf. kartel.
B.n.29 an bot so diuset (var diuset)... en teir queffrann . . . pep a karter a quemerhet
B.n.26 han (lenn ; ha-m) bezot . . . un quarter
- (2) quartier (de ville), région, coin de pays
Ca.n.19 . . . ez eaz an roue e-n quarter-se

- B.n.130 leueret diff . . . pe en karter ouz douguer huy ; B.n.365 me ya . . . da gouzout a don . . . e-n quarter se ha guelse ; M.1772 da archescob . . . oll dre-n quarter hoc e-n kaer man ; NL.n.106 ma edy . . . an quarter . . . roue'n bro man ma-z ganet ? ; An.ms.p.1462 (n.584) guis ar quarter M.393 diuers Guyneyer en diuers quarter (pl.) ; Cnf.p.48 è lieux quarter ez eus excommuniqen bras à enep an ré a falsify an contradou (pl.).
- GReg.p.768 karter, tr."quartier, partie d'une grande Ville, d'un pais" : quarter (pl.) ; BD.1734 a bep bro ha cartier a zek rouantelezh ; SG.f.14 noblañs ar chartier IS-p.239 lies . . . un dra anvet en ur hartér ne vez ket en ur hartér all.
- SAG.p.179 en ur c'hartier, anvet Nikomedi ; ISV.p.444 cheñchit karter ; ISV.p.434 en amzer-se ez oa kalz tud . . . hag a yae e-lec'h na c'hellent mont e quarter dianavezet (pl.).
- BJJ.p.313 ur c'harter nevez eus a Jeruzalem ; DIHU-1905 p.49 doareioù ar hartér.
- (3) quartier (de viande, etc.).
L'Arm.p.316 quarter can.
BBR.p.110 o quarter viot dispennet (pl.).
- (4) quartier (de lune).
Qu.II p.105 an diwezaff quarter va (?lenn : ves) an loar.
L'Arm.p.316 quarter ag al loar.
- (5) quartiers, demeure.
NG-1107 an ifern zo . . . quarter an diaoulou.
- (6) quartiers (militaires).
(?) Jer.ms.p.1452 (n.153) an anegart so en quarter.
- karteriad n.-où quart.
IS-p.272 ur quarteriad bennak ag an noz.
- karteriañ v. équarrir, écarteler, mettre en quartiers ; cf. karteliañ.
L'Arm.p.120 quarterien (lenn : quarteriein) etre pevar marc'h (inf.) ; NG-931 quarteriet (pp.) ; BD.1638 ne zoujin den erbet, pa dlefen bout an bev a bezhiou quarteriet (pp.) ; TB-p.135 da quarteriein lioned (inf.).
- kartermestr n. kartermistri quartier-maître.
L'Arm.p.317 quarter-maître.
VALL.p.608 karter-mestr : karter-mistri (pl.).
- karton m.-où carton.
GReg.p.138 cartoun, tr."carton, fait de papier collé etc. ; carton, feuillet reimprimé d'un livre" cartoun (pl.).

kartoñs m.-où carton.
 SIM.p.189 ur voest cartons.
 VALL.p.99 kartoñs (m.).
kartoñsador m.-ioù cartonnage, ouvrage de carton.
 VALL.p.99 kartoñsador.
kartoñsañ v. cartonner.
 VALL.p.99 kartoñsañ (inf.).
kartoñserezh f.-ioù cartonnerie (local).
 VALL.p.99 kartoñserezh (f.); kartoñserezoù (pl.).
kartoñserezh m. cartonnerie, cartonnage.
 VALL.p.99 kartoñserezh (m.).
kartoñ pluriel de kartoñ.
kartouren m.-où quarteron.
 GRG.p.768 cartourenn, tr."quarteron, le quart d'une chose : un quarteron de cent, le quart de cent un quarteron de livre, le quart d'une livre de sucre, de tabac, etc."; cartourennoù (pl.) : ur c'hartourenn brikez : L'Arm-p.316 carteron (m.); carteronneù (pl.).
 COL.p.21 ur c'hartouren : SBI.p.42 cartouren.
karus a. aimant.
 GREG.p.22 carus, tr."porté naturellement à aimer" : p.31, tr."amateur, qui aime" : p.34 carus cus ar studi, tr."amoureux de l'Etude".
karv m. kirvi cerf.
 C.caru, tr."cerf, lat.cervus" ; Qu.III p.39 caru, carb, tr."cerf" : Nom.p.31 (Gloss.p.100) carues, tr."biche" (fém.) : carufic, tr."faon" (dim.) : H.n.17 caro
 GREG.p.145 caro, qary kirvy, qerved (pl.) : qary ur harv (V.); qeryv (V.) (pl.) : p.93 carvès, tr."biche" (fém.) : carvesed, qervès (fém.pl.) : p.397 karvieg, tr."fan, le petit d'une biche" (dim.) : kirvigou, kervedigou (dim.pl.) ; PELLETIER.caro ; kirwi, carwet (pl.) : carwès (fém.) ; L'Arm-p.49 carhué (m.) ; carhuét, quérui (pl.) ; p.153 carhuic, tr."fan" (dim.) ; RP.p.23' ar c'haro ; IN.p.76 ar c'harvet (pl.).
 HTC.p.301 ar re gamm a lammo evel ar c'haro ; LBM.p.195 evel ma red ar c'harv d'ar vammenn ; MGK.p.96 ur c'haro hag ur garvez (masc. et fém.) ; ISV.p.399 deus ... ganeomp da redek ar c'haro ; ISV.p.345 bandennoù kirwi ha youroc'hed e peuriñ war al leton (pl.).
 MATH.p.49 ma tous da vezañ karo ; SKET.III p.45 hemole'hiñ kirwi (pl.) ; DIHU-1905 p.92 maner bras ar haru.

1. karvan f.-où (1) mâchoire.
 C.caruan aneual, tr."la machouere, lat.mala, mandibula".
 GREG.p.568 carvan (Ouessant), tr."mâchoire" ; carvanoù (pl.) ; PELLETIER.carvan, tr."mâchoires" : me roy deo'h war ho carvan.
 COL.p.48 ar c'harvanoù, ar c'harvanoù (pl.) : BAñnerien.15'15 o vezañ kavet ... ur karvan azen ... e kemeras anezhi.
 SKET.III p.22 krabanoù ha karvanoù an arzhed (pl.).
 ----- (2) gencive.
 GREG.p.454 carvann, carvenn ; carvanoù, carvennoù (pl.).
 ----- (3) ensouple de métier à tisser.
 C.caruan an guider, tr."cest ung instrument de texier en quoy on enuolope le drap en texant, lat. insubulus" ; caruan rot, tr."cest l'instrument en quoy on enuolope le fil, lat.licium" ; Nom. p.172 (Gloss.p.100) caruan an neut, tr."la roue de laquelle on empelotonne le fil".
 GREG.p.925 an teir charvan, tr."les trois ensouables" : PELLETIER.p.126 carvan, tr."rouleaux du métier d'un tisseran" ; carvan poull-kalon, tr."rouleau de la poitrine, celui qui est le plus proche de l'ouvrier" ; carvan al lien, tr."rouleau de la toile" ; carvan ar rod, tr."rouleau de la roué".
 I.ROUeod.17,7 karvan ar wiaderien : HTC.p.78 carvan ur giader.
 2. karvan f. charogne.
 GREG.p.137 carvan, kozh carvan (V.), tr."carogne, injure" : PELLETIER.p.126 kozh carvan (V.), tr."carogne, charogne" ; L'Arm-p.33 carvan (f.), tr."charogne".
karvanad f.-où soufflet, gifle.
 PELLETIER.p.126 karvanad, tr."coup sur la joue, soufflet".
karvanata v.-et souffleter, gifler.
 GON.karvanata (inf.).
karvaneg m. karvaneion celui qui a une grosse mâchoire.
 GON.karvanek ; karvanéion (pl.).
karvanek a. qui a une grosse mâchoire.
 GON.karvanek.
karvez m.-ed sauterelle.
 GREG.p.649 carveoz (V.) ; carveddù, carviedù (V.) (pl.) ; PELLETIER.p.127 carwez (V.).
karv-erc'h m. reane.
 VALL.p.645 karv-erc'h, karv-erc'h.
karvez f.-ed (1) biche ; Voir karv.
 ----- (2) sauterelle.
 PELLETIER.p.127 carwez (V.).

- karvig-brug m. sauterelle.
VALL.p.677 karvig-brug (V.).
- karvken m.-où peau de cerf.
C. carvken, tr. "peau de cerf, lat. nebris".
GReg.p.705 carv-ken, carven
SKET.III p.107 "... ez oa brav dezho kousket
a-c'hourvez war ur c'karvken
- karv-lann m. sauterelle.
L'Arm-p.351 carhué-lann ; carhuétt-lann (pl.) ;
TE-p.72 carhuétt-lann père a zevore holl ar
pezh a oa chomet glas (pl.).
- karv-meur m. élan (animal).
SKET.p.109 kirvi ha kirvi-meur o peuriñ (pl.).
- karv-raden m. sauterelle.
GReg.p.849 qarv-radenn ; qirvy-radenn (pl.) ;
PElletier.p.127 carw-raden
- karzell f.-où (1) râtelier.
GReg.p.784 garzell (V.) ; garzelléu (V.) (pl.) ;
debrñ fenn ag ar garzell ; PElletier.
garzell (V.) ; L'Arm-p.324 garzeëll (f.) ;
garzeëlleu (pl.).
VALL.p.624 karzell (V.) (f.).
----- (2) ridelle de charrette.
VALL.p.624 karzell (V.).
- karzh coll.-enn raclures, ordures.
PElletier.cars (C.), tr. "raclure, ordures &
immondices que l'on ôte de ce qui les a
contractés" ; carzen (C.), tr. "une ordure,
un peu d'immondice" (sgf.).
- karzhadur m.-ioù (1) raclure.
VALL.p.616 karzadur, tr. "raclure des fossés, etc."
----- (2) curage
VALL.p.177 karzadur.
- karzhañ v. curer, nettoyer, débarrasser ; cf. skarzhañ.
Nom.p.176 (Gloss.p.100) carzaff, tr. "curer (les
dents)".
PElletier.p.126 carza, tr. "nettoyer, purifier,
racler" ; M. Kussel m'a appris que Carza
signific aussi sauter" (inf.).
HTC.p.115 karza a reas an templ hag ar vro eus a
gement tra en devoa servijet da euoriñ an
idolob (inf.) ; HTC.p.8 me a garzo an douar
diouzh kement dez a zo war e c'horre (3 fut.).
- karzh-dent m. karzhon-dent cure-dent.
GReg.p.240 carzédent ; carzoudent (pl.).
- karzhien m. monceau de raclures, d'ordures.
PElletier.p.126 carzien, tr. "une quantité. un
monceau d'ordures".

- karzhprenn m.-où fourchette pour nettoyer le coutre et le
soc de la charrue ; cf. garzhprenn, skarzhprenn.
GReg.p.155 carpen, casprenn, carprenn, tr. "la
fourchette pour décharger le coutre et le soc" ;
PElletier.cars-pren, tr. "petite pièce de bois
dont les laboureurs se servent pour nettoyer le
soc de leur charnué, qui est entre le soc & le
couteau, où la terre s'attache" ; L'Arm-p.88
gasspreenn (f.), tr. "curcir, fourchette pour
curer la charruë".
VALL.p.316 karzhprenn (m.), tr. "fourchette pour
dégager la charrue".
1. kas m. haine, aversion, animosité.
C. cas, tr. "haine, lat. odium" ; G.245 cas entr'n (lenn :
entre'n) re brassaf ; B.n.341 heb caux nac abec
ha dre cas ; J.p.178 dre afvy bras ha cas Cayphas.
GReg.p.484 cas ; PElletier.cass, tr. "haine, aversion" ;
L'Arm-p.181 cass ; caziell (pl.) ; NG-153 cas ha
malisoù ; RS.p.254 ar re o devoa cas outañ ;
DJ.p.42 gant cas vras ha malis ; NG-p.301 ret eo
m'hor be cas ouzh (skrivet : doh) an holl bec'hedoù
marvel ; TE-p.65 en o c'hemeraz e cas ; IS-p.52
den ne oar hag en zo e cas pe e karantez Doue ;
IS-p.74 diskouezit merkoù a garantez d'ar re a
welhet e cas ouzhoc'h (skrivet : dohoh).
BEL-p.15 cas en doa ar gwallspereù o soñjal er vad
en devehe gelllet an Aotrou Al Leu ober ; DEUT.7,10
hag e kastiz raktal ar re o deus kas outañ ;
HTC.p.49 ar roue a gemeras cas outañ.
DIHU-1906 p.171 santez Anna ... en doa labouret ivez
e kalon Kovran ha distanet enni ar haz en doa
evit Meriadeg ; p.189 un den mat e oa ..., mes
kas a reas da Bipi ; TORN.GWAL.p.37 ar plac'h
yaouank ... a gemeras kas ouzhin abalamour
da'm gerioù kriz.
2. kas m.-où (1) lèche-frite.
GReg.p.566 caçz (V.), tr. "lèche-frite" ; p.135, tr.
"caquerolle" ; caçzeu (V.) (pl.) ; L'Arm-p.215
casse (m.), tr. "lèche-frite" ; casseeu (pl.).
----- (2) cassette.
GReg.p.139 caçz ; caçzeu (pl.).
----- (3) récipient pour porter à cuire au four.
VALL.SUP.p.81 kas (m.).
3. kas m. (1) envoi, élan, mouvement, agitation.
GReg.p.357 caçz, tr. "envoi" ; p.20, tr. "agitation".
PElletier.cacc "selon le nouveau Diction.
signific rapidité" ; L'Arm-p.137 cassee (m.),
tr. "envoi" ; casseeu (pl.) ; p.323 cassee bras
tr. "rapidité".

MOA.p.105 lakaat kas en un dra, tr."activer";
 ISV.p.178 pa douchas troad ar fore'h ouzh an
 douar, he fenn a yeas a gas war ar bizied;
 BBR.p.216 an arnev a ya bepred war gresk; on
 neñv, gent ar c'hoabr ez eus kass ha kemmesk.

 (2) courant, force d'un courant.

ISV.p.179 ur mor hag a zo peurlichañ cass gant e
 wagoù; ISV.p.80 seul vrasoc'h ma vez ar marc,
 seul vui a dizh hag a gas a vez war dour o
 tiskenn koulz hag o pignat.

SKET.p.114 ar c'has-mor hag an avelioù.

 (3) circulation (du sang).

VALL.p.124 kas.

4. kas v.-et (1) envoyer.

Qu.II p.59 cacc, tr."enuoyer"; cacc da clasq, tr.
 "enuoyer querir" (inf.); Qu.p.185 ne quaffen
 quet messenger er bet euit cacc an lizerou (inf.);
 G.386 an Sacuson ... on casczas da clasq
 goasquet (3 prêt.); J.p.174-b Lignoz Adam ...
 a-yea maect ... e-n abym ... ha quacet e poan
 ha tempest hac estlam (pp.); NL.n.138 oz
 songaff bezaff ret cacc pep eneff ... da
 leuffal e mil tourmant (inf.).

GReg.p.357 cacc (inf.); p.14 caccet em eus un den
 d'ho kavout (pp.); PELletier.cacc, tr."envoyer,
 porter, conduire, transporter" (inf.); L'Arm-
 p.137 cassein (inf.); NG-651 casset a di da di
 (pp.); SA.F.26 quessom unan d'an Templ (2 impér.).

DLB-499 kas ar saout d'al lannoù (inf.).

 (2) chasser, expulser, renvoyer.

C. cacc, tr."deboutter, lat.pellere" (inf.); caccet
 (pp.); M.1320 ouz cac Diaoulou (inf.); M.1312
 en maes a-n castell man, mar quecez ... an roe
 (2 prés.); M.1312 drouc speret d' caccemp (4
 imparf.); Jer.ms.p.1458 (n.256) ma-z voe ret
 dyff e barn hac e cacc digoarnoff (inf.);
 NL.n.458 neuse ves an place dugrac viont
caccet, pell cre chaccet (pp.).

GReg.p.805 cacc war e giz, tr."renvoier au lieu
 d'oh on étoit venu"; cacc er-maez, cacc on e
 roud, tr."renvoier, chasser d'une maison" (inf.);
 BD.299 cass int diwar da dro (3 impér.); BD.348
 me az cass alose (3 fut.); BD.1220 ma ne
 sortiit ket, m'ho casso (3 fut.).

 (3) apporter, amener, emmener, conduire.

N.1381 entre an nou men bras ... quezcamp hy
 (4 impér.); Am.ms.p.1466 (n.705) ... hez eo
caccet gate cuit vo gresq (pp.); M.C.p.90 an
 pœhet en quecc en quals à misiribilitou all
 (3 prés.).

NG-331 ur sterenn ... o hassas bet al lec'h ma oa
 ganet hor Salver (3 prêt.); BD.775 quessomp an
 ganimp (4 impér.); JV.II 629 pan deo gwir he
chasset bremañ ganec'h d'ho ti (5 prés.); EN.991
 koulz vo din quas ganin an daou bezhiad lien;
 SG.f.32 ha te a ve ken kruel da cas ganit va
 fried (inf.); IS-p.30 d'o delivriñ ha d'o hass
 gantañ ... d'an Neñv (inf.); TE-p.175 Oza, mañ
 Aminadab, pehini a gassai ar an oc'hen a oa
 ouzh ar c'harr (3 imparf.).

KLV.p.VII ur c'hleñved ... a gemeras scoursi da gas
 gantañ lod eus ar gwrizioù (inf.); SST-p.142
 an diaoul e gasset gantañ (3 impér.); AAM.p.52
 berdez c'hoazh e gecer ar sklerijenn da nasionoù
 nevez (pass.prés.).

 (4) inciter.

BD.4620 ar re-se am quesse da bec'hiñ noz ha deiz
 (3 imparf.).

 (5) mener (une vie), faire (du bruit).

NG-235 hervez ar vuhez a cassehemp (5 fut.).

DIHU-1906 p.139 eñ hag a veze bepred o kas trouz
 ar-lerc'h an dud (inf.); p.184 ar munuzer gant
 e vinvier a gas safar e pep amzer (3 prés.).

 (A) kas da benn mener à bonne fin, réaliser, accomplir.

HTC.p.295 me ... a c'halv warnoc'h gras an Hini a zo
 galloudus a-walc'h evit cass pep tra da benn (inf.).

 (B) kas en-dro faire marcher, manoeuvrer.

B3R.p.16 da zornig gwenn ken distag o kas ar c'harr
 en-dro (inf.).

 (C) kas war-raok avancer, pousser de l'avant.

SKET.p.135 ar re war varc'h, o kas war-raok a-benn-herr
 eoun dirazo (inf.).

kasaat v. hair

C.(DEBM.p.243) cassat (inf.); Qu.II p.83 cassahat
 tr."hair" (inf.); bezaff cassahet, tr."estre hay".

GReg.p.484 caçzaat ur re bennak, tr."hair, avoir de
 la haine pour quelqu'un" (inf.); caçzeët (pp.);
 L'Arm-p.182 cassatt (inf.); casscitt (pp.);
 NG-54 cassait (pp.); DO.p.71 cassaat ar pec'hed
 (inf.); RP.p.VI o cassaat an droug (inf.);
 RP.p.310 kement zo kapapl da'm c'hunduiñ d'ar
 pec'hed am eus casseat (pp.); SG.f.57-b Doue ne
 lavar ket karet an neb an chassa (3 prés.);
 IG-p.62 mar fell da unan bennak bout din, ha ne
gassa ket e dad ... ha nemp e vuhez propr, hennezh
 ne c'hell ket bout va Disipl (3 prés.) TE-p.361
 gant tud ar bed e oa rebutet ha nemp casseit
 (pp.).

ROUed.19,6 te a gar ar re az kasa, ha te a kasa ar re az kar (3 prés.): HTC.p.106 ar Samaritanen a voe atav casset ha disprizet gant tud rouantelozh Juda (pp.).
DIHU-1906 p.182 hol lakaat da kasat holl an traoù kner a zo en hor bro (inf.).

kasad f. -où foule.

VALL.SUP.p.81 kasad (V.)(f.).

kasadenn f. -où (1) envoi.

VALL.p.265 kasadenn.

----- (2) marche rapide, fuite.

VALL.SUP.p.85 kasadenn.

kasant a. (chemin) roulant.

VALL.SUP.p.9 kasant (V.).

kasaus a. (1) haineux.

C.(DEBM.p.245) kasaus, tr."haineux"; Dnal.p.181 ar guir Christen à tle (lenn: dle) beza ... quassaus da quement en incito da pec'het.

GReg.p.484 caçsaus, caçsaus.

MGK.p.22 nab zo kasaus, a deu, a ya ... en devezo gwalc'h e galon; ISV.p.445 morse eta, den kasaus, ne ehano da deod flemmus?

MMEK.p.10 'n'oa ket kesediz.

----- (2) odieux, haïssable, détestable.

Qu.II p.125 casceüs, tr."odieux".

GReg.p.669 caçsaus, caçsaus, tr."odieux"; p.485, tr."haïssable"; être an holl visoù ne deus nikun caçsausoc'h evit an ingratiri (comp.).

1. kas-digas (1) a. devant, allant et venant.

SKET.III p.70 engroez kas-digas ar c'hezeg-mor.

----- (2) m. mouvement, agitation, va-et-vient.

GReg.p.20 caçz-digacz, tr."grande agitation";

p.645 caçz-ha-digacz, tr."mouvement, action de nuvoir"; ar c'haçz hac an digacz eus ar gwad

p.357 caçz ha digacz, tr."envoi et renvoi, tracas".

MOA.p.112 kas-digas, tr."allées et venues dans une maison"; CBF.p.55 petra eo ar c'has-digas a zo ahont gant an dud?

2. kas-digas v. kasot-digasot pousser çà et là, emporter

de côté et d'autre.

GReg.p.20 caçz-digacz, tr."agiter, pousser deçà et delà" (inf.); caçzet-ha digacz à (pp.).

kasod m.ou f. -où caisse, cassette.

C. casset, tr."casse, lat.cassis".

GReg.p.139 caçzed, tr."cassette".

MOA.p.154 kasod (m.), tr."caisse"; kasodou (pl.).

itrion-mañ eta a lezas ar walenn en he c'haset

VALL.p.90 kasod, kached (f.), tr."caisse"; kasodou, kachedou (pl.).

kasodad m. ou f. -où contenu d'une caisse, d'une cassette.

VALL.p.90 kasodad (f.), tr."le contenu (d'une caisse)".

kasodour m. -ien caissier.

VALL.p.90 kasodour.

kasenn f. -où courant violent.

VALL.SUP.p.42 kasenn (f.).

kaser, kasour m. -ien (1) meneur, conducteur.

GReg.p.614 caçzer, tr."meneur"; caçzdrven (pl.).

L'Arm-p.236 casour, tr."meneur"; casserion (pl.).

SKET.p.139 kaserion pennod-chatal (pl.).

----- (2) envoyeur, expéditeur

----- (3) entremetteur pour les mariages.

VALL.p.263 kaser.

----- (4) garçon d'honneur (dans une noce)

VALL.p.329 kaser; DIHU-1905 p.109 ar hasour a oa Youann p.94 en eured an Ao.J., ar kasouréz ... en deus graet ur gest (fém)

kaserez f. -ed pène.

VALL.p.546 kaserez (V.)(f.).

kaser-lizherou m. facteur des postes

DIHU-2/1906 p.VI ar hasour lihériou.

kaserolenn f. -où casserole; cf. kastelodenn

GReg.p.135 caçzerolenn, tr."caquerolle, ou

caquerollière"; L'Arm-p.47 casseroleenn (f.).

tr."casserole"; casseroleennou (pl.).

kas-holen m. kasou-holen saunière, coffre à sel.

GReg.p.848 caçz-holenn, tr."saunière"; caçzou-holenn

(pl.).

kasia m. acacia.

GON.FB.HV.p.6 gwez-kasia.

kasidigezh f. envoi.

GReg.p.357 caçzidiguez, tr."envoi, action d'envoyer".

SKET.p.107 kasidiguez da get kement tra a biaoont.

kasod s. -où casque, heaume.

GReg.p.490 casod (V.), tr."heaume"; p.139, tr."casque";

casodou (V.)(pl.)

kastenn f. -où (1) casque.

GReg.p.490 casenn; casennou (pl.).

----- (2) mortier, bonnet de magistrat

GReg.p.640 casenn, tr."mortier, marque de dignité

du Chancelier et des grands Présidents, etc."

kastetenn f. -où casquette.

kas-nerzh m. transmission de la force motrice.

ENVB.GWAL.p.31 korzennoù evit ar c'has-nerz.

kasoni f. -où haine.

C. cassoni, tr."haine, lat.odium"; Qu.II p.83 cassonny

tr."haine"; p.94, tr."ire"; p.144, tr."rancune".

NL.n.53 Longius a usas a un cassony re
 difflas ; Gk.II p.98 cassony ; Cnf.p.38 an ré
 pe-ré à doug hac à dalch cassony ; Mc.p.23
 queneret e-m euz pligadur da cleuet comps drouc
 a-m hentez dre cassony pe dre auy outaff.
 GReg.p.484 caczony ; an avi a zegas ar caczony ;
 Piletier.p.128 cassoni "M.Roussel n'a donné
 avis que casoni sonne Cassoni, dumeins en
 quelques cantons" ; RP.p.316 kacout nui a cassoni
 hag a orral outañ eget ouzh kenet droug a
 oufed en en imaginañ ; HB.p.643 diouzh ar goler
 hag ar cassoni ... hon dilivrit.
 HTC.p.28 e vreudeur a zalc'has cassoni outañ ;
 HTC.p.5 me a lakaic cassoniou etre ar vacuez
 ha te (pl.) ; ISV.p.141 evel na teu an amzer
 a-benn a bep tra, ha zoken eus ar c'hassoniou
 ... (pl.)
 MKRN.p.10 etre Skaer ha Gwiskriv, n'eo ket ur
 maoutig-lann a lalfe kasoni.
kasonius a. (1) haineux.
 J.p.11-b an re cassonyus.
 SKLT.III p.94 hag i bepred digas, her, kasonius.
 ----- (2) haissable.
 GReg.p.485 caczonyus.
kasour Vc'ir kaser.
kast a. chaste.
 C.cast, tr."chaste, lat.castus" - Cnf.p.80 bezet
 (= bezit) gracios, sobr, ha prudent, iust,
 cast Cnf.p.75 an Aelez neurbet pur ha castd.
kasta m.-où caste.
 VALL.p.100 kasta (f.) - kastacu (pl.)
kasted f. chasteté.
 C.castet, tr."chastete, lat.castitas".
kastell m.-où, kestell (1) château.
 C.castell, tr."château, lat.castellum, castrum"
 Qu.II p.31 quastell, tr."château" - M.105
 tour na Castel ; G.207 ty na castell ;
 G.136 questell ha tyez (pl.) ; NL.n.155 ne voe
 e questell tourrellacu ez ganat Doue (pl.)
 Jer.Piletier.dict.ms.(n.A.221) tregont castell.
 GReg.p.157 gastell ; gestell, gestelly, qistilly
 (pl.) ; an dimeziou a bell ne dint nemet tourioù
 ha gestell (pl.) ; Piletier.castell ; kestell
 (pl.) ; L'Arm-p.55 casstell (m.) ; casstellou
 (pl.) ; IG-1106 Castel ar Vriganted ; BD.2145
castel ; BD.3808 questel (pl.) ; TB-p.198 ar
hastel a Jeruzalem ; TB-p.245 ar hastellou
 a Jeruzalem (pl.).

ISV.p.375 ar c'hastell kozh ; ISV.p.331 hag en deus
 devet kestell ha kériadennoù (pl.) ; MOA.p.165
 sevel kestell el loar, tr."faire des châteaux
 en Espagne" (pl.).
 DIHU-1908 p.172 ur hastel dismantrout a-c'houde
 gwerso.
 ----- (2) voiture, char.
 KRL.p.12 etre Nazhe ha Jili, 'antre kastel ar
 goañv en ti.
 ----- (3) corps (de véhicule).
 SKLT.III p.113 kastell lodan e garr-eagann.
 ----- (4) hune.
 Mon.p.152 (Gloss.p.100) an questell, tr."hune,
 lat.carchesium".
 GReg.p.505 gastell ar wern vras, tr."la hune du
 grand hât" ; L'Arm-p.188 casstell al lestr.
 ----- (5) grand nuage.
 VALL.p.501 kastell (f.), tr."grand nuage à contours
 nets" ; kestell (pl.).
kastellad m. kastellidi, kastelliz châtelain.
 VALL.p.114 kastellad ; kastellidi, kastelliz (pl.).
Kastellad m. Kastelliz habitant de Saint-Pol-de-Léon.
 GReg.p.839 Kastellad, tr."qui est de Saint-Paul
 de Leon" ; Kastelliz (pl.)
kastellan m.-ed châtelain.
 GReg.p.157 gastellan, tr."châtelain, Seigneur d'une
 Terre qui a un degré d'élévation"
gastellaned (pl.).
kastellanañ m. châtelainie.
 GReg.p.157 gastellanañ, gastellanañ,
 tr."châtelainie, seigneurie".
kastellaniczh f.-où châtelainie.
 VALL.p.114 kastellaniez (f.).
Kastell-Audren m. Châtelaudren.
 GReg.p.157 Castell-Audren, tr."Châtel-Audren"
kastell-arar m. corps de la charrue
 MOA.p.109 kastell-alar
Kastell-Briant m. Châteaubriant.
 VALL.p.114 Kastellbriant, Kastellbriant.
Kastellin m. Châteaulin.
 GReg.p.157 gastellin, ar c'hastellin.
Kastellinad m. kastellinad habitant de Châteaulin.
 GReg.p.157 gastellinad (pl.)
kastell-karr m. corps de charrette.
 C.castell carr, tr."chartil, lat.plaustrum".
 GReg.p.154 castell-garr.
Kastell-karr-Bras m. Grande Course.
 VALL.p.520 kastell-karr-bras.

- kastell-kreñv n. château-fort.
 MBR.p.144 ur reñfl ... a zo o chom en ur c'hastell-
-kre.
 MOTK.p.140 kastell-kreñv.
kastell-lestr n. hune.
 GReg.p.505 kastell-lestr; gestell-lestr (pl.).
 p.129 kastell-lestr, tr."cage d'un vaisseau,
 hune"; gestell-listry (pl.) PELletier p.128
kastell-lestr.
Kastell-Névez; Ar C'hastell-Névez n. Châteaunouf-du-
 -Paou.
 GReg.p.157 Kastell-névez, ar c'hastell-névez.
kastellour m.-ien châtelain.
Kastell-Paol n. Saint-Pol-de-Léon.
 Dnal.p.192 Occisor, pehini à galveur breman
Kastell-Paol.
 GReg.p.839 Kastell-Paol.
kastelodenn f.-où casserole; cf. kaserolenn.
 MOA.p.157 kastaloren (f.); kastalorennou (pl.).
 VALL.p.100 kastelodenn (f.); kastelodennou (pl.).
kastelodennad f.-où casserolée.
 VALL.p.100 kastelodennad (f.), tr."le contenu
 (d'une casserole)".
kastete f. chasteté.
 Cnf.p.a/10 coll an casteté.
kasti f. châtement, punition, peine, douleur; cf. kastiz
 G.60 gouzaf mor glas so casty; Nl.n.15 da-n
casty en deffoue Roue nouar; B.n.497 en penet
 ez-edy en un prison ... gant mil gouly enn hy
 dre casty bras; J.p.173-b goude hirvout bras
 ha gloas ha casty; Jer.ms.p.1444 (n.27) an
 heny ... a quelennas lamet a bras casty;
 Jer.ms.p.1448 (n.8y) allas, casty ne d-eu
 byhan; Gk.II p.102 iun eo un casty à graer
 da-n corf; Dnal.p.139 o songeal e-r cas, hac
 e-r casty, a-m-bis é queveur va querent.
 GReg.p.157 casty (V.), tr."chatiment": casty (V.)
 (pl.); PELletier.p.128 casty (C.), tr."peine,
 punition, châtement, correction": NG-1002
 lakaet en casti er bed-mañ; BD.29 ar
 gwalennou a casty; BD.1041 bras eo ar casty
 pehini a souffran.
kastiañ v. (1) châtier, punir; cf. kastizañ
 C. castiaff, tr."chastier, lat.castigare" (inf.).
 M.969 castiaff ... an quic (inf.); M.1055
 euell ma-z voc hely ... castvet (pp.).
 G.184 Doe on casty (3 prés.).
 GReg.p.157 castieñ (V.), tr."chatier" (inf.).

- L'Arm.p.55 castieñ, tr."chatier" (inf.);
 BD.1508 gant va fœst me ho castio (3 fut.);
 IS-p.68 da castieñ ... o c'horf (inf.).
 ----- (2) maigrir, déperir.
 SG.f.80-b castiet eo da gorf ha da vizaj ivez (pp.).
kastilhez coll.-enn groseilles à grappes.
 GReg.p.475 castilhès, tr."groseille rouge, dite
 castille en Basse Bretagne"; castilhesen (sgf.);
 CB.ms.p.20 castrilles.
kastimant m.-où châtement.
 L'Arm.p.55 castimant (m.); castimanteu (pl.).
 IS-p.67 ar yunou diaviz hag ar castimanteu
 re rust (pl.).
 1. kastiz a. maigre.
 KLBD.p.61 ed medet re abred a ro greun kastiz.
 2. kastiz m.-où châtement, punition, peine, douleur; cf. kasti.
 GReg.p.157 castiz, tr."châtiment"; castizou (pl.).
 TDE.BF.p.814 kastiz, boued ha deskadurezh tri zra ret
 da vugel bemdez; MGK.p.31 al labour roet gant
 Doue da castiz d'ar pec'hed.
 SKET.p.111 er c'hastiz a c'houzañvint e vennan kacut
 va rann.
kastizadenn f.-où châtement, punition.
 SKET.III p.36 edo an douced holl a-gevret oc'h
 arvestiñ ouzh ar castizadenn.
kastizamant m.-où châtement, punition.
 RP.p.57' ar castizamant hag an affliksion-mañ.
kastizañ v. (1) châtier, punir; cf. kastiañ
 C.(DEBM.p.243) castizaff, tr."châtier" (inf.).
 Qu.II p.31 quastizaff, tr."chastier" (inf.).
 B.n.467 a-n-d-eu hy deffry castizet (pp.);
 J.p.59 bede-n marv devry castizet (pp.); Jer.ms.
 p.1442 (n.2) dre n-o em castyzen ha na mennent
 pardon (6 imparf.); Cnf.p.34 ma n-o deuzr
 corrigaff ha castizaff ho bugalé (inf.).
 GReg.p.157 castiza, tr."châtier" (inf.); PELletier.
 p.128 castiza (inf.); RP.p.34' evit castiza
 va buhez direglet (inf.).
 MOA.p.81 castiza un torfedour (inf.).
 TORN.GWAL.10 p.31 unan ouzh va gwareziñ hag eben
 ouzh va castiza (inf.).
 ----- (2) maigrir, déperir.
 Ca.n.22 castizet ha tourmantet dre ar yunou (pp.).
 N.1851 me a-z guel scuz ha castizet (pp.).
 RP.p.67' malotru ha castizet-holl gant an
 defot hag ar baourentez (pp.).
kastizer m.-ien celui qui châtie.
 GReg.p.214 castizer, tr."correcteur": castizéryen (pl.).

kas-tommder a. bon conducteur de chaleur.
VALL.SUP.p.37 kas-tommder.
kastounadez f. cassonade.
GReg.p.159 castounadès.
kastr m.-où (1) pénis.
VALL.p.778 kastr (T.)(m.), tr."verge".
----- (2) aiguillon d'insecte, dard.
VALL.p.16 kastr (T.)(m.).
kastrad m.-où coup de nerf de boeuf.
VALL.p.494 kastrad (m.).
kastrañ v. piquer (en parlant d'une abeille, etc.).
VALL.p.561 kastra, kastrañ (T.)(inf.).
kas-tredan a. bon conducteur d'électricité.
VALL.SUP.p.37 kas-tredan.
kastreg m.-ed, kastreien garnement.
VALL.p.331 kastreg; kastreged, kastreien (pl.).
kastregenn m. garnement.
VALL.p.331 kastregenn.
kastr-ejen m. nerf de boeuf.
GReg.p.655 castregenn; castregenned, castregennou (pl.); PELletier.p.128 castr-egen.
kastrenn s. nerf de boeuf.
GReg.p.655 castrenn; castrenned, castrennou (pl.).
PELletier.p.128 ur castren.
kastret a. qui a les reins forts.
TDE.BF.kastret (C.).
kastret-mat a. mâle, viril.
Nom.p.272 (Gloss.p.100) castret mat, tr."(un homme) entier, frais".
GReg.p.594 castret-mad, tr."male, viril, courageux".
kastrigenn f.-où nerf de boeuf.
L'Arm-p.252 castrigueenn (f.); castrigueenneu (pl.).
kastrigennad f.-où coup de nerf de boeuf.
VALL.p.494 kastrigennad (V.)(f.).
kastrin v. donner des coups de nerf de boeuf (à),
donner des coups violents (à).
VALL.p.494 kastrin (V.)(inf.).
kas-war-raok a. plein d'elan, entreprenant.
VALL.p.263 kas-war-raok, tr."(homme) entreprenant".
Katalonez f. Catalogne.
RS.p.287 e Catalognes.
katarr m.-où (1) catarrhe.
Cnf.p.25 nep à gra office da Iachat caterrou (pl.).
GReg.p.159 catarr, tr."caterre, fluxion et
distillation d'humeur sur le visage, la gorge
etc."; catarrou (pl.) L'Arm-p.47 catare (m.)
catarou (pl.).

----- (2) folie.
TDE.BF.p.326 mont gant ar c'hatar, tr."être capricieux
j'ignore le sens de ce mot katarr".
VALL.p.310 katarr (m.), tr."folie".
katariñ v. (1) devenir fou.
VALL.p.310 katari (inf.).
----- (2) tomber en enfance.
TDE.BF.p.327 katari, tr."s'abalourdir" (inf.).
VALL.p.310 katari (inf.).
katarr-remm m. humeur (substance fluide)
GReg.p.504 catarr-remm, tr."humeur fixée sur une
partie du corps".
katarrus a. plein d'humeurs, catarrheux.
GReg.p.159 catarrus, tr."caterreux" L'Arm-p.47
catarruss, tr."caterreux".
katarchen m. catéchisme.
IS-p.76 o teskiñ o feddenoù, o katarchen.
katarcheniñ v. enseigner le catéchisme.
IS-p.77 ne vezet ket holl er stad da brezeg, da
katarcheniñ, na d'ober d'an nesañ instruksionoù
studiet (inf.).
katarchim m.-où catéchisme.
L'Arm-p.47 a zesk e katarchim da vout badezet, tr.
"catéchumene".
DIHU-1905 p.32 n'he doa poan erbet o teskiñ dezhañ
e bater hag e katarchim.
katarchimour m.-ien catéchiste.
L'Arm-p.47 katarchimour; katarchimerion (pl.).
katarchism m.-où catéchisme.
Gk.p.212 katarchism; Do.p.2 da quemant à assiste
en katarchismou hac en Doctrin an Christenien (pl.)
katarchism m.-où catéchisme.
GReg.p.159 er c'hatecism; catecismou (pl.).
BBR.p.18 pa oamp er c'hatecismou (pl.).
katarkiz m.-où catéchisme.
GReg.p.159 cateciz; catecizou (pl.) ober ar
c'hateciz; L'Arm-p.47 katarkiz (m.);
katarkizou (pl.).
ISV.p.422 em bugalc'h em boa gouezet va feddenoù
hag ur ger katarkiz bennak; GEF.p.60 piv eo
beleg ar c'hateciz; MOA.p.158 ober skol
katarkiz.
katarkizañ v. catéchiser.
GReg.p.158 cateciza (inf.).
TDE.BF.katarkiza, tr."faire le catéchisme" (inf.).
katarkizer m.-ien catéchiste
GReg.p.159 cateciser; catecizourien (pl.).
GON.BF.HV.katarkizour; katarkizourien (pl.).

kattekiziad m. kattekizidi catéchumène.
 VALL.p.101 kattekiziad ; kattekizidi.
kattekiziadelezh f. catéchuménat.
 VALL.p.101 kattekiziadelezh (f.).
Katelin f. Catherine.
 J.(Gloss.p.101) Kathelin.
Katell f. Catherine.
 J.(Gloss.p.101) Kathell ; Ca.n.1 Cathell.
kateller m. -ien homme qui s'occupe des choses du ménage.
 VALL.p.459 kateller.
katév coll. -enn gâteaux.
 DIHU-1905 p.39 krampouezh, pe fars, pe katèu a vez
 da zebriñ ; DIHU-1906 p.186 ur gatèuen (sgf.).
katolik m.-ed Voir katolik.
katoligiezh f. (1) catholicisme.
 VALL.p.101 katoligiezh (f.)
 ----- (2) catholicité.
 VALL.p.101 katoligiezh.
katolik a. ou m.-ed catholique.
 C.catholic, tr."catholique, crestien, droiturier,
 lat.catholicus". C.(DESM.p.243) catholiques
 (fém.) ; Nl.n.255 guyr catholiquez (pl.)
 Gk p.212 an Catholiquez (pl.) ; Gk.II p.130
 (H.p.4) a-n fez christen ha catholic
 GReg.p.139 ar feiz Catolica ; swir katoliquez (pl.)
 L'Arm-p.47 catolicez ; catoliquez (pl.)
 BD.988 ar katoliquez (pl.)
 MGZ.p.IV en iliz catholic ; ISV.p.50 ... en em
 reas catolikez (fém.).
kav m. -ioù cave.
 C.caf, tr."caue, lat.cauea". C.(Gloss.p.91) caff
 GReg.p.140 caff, cao ; caffyou, cavyou (pl.)
caü (V.) ; caüü (V.) (pl.) ar c'haff, ar
 c'hao ; ar haü (V.) ; PELLetier.caü, cav, cäo
 L'Arm-p.47 caü (m.) ; caueu (pl.)
 ISV.p.365 an divroad a c'hellas en em guzhet en
 un tammig cao a oa eno ; ISV.p.284 en ur
 c'hao eus ar c'hastell ; BBR.p.98 laka an
 iliz da varchosi, ar sakristiri da cao gwin.
 DIHU-1908 p.171 en ur haü pe en ur c'harrdi.
kavad m. -où trouvaille.
 GB1.p.238 an Itron a Lezhildri ... he devez graet
 ur c'havad.
kavadell f. -où trouvaille.
kavadenn f. -où trouvaille, découverte, invention.
 GReg.p.943 cafadenn, cavadenn, tr."trouvaille".
 p.252, tr."découverte". cafadennou, cavadennou
 (pl.) ; L'Arm-p.392 cavadeenn (f.), tr.
 "trouvaille" ; cavadeennou (pl.).

SIM.p.193 ar c'hentañ cavaden a ris.
 VALL.p.400 kavadenn (f.), tr."invention" ; MBJJ.p.323
 ar re o deus graet ar cavaden-se ; NOTK.p.129
 ar c'havadeennou e-doug an Henanzer (pl.).
kavadeennañ v. découvrir, inventer.
 VALL.p.189 kavadeenna, tr."découvrir, faire une
 découverte" ; p.400 kavadeenni, tr."inventer" (inf.).
kavadenner, kavadeennour m. -ien découvreur, inventeur.
 VALL.p.189 kavadeenner, kavadeennour, tr."découvreur".
 p.400, tr."inventeur".
kavadeennus a. inventif.
 VALL.p.400 kavadeennus.
 1. kavadur m. -ioù action de creuser.
 GReg.p.234 cavadur.
 2. kavadur m. -ioù trouvaille, découverte, invention.
 VALL.p.762 kavadur (m.), tr."trouvaille" ; p.400,
 tr."invention (l'acte et le résultat)".
kavagell f. -où pièce à claire-voie à l'avant ou à l'arrière
 d'une charrette.
 VALL.SUP.p.31 kavagell.
kavailh m. -où (1) cabale (juive).
 GReg.p.127 cavailh an Hebreed.
 ----- (2) cabale, complot, conjuration, conspiration.
 GReg.p.127 cavailh, tr."cabale, pratique secrète" ;
 p.197, tr."conjuration, conspiration, ligue,
 cabale secrète" ; p.392, tr."faction, parti de
 séditieux".
 ----- (3) querelle, dispute.
 GReg.p.659 cavailh, tr."noise, démêlé, querelle"
cavailhou (pl.) ; klask cavailh, tr."chercher
 noise".
kavailhad m. -où coterie
 VALL.p.159 kavailhad.
kavailhañ v. (1) comploter, fomenter une cabale.
 GReg.p.127 cavailha, tr."cabaler, faire une cabale
 une conspiration secrète" ; p.392, tr."faire
 des factions" (inf.).
 MOA.p.177 kavailhat, tr."comploter" (inf.).
 ----- (2) attaquer en paroles, chercher noise (à)
 GReg.p.59 cavailha, tr."attaquer de paroles" (inf.).
kavailher m. -ien (1) comploter, conspirateur, conjuré.
 GReg.p.127 cavailher, tr."cabaleur" ; p.197, tr.
 "conjurateur, qui conspire, qui entreprend
 quelque chose contre le Prince, contre l'Etat"
 p.392, tr."factieux, un séditieux" ;
cavailheryon (pl.).
 ----- (2) celui qui cherche noise.
 GReg.p.659 cavailher.

- kavailhus a. (1) factieux, séditionnel.
GReg.p.391 kavailhus, tr."factieux, qui aime à faire des factious, à remuer".
- (2) querelleur, porté à chercher noise.
GReg.p.18 kavailhus, tr."celui, ou celle qui est sujet à agacer les autres"
- kaval m.-ed roussin.
C.caual, tr."rousin, lat.caballus". C.(DEBM.p.243) caffal.
- kavalier m.-ien cavalier.
GReg.p.139 kavailher, tr."cavalier, Gentil-Homme qui porte l'Épée et qui est habillé en homme de guerre"; kavailhéryen (pl.) ur c'havailher a-feson eo; L'Arm-p.47 cavalidre cavaliéron (pl.); JV.292 cavalier BD.881 caullier; TE-p.225 daou gavalidre.
- kavaliri f. cavalerie.
GReg.p.139 cavaliry; L'Arm-p.47 cavalerie (f.) cavaliérou (pl.).
- kavan f.-ed corneille.
GReg.p.213 kavan, tr."corneille"; p.167, tr."chouette"; kavaned (pl.); Pelletier.kavan tr."chouette"; L'Arm-p.77 kavan (f.), tr."corneille"; kavannétt (pl.).
COL.p.17 ur kavan.
- kavan v. creuser.
C.caffaff, cauf, tr."causer, lat.cauare"; C.(DEBM.p.243) caffaff (inf.)
GReg.p.234 kava, tr."creuser, percer, fouir, faire profond" (inf.).
- kavarad s. nouvelle d'une chose perdue.
VALL.p.500 kavarad (V.).
- kavaraded s. nouvelle d'une chose perdue.
L'Arm-p.438 e faos kavaretaitt, tr."A faussés enseignes".
VALL.p.500 kavaraded (V.).
- kavarn m.-ioù caverné.
C.cauern, tr."cauerné ou fosse, lat.cauerné, spelunca"; C.(Gloss.p.102) cauern Qu. II p.26 caffarn, tr."cauerné" Dnal.p.32 ar gourlet (lean : goulet) euz an doñar, pe en hiny ez-euz evel pevar cauern bras meurbet Dnal.p.193 un dragon ... pchini à sortie alies euz é cauern
GReg.p.140 cauern, cauern, caffarn cauernou cauernyou (pl.) ur c'havern, ur gavern
- kavarnek a. cavernéux.
C.(DEBM.p.243) cauernec, tr."cavernéux"

- kavaz m. fourche (d'arbre).
GReg.p.430 casas ur wezenn, tr."fourchon d'un arbre, l'endroit où les branches se divisent".
- kavazek a. qui a une grande enfourchure.
VALL.SUP.p.64 kavazek.
- kavell m.-où, kevell berceau.
C.cauell, tr."berceau a gesir enfants, lat.cuna"; C.(Gloss.p.102) cauel; Qu. II p.20 cauell, tr."bers ou berceau".
GReg.p.90 gavell; gevell, gevellou, gavellou (pl.); Pelletier.cavell, tr."berceau, grand panier qui sert de berceau ou de lit aux petits enfans" L'Arm-p.29 caveall (m.); cavealleu (pl.); BD.1642 cauel; TE-p.65 ur c'hrouadur ... o krial en e gavell; ibid. hi a reas ... ur havelliq broenn evit lakaat he c'hrouadur (dim.).
ISV.p.40 pep hini a gane e son a-zioc'h ar c'havel paour.
DIHU-1906 p.212 er havel; MVEN.GMAL.9 p.78 ur c'hrouadur en e gavell.
- (2) corbeille.
LEVI.8,31 bara ar sakradurezh, a zo bet lakaet er c'havel.
- (3) nasse.
C.cauell da quempret pesquet, tr."nasse a prendre poisson, lat.nassa".
Pelletier.cavell pesked, tr."petit réservoir à poisson en forme de coffre ou de bateau couvert, un petit bateau ou chalan de pêcheur".
- kavell-bransell m. berceau suspendu au fond du lit-clos.
VALL.SUP.p.20 kavell-bransell.
1. kaver m.-ien celui qui creuse.
GReg.p.234 kaver; kavéryen (pl.).
2. kaver m.-ien trouveur.
C.caffar, tr."trouveur, lat.reperitor".
- kaviad m.-où plein une cave.
VALL.p.102 kaoid, kaviad (m.).
- kavidigezh f.-ioù trouvaille, découverte.
C.(DEBM.p.240) caffidiguez, tr."lat.adinuentio"
- kavout v. (1) trouver; cf. kaout.
C.caffout, tr."trouver, lat.reperire, invenire"; C.(DEBM.p.240) caffout (inf.); G.564 m-oz quef ... un den sot (3 prés.); Ca.n.4 hac ez caffas vn nombre bras a christenyen (3 prêt.)
Pn.n.12 nep hoz pedo hoz caffo sur (3 fut.)
Il.n.64 nouse, pan distrosont, e quefsont ... an Bal nat (6 prêt.).

- GReg.p.943 caffout, cafout; cavout (L.); cafeif cavein (V.) (inf.); PElletier.cafout, cahout cavout (inf.); L'Arm-p.392 cavein (inf.);
 TE-p.79 hep cavout loam dour da derrañ o sec'hod (inf.).
- ISV.p.105 debrñ a c'hellan, ha mat e cavan (1 prés.)
 ISV.p.474 pa hen livirit, e cavan koulz krediñ (1 prés.); TDE.BF.p.432 kae, pa gavi mat mont (2 fut.).
- DIHU-1905 p.46 o havein a reer da breññ (inf.);
 DIHU-1908 p.169 ne c'heller ket kavet par dezhi (inf.).
- (2) en en savout se trouver, rencontrer.
 Pn.n.114 pan viont en-caffet (pp.); M.2873 o pebez roantelez net ... ma-z eu en caffet ... an holl rouanez (pp.); G.593 pan omp hon n-en caffet gay (pp.); N.1421 voar penn diziou ... hoz en quifit presant ganty (5 impér.); Cnf. p.a/14 de ... ouz en en caffout dec pé vn nec bloaz so diaus da-n bro (inf.).
- BD.795 setu pevar faotr mat ganin en en gauet (pp.)
 DJ.p.51 tromplet en en caffo (3 fut.); IS-p.287 lakait reizhded en hoc'h aferoù evit ma c'hellhet en savout devot-mat ha frankil (inf.).
- SST-p.V ar velcien ... e gavo ... sikour ... evit instruiñ ar bobl el lec'hioù ma en gaveint (5 fut.); MBR.p.16 va more'h ne zaleo ket d'en en savout (inf.); MBR.p.34 en en savout gant al labous-se (inf.); TDE.BF.p.432 ar paotr ... a en en savaz e-kreiz ur c'hoed (3 prés.)
- (3) trouver, estimer, juger (construit avec la préposition da ou gant).
 Cnf.p.6 tut quen touellet gant an pechet, na caff dezo ez ynt de-ia santifiet (3 prés.).
- TE-p.43 hi a soñjas e vize bet mat hen kas er-maez ag ar ger, dre ma cavi ganti e vize servijet kenont-se da zousañ ar binin en doa Dzav outañ (3 imparf.).
- ISV.p.475 evidon-ne a kaf din en eus anzer a-walc'h (3 prés.).
- CONJUGAISON (donnée comme exemple de conjugaison d'un verbe régulier)
- INFINITIF : kavout,
 G.294 caffout ; Pn.n.220 cafout ; C. caffout ;
 B.n.323 caffout ; Qu.II p.166 caffet, cahout ;
 Gk.p.226 caffet.

- NG-748 cauet ; NG-836 caouet ; NG-190 caffuouet ;
 BD.3136 cauet ; DJ.123 caffet ; IS-p.18 cavout ;
 TE-p.394 cavein ;
 VNA-p.127 cavein ;
 KLBD.p.34 kavet ; DIHU-1908 p.169 kavet ;
 DIHU-1905 p.46 o havein ; p.71 kavout ;
- PARTICIPE PASSE : kavet,
 G.593 caffet ; Gk.II p.148 (H.p.46) cafet ;
 NG-1454 caouet ; AS.p.330 cafet ; BD.465 cauet ;
 IS-p.3 cauet ;
 MGZ.p.VIII cauet ; LLB-28 kavet ;
- PRESENT
1. kavan.
 M.1132 caffaff ; M.739 cafaff ; N.1611 caffaf ;
 J.p.188 cafaf ;
 RP.p.21 a caffan ; BD.244 na caffan ; SG.f.16 cavan ;
 MG-p.392 ne cavan ;
 HTC.p.23 cavan ;
2. kavez.
 M.1111 quevez ; Cnf.p.a/19 quevez ;
 SG.f.20-b queves ; MG-p.387 cavès ;
 IBM.p.43 kavez ;
3. kav.
 M.29 queff ; G.564 queff ; Cnf.p.6 caff ;
 RP.p.329 a queff ; JV.109 queff ; BD.300 en en queff ;
 BD.1062 en en caff ; NG-136 her haf ;
 IS-p.216 e cav ;
 MGZ.p.XXII cav ;
 KLBD.p.34 kaf ;
4. kavomp.
 M.535 queffomp ;
 RP.p.341 a queffomp ; BD.450 na queffomp ;
 TE-p.345 ne savomp ;
 MGZ.p.XXXII ne savomp ;
5. kavit.
 Jer.ms.p.1446 (n.42) queffet ; J.p.9 quefit ;
 Qu.p.127 quifit ;
 RP.p.355 quifit ; DJ.p.46 queffet ; MG-p.397 cavét ;
 TDE.BF.p.435 kavit ; LLB-88 kavet ;
6. kavont.
 G.1246 queffont ;

RS.p.301 en en queffont ; IS-p.241 ne gavant.
 ISV.p.462 cavont ; LLB-45 ne gawant.

Passif. kaver.
 M.1295 caffer.
 SG.f.31 caver ; DJ.p.53 caffer ; TE-p.16 en gavér.
 ISV.p.481 caver ; AAM.p.12 ne gaver ;
 LBM.p.95 a gaver.

IMPARFAIT

1. kaven.
 Qu.p.185 quaffen ; Jer.ms.p.1449 (n.101) caffen
 RF.p.51' a rafen ; BD.848 en en queffen

2. kaves.

3. kave.
 M.1704 quiffy ; M.1691 quyffy
 RP.p.330 cave ; RP.p.353 ne gafe ; BD.4887 te
queffe ; TE-p.43 cavai.
 HTC.p.49 cave.

4. kavemp.
 J.p.219-b cafemp.

5. kavec'h.

6. kavent.
 M.118 caffent.
 TE-p.336 a kavont.
 ISV.p.447 cavent.

Passif. kaved.
 M.1721 caffet.
 HTC.p.56 ne gavet.

PRETERIT

1. kavis.
 J.p.189-b quiffys.
 SG.f.14-b ne quivis.

2. kavjout.

3. kavas.
 Ca.n.4 caffas.
 RS.p.348 en en gafas ; BD.932 ne gaffas ;
 NG-1058 en en gavus ; TE-p.45 cavas.
 HTC.p.423 cavas.
 DIHU-1907 p.313 ne gavas.

4. kavjomp.
 ISV.p.423 caffjomp ; ISV.p.558 en en gavchomp.

5. kavjoc'h.
 ISV.p.348 caffjoc'h.

6. kavjont.
 Em.n.144 queffsont ; NL.n.64 quefsont.
 RS.p.315 quefsont ; DJ.682 quefzont ; DJ.p.53 en
 en queffiont ; NG-222 cauzant ; NG-333 caffesant ;
 NG-386 pa gafuesant ; TE-p.380 en gavezant
 LBM.p.20 keviont ; ISV.p.42 caffjont ; HTC.p.126
cavchont.

Passif. kavjod.
 M.513 caffat.

FUTUR

1. kavin.
 M.1857 quiffyff ; N.1912 quiffif.
 HB.p.629 en en quifin ; BD.1214 a quifin ;
 SA.f.8-b queffin ; SG.f.21-b a quivin ;
 SG.f.9 quevin.
 TDE.BF.p.432 kavinn

2. kavi.
 M.35 quiffy ; M.215 quyffy ; N.573 quifi ;
 Em.n.245 quify.
 RP.p.43' quifi ; BD.5276 na quiffy ; NG-4 cafuy
 TDE.BF.p.432 pa gavi.

3. kavo.
 M.1402 caffo ; J.p.179 cafo.
 RP.p.57' en en gafu ; BD.92 caffo.
 ISV.p.476 cavo ; SST-p.V a gavou ; LLB-89 n'em gavou

4. kavimp.
 J.p.17 queffomp ; M.736 quefomp ; Qu.p.7 queffomp ;
 J.p.154-b caffymp ; NL.n.473 caffymp ;
 Qu.p.162 caffimp.
 RS.p.368 en en queffimp ; BD.5640 en en queffomp.
 MGZ.p.48 cavimp.

5. kavot.
 G.490 queffet ; Gk.p.212 queret ; Qu.p.6 queffot.
 RP.p.400 queffot ; BD.512 en en queffet ;
 SG.f.10 cafet ; NG-p.396 cavchait

ISV.p.19 cavot ; BSA.p.21 cavfot ; BSA.p.211
cavfot ; MGZ.p.XXVII cavot ; MGZ.p.XII cafoe'h ;
 HTC.p.205 cavoc'h ; LBM.p.86 en em gevfet ;
 VMA-p.145 a gavchet ;
 KLBD.p.110 kevfet .

6. kavint.

M.1325 caffont ; Onf.p.a/4 caffint ;
 DJ.p.51 caffoint ; TE-p.39 caveint ;
 IVL.p.206 kavint ; SST-p.V en gaveint ; LLB-90
 n'em gaveint .

Passif. kavor.

M.784 caffor ; Am.PEilletier.p.673 (n.785) no
caffor .

DJ.p.40 caffor.

ISV.p.4 kafor ; SST-p.80 cavcher .

CONDITIONNEL PRESENT

1. kavfen.

Pa.n.195 caffenn ; J.p.191 quaffen ; Am.ms.p.1461
 (n.530) caffen ;
 RS.p.337 en em caffen ; BD.4950 caffen ;
 MG-p.391 ne gavchen ;
 MOA.p.79 caffenn .

2. kavfes.

M.608 caffes ; M.293 quaffes ;
 BD.416 caffes .

3. kavfe

M.1897 caffo ; J.p.224 caffo ;
 BD.1005 ne caffo ; TE-p.176 a gavchai .

4. kavfep.

M.1272 caffep ;
 TE-p.438 cavchep .

5. kavfec'h

B.n.68 caffech ; Qu.p.159 caffach ;
 HB.p.560 ne caffach ; BD.727 caffach ;
 MGZ.p.VII na gavfac'h ; MGZ.p.XXVII caffac'h .

6. kavfent.

IS-p.I cavhent ;
 ISV.p.264 caffent .

Passif. kavfed.

M.1666 caffet ;
 BD.982 a caffet ;
 ISV.p.448 caffet .

CONDITIONNEL PASSE

1. kavien.

B.n.259 caffsen .

2. kavies.3. kavie.

M.190 caffse ; J.p.234-b caffse ;
 RS.p.344 caffse ; DJ.p.48 caffse ;
 ISV.p.463 caffse ; BSA.p.261 cavche .

4. kaviemp.5. kavjec'h.

BD.264 caffrach .

6. kavjent.

RS.p.300 caffsent ;
 ISV.p.435 caffjent .

Passif. kavjed.

Nl.n.140 caffset .

IMPERATIF

2. kav

J.p.141 caph .

3. kavet.4. kavomp.5. kavit.

M.1421 quifit .

6. kavent.

kaz n. -ioù (1) cas (en grammaire).

C. cas, tr. "cas, si comme nominatif, genitif, lat.
 casus" ; C. (DEBM.p.243) dou, try, peoar cas .

----- (2) cas, affaire.

C. cas "cas pult estre prins pour infortune, si
 comme cas dauanture" ; G.751 a ne d-su truhez
 bras an cas man ? ; Gk.II p.135 (H.p.12)

dirac doue vn cas bras, hnuual ouz heuny iudas; Gk.II p.152 (H.p.4) an casou reseuruet da-n escop (pl.); Cnf.p.2 lesell à greomp à costez an casyou difficil (pl.); Cnf.p.11 en-try cas arall.

GReg.p.138 cas, tr."cas, condition stipulde; espece d'une loi"; casyou (pl.); ne deo ket eno emañ ar c'has; L'Arm-p.46 cass (m.); casieu (pl.); SG.F.43 da absolviñ ar cajou rezervet (pl.).

----- (3) cas, estime.

Cnf.p.38 an heny á ya da-n bresel, ..., hep ober cas n'a souciññ da gouzout pé euff so iust pé iniust; Qu.p.149 nen deus quet à cas tr."ce m'est tout-vn".

GReg.p.138 ne ra cas ac'hanon; NG-530 mab-den ... ne ra cas a bec'hiñ; RP.p.16 ar c'hrouadur yaouank-mañ, pehini ne rae cas obet eus an tourmantoù kruel a egzersed warnozhañ; BD.5223 ne rez istim na cas; BD.1639 ne roan ket a gas pegement da souffriñ; EN.987 ne deus ket a gas; TE-p.10 un isprid dallet ne ra mui cas a netra

SST-p.III ne reer mui cas a zeskiñ lezenn Doue; BAL.p.263 n'eus cas pe lavaro an dud

----- (A) e ken kaz ma au cas od.

GReg.p.138 e ken cas ma'e'h orruhe kement-se; RS.p.275 e ken cas eta ma vec'h en ur gwall stad o vevañ, na lezit ket ...

EKG.p.6 da reiñ dorn dezho e ken kaz ma teufent da enebiñ.

kazakenn f.-où casaque.

Qu.III p.8 casocquen, tr."casaque, lat.gallica palla".

GReg.p.138 casocqenn, tr."casaque, manteau à manches"; casocqennou (pl.); L'Arm-p.46 casaqueenn (f.); casaqueennou (pl.).

kazarc'h m. grêle.

Qu.II p.81 casarch, tr."gresle, lat.grando"; H.876 gant an quaserch so.

GReg.p.471 kazarc'h; PELletier.casarc'h.

HTC.p.52 ur barr-kazarc'h spontus; ISV.p.454 kazarc'h a gouezh evel bolodou.

kazarc'henn f.-où grêlon.

VALL.p.344 kazarc'henn.

kazarc'hiñ v. (1) grêler, faire de la grêle, tomber comme grêle.

GReg.p.471 kazarc'hi, tr."grêler, tomber de la grêle" (inf.).

----- (2) être ravagé par la grêle.

GReg.p.471 kazarc'hi, tr."gâter par la grêle" (inf.).

MOA.p.100 kazarc'het eo bet ar gwinizh (pp.)
kazarc'hus a. qui amène de la grêle.

GReg.p.471 amzer kazarc'hus, tr."temps sujet à donner de la grêle".

kazarn m.-ioù caserne.

GReg.p.141 cazern; cazernou (pl.); ar c'hazarn, ar gazern.

ISV.p.321 ur c'hazarn.

VALL.p.100 kazarn (m.); kazarniou, kazarnou (pl.)
kazarniad m.-où contenu d'une caserne.

VALL.p.100 kazarnad.

kazarniadur m.-ioù casernement.

VALL.p.100 kazarnadur (m.).

kazarniñ v. caserner.

VALL.p.100 kazarna (inf.).

kazarnier m.-ion casernier.

VALL.p.100 kazarnier, kazarnour.

kazeg f. kezekenned (1) jument.

C.casec, tr."iument, lat.iumentum"; Qu.III p.37 caséc, tr."iument"; Nom.p.321 (Gloss.p.100) quesequennet (pl.); Cnf.p.a/9 casequennet (pl.).

GReg.p.551 qasec; qaseqenned (pl.); qasec "à l'Isle de bas, et à Van." (pl.); p.312 casccq ar c'hure, tr."burlesquement; eau de vie en fraude"; PELletier.cascc; kesec (pl.);

L'Arm-p.209 quaséc; quéséc (pl.).

CBF.p.96 ho kazek ho deus ebeuliet n'eus ket pell.

KLBD.p.106 ar c'hezegenned (pl.); SKET.III p.58 da gezekenned (pl.).

----- (2) (pl.kazegennou) meule de goémon récolté au large

VALL.p.338 kazeg (Plougastel); kazegennou (pl.)

----- (A) ar gazez c'hilas la mer (par métaphore).

ISV.p.342 o verdcañ war ar gazez c'hilas.

----- (B) ober kazeg échouer, ne pas rdoussir

VALL.p.237 ober kazeg dre greiz ar porzh, tr.

"échouer au port".

kazeg-koad f. kezeg-koad, kezekenned-koad (1) pivert.

Qu.II p.129' casccq coât, tr."pic, nom d'oysseau, pivert"; Qu.III p.45 cascc coât.

GReg.p.720 qasecc-coad; PELletier.cascc-coât;

L'Arm-p.283 gazecc-coaitt (f.); CB.ms.p.17 ar gasecc coât.

GON.kazek-koad; kezek-koad (pl.); MGK.p.17 ur

gazecc-koad.

----- (2) chevalot (supplice).

GReg.p.162 qasecc-coad; qaseccenned-coad (pl.).

kazel f.-ioù, d. divkazol (1) aisselle.

C.casal, tr."aisselle, lat.astella"; ploc an casal.

- tr. "le lieu dessous l'aiselle". Qu. III p.6
an casal, tr. "aiselle, lat. axilla".
- GReg. p.25 cazell, toull an cazell; an diou gazell
an niou gazell (d.): cazal, ar gazel (V.);
cazalved (V.) (pl.); PELletier. casell; toull
casell; L'Arm. p.10 casal (f.); casaliou (pl.).
- COL. p.49 ar gazel; MOA. p.149 kregiñ e kazel un den
tr. "saisir quelqu'un par le bras"; BBR. p.76
krogit e kazel ar c'hloareg; BBR. p.78 me
'wel laoudour o tont a-bell, ar bennhêrez
ouzh e gazel.
- MOMA. p.13 e dog a oa gantañ e pleg e gazel
----- (2) aile (d'un édifice).
- GReg. p.22 casell ur maner; casellyou (pl.).
----- (3) transept.
- VALL. p.752 kazel (f.); kazeliou (pl.)
- (A) kazel-ha-kazel, kazel-ouzh-kazel bras dessus,
bras dessous.
- CBF. p.52 Yann ha Perina a oa kazel oc'h kazel.
kazelge; dindan gazelge immobilisé, incapable d'agir.
- VALL. p.171 dindan gazelge, tr. "dans une situation
critique, du fait de l'emprise de quelqu'un".
- BAHE.14 p.2 un den ha na vo ket dindan gazelge
ne skriv ket traod berrboellik evel ar pezh
a zo skrivet war ...
- kazeliad f. -où ce qu'on peut porter sous l'aiselle.
GReg. p.25 cazellivad; cazellivadou (pl.); p.160
"quelque peu moins de deux lieux de chemin
s'appelle dans la Haute Cornouaille et dans
le bas Vannetais ur gaselyad hend"; PELletier.
p.128 casellat, caselliatt; "il est bon de
remarquer que nos Bretons donnent le nom de
Casellat, aisellée, aux prémices du bled
qu'ils offrent à leur Pasteur"; L'Arm. p.20
casaliatt, cascliatt (f.); casaliadeu,
cascliadeu (pl.).
- kazeliñ v. (1) prendre sous l'aiselle, prendre sous
le bras.
VALL. p.17 kazelia, tr. "porter ainsi (sous
l'aiselle), soutenir par le bras" (inf.).
----- (2) prendre (quelqu'un) par le bras.
MOA. p.149 kazelia unan bennak, tr. "conduire
quelqu'un sous le bras" (inf.).
- ENVB. GWAL.10 p.64 setu o tont davedomp daou zen
unan gantañ en e zorn ur skudell, egile, un
dall, a gerzhe kazeliñ gant ar c'hentañ (pp.).
- kazetenn f. -où gazette, journal.
GReg. p.452 gazetenn, tr. "gazette"; gazetennou (pl.).

- MOA. p.281 gazetenn (f.), tr. "gazette"; p.315
gazetennou, tr. "journaux" (pl.); p.101 va
bloaz kazetenn a zo war an echu; p.105
gazetennou fall ar vro (pl.); ISV. p.2 ar
gazeten; ISV. p.107 daou vuzhud merket war ar
c'hazetennou (pl.); IAI. p.251 gant o danvez, e
c'hellont kacut kazetennou (pl.).
- BAHE.6 p.2 kazetennou gallek (pl.).
- kazetenner m. -ien gazetier, journaliste.
GReg. p.542 gazetenner, tr. "gazettier"; gazetennedryon
(pl.).
- BAHE.14 p.8 ur c'hazetenner
- kazh m. kizhier chat
- C. caz, tr. "chat, lat. catus"; Qu. II p.31 vn caz.
B.n.700 caz ha qui; B.n.739 persecut hy euel
un coz caz ha laz hy; Am.ms. p.1461 (n.539)
myou, heme'r caz; Am. PELletier. p.169 (n.729)
biscoaz a coz caz coun.
- GReg. p.156 caz; qizver (pl.); qah (V.); qihér (V) (pl.);
qazès (fém.); qazèsad (fém. pl.); dozvet he deus
ar qazès, tr. "la chate a fait ses petits" (fém.)
PELletier. caz; kizier (pl.); L'Arm. p.54 qah (m.);
caheu, quihère (pl.); cahés (fém.); cahésétt
(fém. pl.).
- ISV. p.446 ur c'haz dispar; ar c'hizier all hon
kemeraz da Jeneral (sg. et pl.); MCK. p.34
kizier (pl.); CBF. p.99 ar c'haz en deus tizhet
ur pikol razh; ibid. kelinet eo ... ar qazez
(fém.).
- KLBD. p.25 e korn an oaled e-giz kijer kozh (pl.).
- kazhonn f. -ed chatte.
- KOND. p.24 karzhout a ra dre ar vuhez, evel ur gazenn
- kazhheñvel a. félin.
VALL. p.298 kazhheñvel.
- kazh-haleg m. chaton de saule.
VALL. p.114 kazh-haleg.
- kazh-karvetaer m. lynx, loup-cervier.
SKET. p.17 gwevded ha skañved ar c'haz-karvetaer;
SKET. III p.49 un neizhiad kizier-karvetaer.
- kazh-ki m. guépard.
VALL. p.347 kaz-ki; kizier-ki (pl.).
- kazh-koat m. écureuil.
TDE. B. p.328 kaz-koat.
- kazh-mezv m. toton.
VALL. p.745 kaz-meo (m.); kizier-meo (pl.)
- kazh-mor m. chat de mer, roussette.
GReg. p.156 qaz-vor, tr. "chat de mer, poisson";
qizver-vor (pl.).

- VALL.p.666 kaz-mor, tr."petite roussette"
kizier-mor (pl.).
- kazi adv. quasi, presque.
- Mc.p.95 quasy impossibl ; Dnal.p.103 dre ma difennont quasi ar memes tra
- L'Arm-p.317 cazi ; RF.p.395 casi evel ma konsideromp ... ; BD.1306 casy hep mar ; BD.2310 casy marv o c'helon ; BD.2668 va c'helon em c'horf casy o fatikañ ; TE-p.161 quasi bamet ; IS-p.3 mezh hon eus quasi ; IS-p.38 ne deus bet quasi hini n'en deus brudet e oa degaset gant Doue.
- ISV.p.31 n'oa mui cazi tan en ti.
- kazimant adv. quasiment.
- Qu.p.82 me en les guennech quasimant a ves an pris pehini aoust diff.
- GReg.p.751 gasimant eo marv ; L'Arm-p.317 cazimant ; BD.1683 ar bed ... zo din casimant.
- Kazimodo m. Quasimodo.
- Gk.II p.154 (H.p.53) an sul quentaflu goude pasch hanuet Quasi modo.
- GReg.p.769 da Sul ar c'hasimodo frikañ ar c'hozh podoù ; L'Arm-p.317 Sul Gasimodo.
- COL.p.59 ar C'hasimodo ; SST-p.145 Sul Quasimodo
- kazout v. hair.
- C.caset, tr."hair, lat.odire" (inf.) B.n.548 mar be huy ve a rahe ... nep disprisancc ... da-n doecou ... nac ho caset (inf.) B.n.555 na lequet sy en ho casaff (1 prés.) B.n.273 bras e-z quasaff (1 prés.) B.n.377 mar nachez un pas e-z quasiff (1 fut.) B.n.759 gentil ha bas en cassent (6 cond.I) J.p.90-b ouz da caset (inf.) ; J.p.85 e-m elas mar bras hoz casaf (1 prés.) ; J.p.119 Jesus, mar diblas en caset (5 prés.) ; J.p.139-b diblas a-m casont (6 prés.).
- VALL.p.351 kazout (T.) (inf.).
- kazugel a. brun.
- SKET.p.161 kazugel.
- kazul f.-ioù chasuble.
- C.casul, tr."chasuble a prestre, lat.casula".
- GReg.p.156 casul ; casulyou (pl.) ; casulyoù, casuleù (V.) (pl.) ; Pelletier.casul
- L'Arm-p.54 casule (f.) ; casulieu (pl.).
- kazus a. haineux.
- C.casus, tr."haineux, maueillant, lat.exosus".
- VALL.SUP.p.51 kazus (T.), tr."(personne) désagréable".

- (?) ke s. (?) proximité ; cf.kehez, keze
- GBl.II p.44 ar c'hleier da son zo komañset ... ; n'eus kristen ebet eus o c'he.
- keal m.-ioù (1) nouvelle ; cf.kelou
- G.14 quezel dyt ... a dylamaff.
- GReg.p.665 qéhezl ; Pelletier kehezl, tr."nouvelle bruit, rumeur".
- GON.kel, kéel, kéal (m.), tr."nouvelle, bruit, rumeur fable, conte" ; MOA.p.101 keal a zo da derriñ al lezenn-se, tr."il est question de l'abolition de cette loi" ; TDE.Br.p.328 un den keal dezhañ da zimeziñ, tr."un homme du mariage diquel il est question".
- (2) renom.
- N.273 me, hoz guinhezl a quehezl mat.
- (3) idée.
- VALL.p.372 keal (m.), tr."idée" : keal a zo gantañ da gimiadiñ, tr."il a l'idée de partir".
- kebell pluriel de kebell.
- keben f.-ed mères.
- GON.FB.HV.p.512 kében, kéban ; BEZ.p.478 hogen ur wreg a oa gantañ, hag hi gwall bezh, anvet Kéban.
- VALL.p.458 keben ; kebened (pl.).
- kebestr pluriel de kebestr.
- kebr m.-où chevron, solive.
- GReg.p.163 qebr, tr."chevron, qui est proprement solive" ; qebrou (pl.) ; Pelletier kebr, tr."chevron, pièce de charpente, qui fait partie du toit d'une maison" ; M.Roussel écrit Kebr & Kebr ; L'Arm-p.57 quibre (m.), tr."chevron de pignon"
- kebrañ v. garnir de chevrons, de solives.
- GReg.p.875 qebra, tr."faire des solives ou les mettre en oeuvre" (inf.).
- kebrok a. contenant des chevrons, des solives.
- GReg.p.873 qebrecq, tr."plein de solives"
- kebriad coll. kebrienn ensemble de chevrons, de solives
- L'Arm-p.57 quibriatt ; quibrienn, tr."chevron" (sgf.).
- keded f. équinoxe ; cf.kedez, keheder, keidel.
- GReg.p.363 qeded, ar queded (f.).
- VALL.p.269 keded (f.).
- keded pluriel de kaded.
- kedez f. équinoxe ; cf.kedez, keheder, keidel
- GReg.p.363 qedez, ar quedez (f.).
- ISV.p.79 Pask ... a zegouezh atav d'ar Sul goude kann-loar Veurzh, ha war-lerc'h ar c'hedez.
- VALL.p.269 kedez (f.).
- kediv m.-ed khédive.
- ENVB.GWAL.10 p.67 medalenn ha seizenn steredennet ar c'hediv.

- kef m. -ioù (i) tronc (d'arbre, du corps, etc.).
C. queff an guezenn, tr. "le tronc de l'arbre, lat. caudex, stipes".
- GReg. p. 940 geff ur wezenn, tr. "tronc, le pié d'un arbre"; geff, tr. "tronc, ce qui reste en terre d'un arbre abattu"; geffyou, qiffyou, qivyou (pl.); PELletier. keff, tr. "tronc d'arbre".
- keffiou, keffou, keviou (pl.); L'Arm-p. 49 queff, quiff, tr. "cep"; queveu, quiveu (pl.); CO. p. 22 ur c'hef gwezenn.
- ISV. p. 193 Job ... a Douas da vezañ ar c'hef eus ul lignez kaer ha niverus
- KLBD. p. 82 kefou ha brankoù ar gwez (pl.);
NOTK. p. 139 keffou-gwez (pl.).
- (2) entrave, fers, menottes
C. queff an drouc obereriyen, tr. "cep des malfaiteurs, lat. cibus".
- GReg. p. 144 geff, tr. "ceps de prisonniers"; lakaat ar c'heff (ou, ar c'heffyou) war daouarn ar grimalled, tr. "mettre les ceps aux mains des criminels" (sg. et pl.); PELletier. p. 465 keff an drougobereyien, tr. "fers ou autres liens que l'on met aux pieds des criminels".
- MGK. p. 130 da vreinañ er vac'h ouzh ar c'heffiou (pl.).
- (3) pièce de bois sur laquelle est posée l'enclume.
PELletier. keff, tr. "la bale, ou grosse pièce de bois sur laquelle l'enclume est posée".
- (4) tronc (pour les aumônes).
GReg. p. 941 geff, tr. "tronc d'Eglise, d'Hôpital, etc."; PELletier. keff, tr. "tronc d'Eglise, où l'on met les offrandes secrettes";
L'Arm-p. 391 queff (m.).
- (5) caisse (à mettre de l'argent).
---- (6) tison.
- RP. p. 329 ar Vadelezh divin n'he deveus ket tennet an den eus an neant evit ober anezhañ ur c'hef en ifern da zeviñ; EN. 2341 queff ifern.
- kefalenn f. -où ragodt.
GReg. p. 881 gevalenn, gavalenn, tr. "soupe, potage" gevalennou, gavalennou (pl.); p. 146 pep loudourenn a gav mat he c'hevalenn;
PELletier. p. 486 kenvalen, tr. "ragodt, mets qui relève le goût & excite l'appétit" p. 496 kevalen, tr. "selon le P. Maunoir, est soupe, potage; en Léon c'est une mauvaise soupe; & M. Roussel m'assure que c'est tout mets mal préparé".
- GANe. 25, 29 Jakob en doa poazhet ur gefalen

- VALL. p. 618 kefalenn, kevalenn, tr. "ragodt"; p. 704 kevalenn, tr. "soupe, potage (plutôt ragodt)".
- kefarz m. -où (i) barrière formée d'une grosse trique.
MOA. p. 504 kefarz (m.), tr. "trique qui sert à boucher l'entrée d'un champ à la place d'une barrière" kefarzou (pl.); p. 322 kefarzou, kefarzou, tr. "perches qui servent à clore l'entrée d'un champ" (pl.).
- (2) grosse trique qui forme les séparations dans les tables.
VALL. SUP. p. 18 kefarz (m.).
- kef-dorn m. menottes (de prisonnier).
GReg. p. 615 geff-dourn, tr. "menottes, ou menicles, fers qu'on met aux mains des Criminels"; geffyou dourn (pl.).
- kefdornañ v. mettre les menottes (A).
VALL. SUP. p. 62 kefdornet, kefdournet, tr. "emmenotté" (pp.).
- kefeleg m. -ed bécasse.
C. queffelec, tr. "becasse ou assee, lat. begacium".
GReg. p. 87 geffelec; geffelec (pl.); p. 488 sevel a ra war e elloù c-giz da ur c'heffelec
PELletier. keffelec, keffelec; keffelec (pl.); GB. ms. p. 17 queffelec (pl.).
- COL. p. 17 ur c'hevelec.
- kefeleg-koad m. bécasse.
VALL. p. 62 kefeleg-koad (m.).
- kefeleg-lann m. bécasine
VALL. p. 62 kefeleg-lann.
- kefeleg-mor m. courlis.
GReg. p. 87 queffelecq-vor, tr. "becasse de mer, oiseau plus gros qu'un Canard" queffelecq-vor (pl.).
VALL. p. 164 kefeleg-mor, tr. "courlis" kefeleg-mor (pl.).
- (?) kefeleka v. -et chasser la bécasse.
GReg. p. 156 geffelecqat (inf.); geffelecqet (pp.)
PELletier. p. 466 keffelec (inf.).
- kefelin m. -où, d. daougefelin coude.
C. queffelin, tr. "coude, lat. cubitus"; an
GReg. p. 219 geffelin; geffelinou (pl.); an
daou-queffelin (d.); PELletier. keffelin,
tr. "coude"; c'est, selon M. Roussel, la partie du bras, depuis le coude jusqu'au poignet, celle qui est élevée lorsque l'on est accoudé ayant la main en haut".
- kefelinad m. -où coude.
GReg. p. 220 geffelinad, tr. "coude, mesure dont la moyenne grandeur a un pied, et dix pouces de Roi"; geffelinadou (pl.).

- kefelinañ v. coudoyer.
VALL.p.160 kefilina (inf.).
- kefelinata v.-et coudoyer.
VALL.p.160 kefilinata (inf.).
- keferata v.-et Voir keverata
- kef-esporn m. caisse d'épargne.
VALL.p.90 kef-esporn (m.); kefiou-esporn (pl.).
- kefestad m.-où raclée, volée de coups.
VALL.p.616 kefestad, tr."raclée de coups".
1. kefestañ v. rosser, battre.
VALL.p.61 kefesta, tr."battre (quelqu'un)" (inf.).
2. kefestañ v. banqueter, rechercher les festins
GON.II (HV) kefesta (inf.); MGK.p.123 e-pad ma vez ganen bennez Ivon pe Baol o kefesta laouen (inf.).
- kefiañ v. mettre les menottes (à).
GON.FB.p.271 kefia, tr."emmenotter, mettre des menottes, des fers aux mains d'un prisonnier" (inf.).
- kefienn f.-où trique, grosse perche.
RF.p.238 ma voe imposabl dezhañ toullañ ... gant ar quifven-se.
HTC.p.64 ur penn eus ar gifficn war skoez pep hini anezho.
VALL.p.758 kivienn (L.), tr."tricot"; kevonn, kefenn (T.); p.548, tr."perche".
- kefin; da kefin à l'occasion de; cf.e-kefin.
NL.n.58 Jesu ... da quifin an nos man en deffoue bihanes (lenn: bihanes); Mo.p.112 ... eucl ma-z voe hom saluer guerzet 30 diner da quifin an deiz se; Dnal.p.194 d'ar Sul goude eizvet Sant Pezr, ha Sant Paul, pe da quifin hiny, à voe dediet an Ilis Cathedral a Leon.
Pelletier.kefin, tr."auprès"; d'ar kefin ar bloaz-mañ, tr."d'ici à un an".
- kefleue a. (vache) pleine.
GReg.p.946 buoc'h geule, buoc'h geuple.
Pelletier.kefle, kelue, keule, kefluc (L.C.); buoc'h keflue, tr."vache qui porte son premier veau"; H.Roussel vouloit que kefleue, c'est ainsi qu'il l'écrivait, se dit proprement de toutes vaches pleines".
L'Arm.p.394 quevlai.
- keflusk m.-où mouvement, agitation
C.(DEEM.p.364) queulusq, tr."mouvement" · Cnf.p.77 en quantaff quefflusq ves an rañson · Cnf.p.35 en quantaff queulusq ha mouamant ves an volentez.

- GReg.p.20 quefflusq, tr."agitation"; p.114 queulusq tr."branle"; p.645 quefflusq, queulusq, tr."mouvement".
- MOA.p.109 keflusk, tr."agitation, parlant de l'effet du vent".
- NOTK.p.110 ar stered hag ar c'hoeflusk anezho.
- kefluskadur m.-ioù mouvement.
C.(DEEM.p.364) queulusquadur, tr."mouvement (de concupiscence)".
- GReg.p.645 queulusquadur, tr."mouvement, action de mouvoir".
- kefluskañ v. (se) mouvoir, (s')agiter.
C.queulusquiff, tr."mouvoir, lat.mouere" (inf.).
C.(DEEM.p.364) queulusq (inf.); Pm.n.204 en ho coff glan pan en santsoch ouz queflusqui ha treiff enoch (inf.); B.n.22 hoz em queulusquet (5 impér.); B.n.18 ... ma he queulusquas da bout ardent en carantez (3 prêt.); J.p.206-b ma on queulusquer (var. queulusquer) (?pass.prét.) H.1633 quefflusquiff o lechyou a-ray'n effou (inf.); M.1277 vn barr ne quefflusque (3 imparf.).
- GReg.p.645 gefflusq, queulusq, tr."se mouvoir, se remuer"; p.114 queulusqi, tr."branler, mouvoir, secouer, agiter" (inf.); Pelletier.keflusk, keflusk, tr."remuer, branler, agiter" (inf.).
- MOA.p.109 "quand on parle de l'effet du vent, on dit kefluska", tr."agiter" (inf.); I.ROued.14,15 hag ur burzhud a c'hoarvezas ... hag ar vro a voe keflusket (pp.); I.ROued.16,14 ur spered arouk kaset gant an Aotrou a keflusked anezhañ (3 imparf.).
- kefluskter m.-ioù moteur.
VALL.p.481 kefluskter; kefluskterion (pl.).
- kefluskorez f.-ed motrice.
VALL.p.481 kefluskorez (f.), tr."motrice (d'un navire)".
- kefluskus a. moteur, mobile.
GReg.p.619 gefflusquas, tr."mobile, qui se meut".
VALL.p.471 kefluskus, tr."mobile"; p.481, tr."moteur".
nerzh kefluskus, tr."force motrice".
- kefluskusted f. mobilité.
VALL.p.472 kefluskusted (f.).
- (?) kefreder (?)s. rêveur, pensif.
Pelletier.kefreder, kefreder, tr."rêveur, pensif"; on donne aussi ce nom de kefreder à un plongeur de mer".
- kefridi f.-où mission, commission, message, charge.
N.1908 yt e quaffridy · N.187 ne compse dich ...

an merit hac an profit a-m queffridi ;
 N.159 e-m queffridy ; G.778 ma march, aprestet
 ez edy evyt monet e-m queffridy ; Jer.Pelletier.
 p.471 great eu da queffridy ; J.p.155 deomp
 abret en hon quevridy ; B.n.509 cuit queffridy
 quen bihan, beza ... disquennet ... da m
quelet ; B.n.635 dre hoz queffridy gracius ;
 B.n.241 me-m-eux da monet ... en un queffridy ;
 Nl.n.171 ... ez dycaçat un cannat dauct y en
queffridy a-n ty celestyell ; Nl.n.431 neuse
 ... ez toçhsent ... en Egipt en ho queffridy ;
 Nl.n.291 Bal Douc a deuez a pen queffridy
 bete Mary.

GRég.p.619 qevridy, qevridy, tr."message"
qevridy (pl.) : qeverdy (V.) ; qeverdyeu (V.)
 (pl.) ; ober ur quevridy, tr."faire un message".
 p.184 qevridy, qevridy, tr."commission,
 message". qevridy (pl.) : p.277 a-benn
qevridy, tr."à dessin, exprès" ; PELletier.
kefridi, tr."message, députation, commission,
 envoi d'un exprès, affaire expresse" : a-benn
kefridi, tr."tout exprès" ; RP.p.302 ... e
 vank ur mestr hag ur vestrez d'o dever en
 andred o servijerien ... pa roont labour hag
 okupasion ha quevridy dezho da Sal (pl.).

MOA.p.107 kefridi, kefridi, tr."affaire" : MOA.
 p.41 o peññ hag oc'h erbediñ, e vez graet
 ar c'hefridi ; III.p.5 an eskibien ... o deus
 bet ... kevridi da c'houarn an Iliz ; ...
 mar o deus ar c'hevridi-se ... ; MOA.p.175
 ne vezan e ker nemet pa'm bez kefridi da vont
 MOA.p.107 gwelloc'h eo ober ar c'hefridi
 an-unan (pl.) ; ISV.p.467 un devezh e voe kaset
 da ober ur gevridi bennak a-bell ; ISV.p.394
 goude se e leverot deomp ho kevridy (pl.) ;
 HTC.p.21 ne falvezas dezhañ debrin tam ken
 n'en divije graet e gevridi ; MBR.p.14 dre
gefridi ez on deuet d'ho kaout ; MGK.p.111
 hounnezh da zea n'eo kevridi.

SKET.p.141 an doueed ... o c'heñnennas ... , ouzh
 o lakaat barrek d'o c'hefridi-veur ;
 SKET.III p.8 kefridi o c'harg (pl.).

kefridiad m. kefrididi c'harg de mission.
 VALL.p.471 kefridiad, tr."missionnaire
 scientifique, etc."

kefridier, kefridiour m.-ien missionnaire, chargé de
 mission, commissaire.
 VALL.p.136 kefridier, tr."missionnaire".

kefriza m. ou f. fiancé(e).
 Pn.n.259 myl den sq e-n bro ... ouz dastum glat ...
 da clasq coantys d-o queffrysa
 Munoir, Le Sacré Collège de Jésus, p.126-127
 (Gloss.p.526) quefrisa, tr."celui ou celle
 qu'on veut épouser".

kef-tan m. tison.
 GRég.p.924 keff-tan ; geffyou-tan (pl.) : PELletier.
 p.465 keff tan, tr."tison de feu, tronc de feu,
 qui a commencé à brûler".
 ISV.p.414 daoulegad ruz evel daou quef tan.

kegel f.-ion quenouille.
 C.queiguel, tr."quenouille, lat.colus" ; Qu.II p.143
 vn queiguel, tr."vne quenouille".

GRég.p.771 queimel ; queimelyou (pl.) : queuil, queuel
 (V.) ; queuilyeu, queuilyeu (V.) (pl.) ; ur
queuil vray (V.) ; PELletier.keighel ;
keigheliou (pl.) ; L'Arm-p.317 queguille, queguille
 (f.) : queguillieu (pl.).

MGZ.p.120 bep mintin pa save e kemere he zamm bara
 hag he c'hegill ; ISV.p.271 ur verc'hig ... a
 ya a-dreuz ar c'hoad, en ur nozañ he c'hegil ;
 GBL.II p.168 ur gegel a gorz Spagn ; MMB-313
 ar hegellieu (pl.).

DIHU-1908 p.169 biskoazh ne deo bet va daouarn ar
 e gegil ; TVEN.GWAL.10 p.75 ur c'hwitouz, ur
gegel, a rafen tro e gorf gant va daouzorn
 hepken.

kegelriad f.-où quenouillée.
 Qu.II p.143 queiguelyat, tr."quenouillée".
 GRég.p.771 queguilyad ; queguilyad (pl.) ;
queguilyad (V.) ; queguilyad (V.) (pl.) ;
 PELletier.p.474 keigheliat ; MG-p.III en ur
 neziñ he heguilliad.

ISV.p.276 anzer 32 pezo c'hoazh da ober da
gegillad ; GBL.p.268 ur gegelriad gloan Spagn.
 MKRN.p.138 holl verc'hed ar c'hartell, gant o
 c'hegilliad gloan.

keger, kegi pluriels de kog.
kegid m. ciguë.
 PELletier.keghit.
 MGK.p.71 kegit fall ha c'hwerv ; ibid.ar c'hegit

1. kegin f.-où (1) cuisine (local).
 C.queguin, tr."cuysinc, lat.caquina" ; Qu.II p.40
queguin, tr."cuisine" ; Qu.III p.15 an traezou
 pe à re en em seruicher en quiguin ; M.98
 nen d-cux queguyn na sal ouz e scandal valabl ;
 Jer.ms.p.1449 (n.103) rost e-m queguyn ;
 J.p.202 an boet e-n queguyn.

- GReg.p.239 qeguïn ; qeguïnou, qeguïvou (pl.) ; qeguïcin, qeguïcin (V.) ; qeguïnyeu, qeguïnyeu (V.) (pl.) ; PELletier. keghin ; keghinou (pl.) ; L'Arm-p.87 quequin (f.) ; quequieu (pl.) ; DJ.p.40 lakait urzh er quiquin.
- TDE.BF.p.435 pa'z eas laouig er qegin, edo eno ar plac'h.
- SKET.III p.27 c'hwez ilbouedus ar c'heginou (pl.).
- (2) cuisine (art culinaire).
- Jer.ms.p.1455 (n.217) da quequyn e-m myn eu lynhat.
- GReg.p.239 ober ar quequin ; treut eo ar quequin ganen-me ; L'Arm-p.87 ober ar quequin ; DJ.p.40 preparit quiquin vat
- ISV.p.342 va mamm a rae ar qegin d'ar vartoloded.
2. kegin f. -ed geai.
- C. quiquin, tr. "gay, lat. graculus" : Qu.II p.77 vn quequin, tr. "un gay" ; (?) Jer. PELletier. p.332 (n.342) quequin.
- GReg.p.452 qéquin ; qéquined (pl.) ; L'Arm-p.171 qeguïcin ; CB.ms.p.17 ar quiquin ; CB.525 ar quequin.
- COL.p.17 ur quequin.
- keginat v. cuisiner, faire la cuisine.
- GReg.p.239 qeguïnat ; qeguïnat (T.) ; qeguïnciñ (V.) (inf.) ; L'Arm-p.87 quequincin (inf.).
- keginer m. -ien cuisinier.
- C. quequiner, tr. "cuisinier, queux, lat. coquus" : Qu.II p.40 quiquiner.
- GReg.p.239 qeguïner, qeguïneur, qeguïnouer ; qeguïndryen, qeguïneurven, qeguïnouryen (pl.) ; qeguïnouer (V.) ; qeguïnouryon, qeguïnouryan (V.) (pl.) ; PELletier.p.471 keghiner (Ionn ; keghiner) ; L'Arm-p.87 quequiner ; quequincricion (pl.) ; quequincricess (fém.) ; quequincricézt (fém.pl.) ; JV.196 ar paour kaezh quiquiner.
- ISV.p.446 ur penn-yez lakact ouzh krog ur c'heginer ; COL.p.23 ur quequineréz (fém.).
- DIHU-1908 p.168 ar quequineréz (fém.).
- keginerezh m. art culinaire.
- EMVB.GW.L.10 p.61 mammvro .. ar c'heginerez lipous.
- keheder m. (1) équinoxe.
- PELletier. kehed, keheder, tr. "équinoxe" : L'Arm-p.140 quehedéer (m.) ; quehedériou (pl.) ; chas ar quehedéer, tr. "un certain chant ou cri d'oiseaux passagers, qu'on entend la nuit dans l'air, environ l'Équinoxe".

- (2) équateur.
- VALL.p.269 keheder (m.).
- kehederek a. équinoxial, équatorial.
- L'Arm-p.439 quehedéerac, tr. "équinoctial".
- kehederel a. équinoxial, équatorial.
- VALL.p.269 kehederel, tr. "équatorial".
- keheladur m. -ioù vénération.
- VALL.p.775 keheladur, keheladur.
- kehelat v. (1) honorer, vénérer.
- GReg.p.199 "als, qéhla an verc'hès", tr. "honorer la Sainte Vierge" (inf.) : p.63 an avaristed a zoug an den da qéhla ar (skrivet : an) pinvidigezhioù, tr. "l'avarice fait rechercher avec soin, et aimer ardemment les richesses" (inf.).
- DEUT.4,10 gant aon ... ne zoujes da azouliñ anezho ha da qéhla an traot en deus krouet an Aotrou da Zoue (inf.).
- SKET.p.30 anavezet ha kehelet an anv anezho gant an holl.
- (2) soigner.
- GReg.p.871 "als. qéhelaff an bougelez", tr. "soigner, élever les enfants" (inf.)
- kehelidigezh f. vénération.
- DEUT.29,26 doueed a-ziavaez pere na anavezet ket ha da qéglidigez pere ne oant ket bet dileuret.
- kehelus a. plein de vénération.
- SKET.p.121 gwirion, leal, ... kehelus d'an doueed d'an anaon.
- (?) kehez s. (?) côté, direction, proximité, voisinage : cf. ke, keze.
- B.n.18 da bout ardent en carantez da quehoz Iesu ; Jer.ms.p.1449 (n.101) a quehez en Bezlem.
- kehid f. filipendule.
- GReg.p.413 qéhyd, tr. "filipendule, plante" : ar qéhyd a zo mat ouzh an droug-uhel.
- keid-all adv. (1) si longtemps, aussi longtemps.
- HTC.p.27 tridal a reas e galon gant ar joa, pa erruas er gêr ar mac-se a oa bet keit all pell dioutañ ; HTC.p.143 an Hini m'edod war-c'hed anezhañ abaoz keit all a anzer.
- (2) si loin, aussi loin.
- TDE.BF.p.434 te ... a zo kalz re yaouank c'hozh evit mont keid all diouzh ar gêr.
- (3) si long, aussi long.
- SKET.III p.55 ne dizhent nemeur en tu-hont da 3 pe 4 m hed war keit-all treuz.
- keidañ v. égaliser.
- PELletier.p.472 keheida, keida, tr. "faire de longueur égale" (inf.).

- MO. p. 370 plouz-keiz, plouz-keida, plouz-keiz
plouz-keid, tr. "paille longue destinée à
couvrir les maisons".
- keidel f. équinoxe.
C. quehidell, tr. "égalité de jour et de nuit ...
lat. equinoctium".
- GReg. p. 363 qéhydell, ar qéhydell (C., T., V.)
- kein m. -où (1) dos.
C. queyn, tr. "dos, lat. dorsum, tergum": Qu. III p. 6
an quein, tr. "le dos"; M. 790 quein ha quernn;
Pm. n. 248 cof queyn ez breyno; N. 117 coff ha
quein ez breiniz (lenn; breinis); Jer. PELletier.
p. 468 (n. 367) queyn asen; J. p. 119 byscoaz
muy eur ... ne coezas oar quein (var. quin)
den en bet; Cnf. p. 15 ... oz laquat à dreff
quein pep tra, an Autrou Doue exceptet;
An. ms. p. 1463 (n. 614) sell a dre da quein;
B. n. 74 dizougnet mein oar houz quenlou
(?lenn; queinou) (pl.).
- GReg. p. 302 qéyn; ar c'héym; qéynou (pl.);
qéynou (V.) (pl.); p. 13 harpañ e quein ouzh
un dra; PELletier. kefn "que l'on prononce
Kein": L'Arm. p. 116 quein; queinnieu (pl.).
NG-685 ar groaz prenñ ar e cain; RP. p. 89'
distroent o c'heïn da dec'het; RP. p. 90'
neb ... a denn ... koler Doue war e quein;
TB. p. 630 neb an meule dirazon, a-dreñv quein
am blame; BD. 4246 bamdez ec'h erruo war ho
quein mallozhioù; SG. f. 59-b tro da quein ma
torrin da benn; SG. f. 29-b neuze e tro e
quin; TB. p. 2 ne c'heller ket bout eürus o
trein cain dezhañ
- TDE. BF. p. 432 o welet an noz war e quein ..., ar
paotr a gerzh evelato a-raok TDE. BF. p. 433
hemañ neuze .. a bign war quein e azen;
SVE. RC. 2 p. 370 klask ar marc'h o vezañ war
e quein; GBI. II p. 190 war quein e varc'h ez
eo pignet; GBI. II p. 58 emañ du-se war quein
e gorf; MGZ. p. 105 an doktor a droas kein
SST. p. IV ar rouantelezh a Frañs ... en deus
troet quein da Jezuz-Krist.
- DIHU-1905 p. 50 Matilin en deus troet kein
- (2) dossier (de meuble).
GReg. p. 303 qéyn ar gador; L'Arm. p. 116 quein ar
gador.
- (3) quille (de navire).
GReg. p. 773 quein al lestr; L'Arm. p. 318 quein
ul lestr.

- (4) devant (de la jambe).
L'Arm. p. 189 quein ar c'har, tr. "l'os du devant de
la jambe"
- keinadur m. -où reliure.
VALL. p. 640 keinadur-levr, tr. "reliure".
- keinal v. gémir, se plaindre (de).
C. queinyff, tr. "gémir, lat. gemere" (inf.); B. n. 518
ne queinaff quet ... bezaff martyres (1 prés.).
J. p. 105-b byscoaz ne queynias (3 prés.).
J. p. 190-b ma treit ..., querzet eguyt anequen
dre-n meyn ha-n sperm ha-n drein, ha ne
queynet (5 impér.).
- GReg. p. 727 géinat, keinal, tr. "se plaindre" (inf.).
PELletier. keini, keina, tr. "se plaindre, gémir,
lamenter" (inf.); L'Arm. p. 268 queinnal,
tr. "se plaindre" (inf.).
- keinañ v. (1) soutenir du dos.
GReg. p. 302 qéyna, tr. "s'efforcer de soutenir du dos"
(inf.); p. 303 mat eo da qéyna, brav e oar
qéyna, tr. "il a bon dos, il supportera bien cela"
(inf.).
- (2) (s')adosser.
VALL. p. 10 keina ouzh, tr. "(s')adosser à" (inf.).
- (3) relier (un livre).
GReg. p. 798 qéyna ul levr (inf.).
- keinata v. -et porter sur le dos.
VALL. p. 228 keinata (inf.).
- keindraeneg m. -où épinoche.
VALL. SUP. p. 67 keindraeneg, keindraenegig (n.).
- keinek a. qui a un dos, un dossier.
C. queynec, tr. "endosez, lat. tergus".
C. (DBM. p. 361) queinec.
GReg. p. 302 qémecc, tr. "qui a le dos large"
qémecca (V.); p. 178 koufr qéinecc, tr.
"coffre de bahut".
- SVE. RC. 2 p. 372 ober e queinek, tr. "se donner des airs".
- keiner m. -ien relieur.
GReg. p. 798 ur c'hoaydr levrion.
- keinvan m. -où gémissent, lamentation.
C. queinuan, tr. "gémissent, lat. gemitus". M. n. 181
e-n Iffern ... ho quacet en poan ha queynuan
M. 2411 queinuan e-n organou
- GReg. p. 728 queinvan, tr. "plainte, lamentation"
queinvanou (pl.); PELletier. p. 474 keinan, keinvan
"sing. keinanen", tr. "plainte, gémissent,
lamentation".
- BARnorien. 2, 18 hag e selaou keinvanou ar ro
c'hlaç'haret (pl.).

- keinvanan v. gñair, se lamenter.
I.ROUed.4,7 hag i a keinvanaz (3 prôt.).
- keinvanus a. gñissant, lamentable.
C.queinuanus, tr."gñissour, lat.genosus".
GReg.p.728 keinvanus, tr."qui est à plaindre".
p.560, tr."lamentable, déplorable, dolent".
- keinvor m. océan, (le) large.
SKDT.p.120 war dour sioul keinvor an abardaez.
- keit a. ou adv. (1) aussi long, si long.
C.quehit, tr."si long, lat.aquelongus".
GReg.p.582 géhvd amzer !, tr."si long-tems !" :
Fellétier.kehit, keit, tr."aussi long" :
AP.p.238 ne oufen ket ivez ober queit hent
evel am eus graet o tont amañ : RS.p.232
... e kave queit an amzer a c'hortoz, na
baouezze o huanadañ : RS.p.240 ... en em rentas
ur santez vras eus a ur bec'heroz ifam ma oa
bet a-hed queit amzer kent : CO.p.95 an holl
zizurzhioù eus a bere on en em rentet kapapl
... a queit amzer-se : EN.130 quid eo ho
moustachoù evel ma eo va biz.
- MBR.p.192 un den kozh ... e vlev hag o varv dezhañ
... keid, ken a stokent ouzh an douar : KRL.
p.12 da foar Vazhe Bre, keit an noz hag an
deiz : BAZ.p.V chom a ra bopred en ul levr
keit ha buhez ar Sent meur a faot : HTC.p.293
ar goumoulem-se ... a roas orfin d'an douar
ar glav a c'hortozed abaoe keit amzer.
- (2) aussi longtemps, si longtemps.
Qu.p.85 mez eo dech ma derchell queit se cuit vn
guennec ; Dnal.p.110 ar graguez a-vez quehit
eus en em atiffa.
- GReg.p.905 géhvd, tr."tant, si long-tems" : RP.
p.89' pe véte queit, c'hwi, va Doue, em
dilezot-hu ... ? ; DJ.555 queit-se eus a
amzer.
- SST.p.266 al lezenn ... quehet evel ar bed a bado ;
SBI.p.172 keit-mañ a-raok an doiz.
- KLBD.p.52 ne vezo ket keit o sec'hañ.
- (3) aussi loin, si loin.
GReg.p.382 géhvd hag ac'han da Rom, géhvd evel
ac'han da Rom ; RP.p.33' ... em eus bet ur
faot vras ouzh ho tisprizout bete queit-se.
- SAG.p.75 ne reer, siwazh, nemet ober goap anezho
alies, keit ez a an dud diouzh ar wir furnez ! ;
SAG.p.162 ne dan ket bete keit-se : MDM.p.52
keid e vezer diouzh ar bourk ; IAI.p.263
keit diouzh un tu evel diouzh an tu all .

- IAI.p.258 ar re-mañ n'int ket net keit eus ar
wirionez hag an eretiked
- (4) tant (que), aussi longtemps (que).
Gk.II p.118 quehit ha ma chomo obstinet en é heresy ;
Mc.p.89 quehit ma-z deu da perseueriff en grace ...
- GReg.p.905 géhvd ha ma vevin ; RP.p.403 queit ha ma
eo bet e buhez ; BD.639 queite ma'c'h out ez
prosperite ; BD.5043 queite ma vo en neñv baradoz
ha joaioù ; EN.954 ur vicher vat am eus quid
ha ma vin lezet ; EN.1921 quid ha emac'h
(skrivet : a moch) e buhez ; TE-p.170 d'ar
gristenien pere a gred amañ permetet dezhe digarg
quehad evel ma karont o c'has hag o veñjañs
ar o breudeur.
- HTC.p.81 keit ha ma vezo bev hennezh, c'hwi ne c'hellout
biken bezañ roue ; SBI.p.42 ... degaset amañ
evit an noz, keit amañ an dud o renoz.
- DIHU-1907 p.322 bevin a raint quehet evel ar bed.
- (5) autant (que).
SVE.RC.2 p.236 dibaot lezvamm a gar ivez bugale all
keit hag o re ; KLV.p.11 prenañ raz, a dal keit
ha prenañ oost pe zouar ; ISV.p.448 netra ne
blij keit da'm ene evel kombañsoù un huñvre ;
ISV.p.113 ne dalvezan ket keit-se.
- keitañ Voir keidañ.
- keitderozek a. (game) tempéree.
VALL.SUP.p.85 keitderozek.
- keitet (?keidet) pp. (femme) bien habillée.
VALL.SUP.p.91 keitet (L.) : ur baotrezenn keitet
keitgerek a. isocèle.
VILL.p.402 keitgerek
- keit-ha-keit adv. (1) de même longueur, à la même distance
GReg.p.583 géhvd ha géhvd int, tr."ils sont d'une
même longueur".
- SKDT.p.101 kejañ ken burzhodus el lec'h-se, hag int
keit-ha-keit all dioutañ ar mammvroioù anezho.
- (2) ensemble, de concert, à égalité.
NOTK.p.145 ... e kerzhe c'hoazh ar c'heltieg
keit-ha-keit gant al latin e Galie.
keit-ha-keit (en parties égales).
- keittrannadur a.-lou division (en parties égales).
- keittrannan v. diviser (en parties égales).
- keizañ v. dégrossir (du bois).
Fellétier.keizia, keisia, "à selon M.Roussel, keiza,
signifie diminuer de la manière dont les artisans
diminuent la matière sur laquelle ils travaillent.
Ce verbe est rare : & je ne l'ai entendu dire
qu'en Basse-Cornwallie" (inf.).
- GOT.keiza, keiza, tr."dégrossir, diminuer la grosseur.

ôter le plus gros de la matière pour commencer à lui donner de la forme" (inf.); TDB.BF. keizia, tr. "dégrossir, parlant du bois brut, et, par extension, prendre ou dérober une partie de la matière que l'on confie pour la travailler, parlant d'une ouvrière" (inf.).

keizh pluriel de keazh.

kei m. mélange

L'Arm-p. 339 gwin queige, tr. "ripopé".

TDB.BF. kej (V.) (m.).

kejadenn f. -où rencontre.

VALL.p. 643 kejadenn (f.).

kejadur m. -ioù mélange.

GReg.p. 611 queigeadur (V.); L'Arm-p. 235 queigeadur (m.).

kejañ v. (1) (se) mélanger, (se) mêler.

GReg.p. 611 queigañ (V.), tr. "mélanger, mêler" (inf.).

PELLetier. keigein (V.), tr. "mêler, brouiller"

(inf.); L'Arm-p. 235 queigein, tr. "mélanger,

mêler quelque chose" (inf.); TE-p. 435 kinnet

e oa bet dezhañ gwin c'hañ gant mir ha bestl

(pp.); TE-p. 244 bugale ar merc'hed-hont a

queigai langaj ar Juived gant an hini a

gouzed e bro o mammoù (3 imparf.); HS-p. 129

an dud queinget evel er foarioù (pp.).

DIHU-1905 p. 40 mar n'en deus ket an dram goust

fall erbet, n'hoc'h eus nemet her quejin gant

un nebet brenn (inf.); DIHU-1906 p. 188

kejet ho louzoù (5 impér.); SKET.p. 112 keja

o gwad gant o hini ha genel hironed (inf.).

----- (2) rencontrer

M. 87 ret eo quegout outaff (inf.).

GReg.p. 802 quegout ouzh, tr. "rencontrer" (inf.).

queget am eus ouzh an hini a glaskon, tr.

"j'ai rencontré celui que je cherche" (pp.).

PELLetier. keigea, keigeout ouzh un den bennak

tr. "aller à la rencontre de quelqu'un" (inf.).

SKET.p. 101 pa rae dezho an doued keja ken

burzhudus el lec'h-se (inf.).

kejerezh m. mélange

GReg.p. 611 queigereh (V.); L'Arm-p. 235 queigoreah

(m.).

kej-mej adv. pêle-mêle.

GReg.p. 612 queich-meich (V.); L'Arm-p. 235 queinge

meinge.

DIHU-1905 p. 99 bremañ emañ ret diforc'h ar frouc'h,

rak ne faot ket o lakaat kej-mej

kekaer m. joujou.

VALL.p. 408 kekaer (V.) (m.).

1. kel Voir 2. ken.

2. kel m. -ioù étable, compartiment dans une étable, stalle, box de cheval; cf. 1. kell.

C. quel "vide in crou"; NL.n. 145 voir an fouen glas, e-n quel, an Baguel pan guclas.

GReg.p. 370 kael, tr. "étable, logement des veaux"; retranchement dans une étable": kaelyou, kaely, kily (pl.); p. 818 kael, tr. "retranchement dans une étable pour des veaux": kaelyou, kily (pl.).

PELLetier. kell, kél, tr. "séparation de logement ce qui fait une chambre séparée, appartement. Dans les étables, c'est seulement ce qui sépare le bétail de différentes espèces": L'Arm-p. 143

queli (m.), tr. "retranchement dans l'étable pour quelqu'éleve": quelieu (pl.).

VALL.p. 274 kél (m.), tr. "compartiments dans l'étable": keliou, kili (pl.); p. 78 kel, tr. "box de cheval"

3. kel Voir keal.

kelachou pl. racontars.

GReg.p. 663 q'hezleachou, tr. "nouvelles incertaines".

MGZ.p. 80 kellachou ha trouz ar bed.

kelad m. -où écheveau; cf. kaladur.

ARNault.SUP.p. 158 kelad (T.) (m.).

keladur m. -ioù herminette, doloire.

J. queladur, tr. "lat. alabrus"; C. (DEEM.p. 361), tr. "doloire".

GReg.p. 299 keladur, tr. "doloire, instrument de charpentier, de tonnellerie, etc."; p. 364, tr. "herminette, outil de charpentier, etc."; queladuryou (pl.); p. 299

ar c'heladur-mañ ne droc'h ket; PELLetier.

keladur "est le même que Caladur. Le P. Maunoir a mal mis Queladur, doloire".

keladuriañ v. tailler à l'herminette.

GReg.p. 364 queladuryat, tr. "travailler avec l'herminette" (inf.).

kelaoua v. -et recueillir des nouvelles.

kelaouadur m. -ioù information, renseignement.

VALL.p. 389 kelaouadur, tr. "information".

kelaouenn f. -où journal, gazette.

VALL.p. 408 kelaouenn (f.), tr. "journal"; ENVB.GVAL. 10

p. 68 embann, e bannoù e kelaouenn, taolioù

kriz-iskis.

kelaouenner m. -ien journaliste.

VALL.p. 409 kelaouenner.

kelaouennerezh m. journalisme.

VALL.p. 409 kelaouennerezh.

kelaouenn-kelc'h f. kelaouennod-kelc'h revue (périodique)

VALL.p. 659 kelaouenn-kelc'h (f.).

- kelaouer m. -ien (1) raconteur de nouvelles.
 GReg. p.663 q'hezlaouër, tr. "nouvelliste" ; ur
 c'hehezlaouër bras eo, mar deus er vro ;
 PELletier. p.472 kehezlaouër, tr. "grand parleur,
 causeur, babillard, & conteur de nouvelles & de
 sonnettes" (et kehezler, tr. "débiteur de
 nouvelles, gazetier, nouvelliste").
- (2) reporter.
 VALL. p.649 kelaouaer-(kazetenn), tr. "reporter de
 journal".
- kelaouiñ v. donner des nouvelles, informer.
 PELletier. p.472 kehezlaoui (sans traduction) (inf.).
 GON. k'laoui, tr. "publier, débiter des nouvelles ;
 raconter des fables" (inf.).
- kelastrenn f. -où baguette, badine, houssine.
 GReg. p.452 quylastrenn, qelastrenn, tr. "gaule,
 houssine propre à corriger un enfant" : p.502,
 tr. "houssine, gaule, ou verge de houx, etc." ;
quylastrennou, qelastrennou (pl.) ; ur
qelastrenn, ur quylastrenn ; PELletier.
quillastren, tr. "menuë branche de chêne
 toute verte, pour servir de houssine".
- kelc'h m. -ioù cercle : cf. kerl.
 C. quelch, tr. "cercle, lat. circulus" : Qu. II p.27
quelch, tr. "cercle".
 GReg. p.145 qelc'h, tr. "cercle" : p.144, tr. "cerceau,
 cercle, ou lien pour relier les tonneaux, les
 cuves etc." ; qelc'hyou (pl.) : PELletier.
ke'leh (lenn : kelc'h), tr. "cercle" ;
kelc'hiou, kelc'hou (pl.).
- SVE. RC.3 p.78 kelc'h loar diouzh an noz, glav pe
 avel antronoz : ISV. p.63 neuze e savas ur
c'helc'h glas tro-war-dro d'ar skeudenn.
 ISV. p.247 ar soudarded a oa e kelc'h en-dro
 d'an tan ; MGZ. p.138 ober a raint ur
c'helc'h en-dro dit.
 MONA. p.15 ur c'helc'h klok e-mesk ar geot, graet
 gant o c'halemarc'hennou krenn.
- kelc'h-brec'h m. bracelet.
kelc'h-c'hoari m. cerceau (à jouer).
 VALL. p.105 kelc'h (c'hoari).
kelc'hdro f. -ioù orbite (d'un astre, etc.).
 VALL. p.515 kelc'hdro (f.).
kelc'hdroad f. -où orbite (d'un astre, etc.).
 VALL. p.515 kelc'hdroad (f.).
kelc'henn f. -où objet en forme de cercle, anneau, collier ;
 cf. kelc'hienn.
 GON. kelc'hen (f.), tr. "collier, tout ornement qui

- se porte au cou, cercle de fer ou de cuir qui se
 met autour du cou des chiens ; collet, partie de
 l'habillement qui est autour du cou ; carcan,
 cercle de fer avec lequel on attache un criminel ...
 cravate ; kelc'hennou (pl.) : NIVe.31,50
kelc'hennou ha chadennoù (pl.).
- SKET. III p.20 ur qelc'henn houarn
kelc'henn-c'houzoug f. kelc'hennou-gouzoug collier.
 VALL. p.132 kelc'hen (-c'houzoug) (f.).
kelc'hennava m. -où amphithéâtre.
 VALL. p.23 kelc'hennava (m.).
kelc'henn-vrec'h f. kelc'hennou-brec'h bracelet.
 VALL. p.79 kelc'henn-vrec'h.
kelc'hgelaouenn f. -où revue (périodique).
 VALL. p.659 kelc'hgelaouenn (f.).
kelc'hiad m. -où (1) contenu d'un cercle.
 MOA. p.161 ar re a zo en ur c'helc'hiad en-dro d'an tan.
 SKET. p.140 ar c'helc'hiad kirri ; SKET. p.19 ... ez oa
 en-dro dezhañ ur c'helc'hiad bras a-gorfoù
 enebourien.
- (2) zone.
 SKET. p.143 ar riblenn-vro etre kelc'hiad ar
 c'hoader ha hini ar geotegi.
- kelc'hiad v. (1) encercler : cf. kilhañ.
 GReg. p.145 qelc'ha, qelc'hya ur varrikenn, tr. "mettre
 des cerceaux à une barrique" (inf.) ; PELletier.
kelc'hia, kelhia, kilhia, kelia, tr. "cercler,
 faire un cercle ou le mettre sur un vaisseau,
 entourer" (inf.).
- EKG. II p.1 neuze e vije aes dezhañ ober an dro deomp,
kelc'ha ac'hanomp (inf.) ; JOZue.7,9 ... e teuint
 da qelc'hia ac'hanomp (inf.).
- SKET. p.135 kelc'hiet e voe an enezenn ma'z edont, hag
 e touaras enni holl vrazelourien Vanos (pp.)
 SKET. III p.62 kibelloù kelc'hiet-arc'hant (pp.)
- (2) enchanter, ensorceler.
 PELletier. kelc'hia, kelhia, kilhia, kelia, tr. "faire
 des enchantemens par des cercles tracés sur
 la terre" (inf.).
- kelc'hiata v. -et tracer, décrire des cercles.
 SKET. p.120 gwennilled a qelc'hiata a-us d'ar
 geotegoù (3 imparf.).
- kelc'hiek a. circulaire.
 GON. kelc'hek ; ROJeed.7.12 al leur vrasañ a oa kelc'hek.
 SKET. p.127 difennoù oc'hon kelc'hiek pe hirgelc'hiek.
kelc'hienn f. -où objet en forme de cercle, anneau, collier ;
 cf. kelc'henn.
 SKET. III p.21 en-dro d'he gouzoug ha d'he divrec'h
kelc'hiennou goularz (pl.).

- kelc'hier m.-ien enchanteur, sorcier.
 PELletier.kelc'her, kelier, tr."enchanteur, feu follet & errant, qui trompe les voyageurs pendant la nuit".
 GON.kelc'hier, tr."enchanteur, magicien, sorcier, tout homme qui, selon l'opinion du peuple, a un pacte avec le diable, pour faire des maléfices". DEUT.18,11 kelc'hier.
- kelc'hizher m.-où, kelc'hizhiri circulaire.
 VALL.p.255 Kelc'hizher (ar Pab), tr."encyclicque".
- kelc'houdenn f.-où cyclone.
 VALL.p.177 kelc'houdenn (V.)(f.).
- kelc'hva m.-où amphithéâtre.
 VALL.p.23 kelc'hva (m.)
- keleier pluriel de keloù.
1. kelenn coll.-enn houx.
 C.queleennenn, tr."houx, lat.hussus" (sgf.).
 C.(DEBM.p.361) a guez queleenn, tr."de houx".
 GReg.p.502 queleenn; queleennenn, tr."un petit arbrisseau de houx, ou une jeune tige de houx" (sgf.).
queleenned (sgf.pl.); ur queleennenn, tr."bâton de houx" (sgf.); queleennennou (sgf.pl.); barr queleenn, tr."branche de houx"; ur bod queleenn, tr."une brousse de houx"; PELletier. kelen; L'Arm-p.188 queleenn (m.), tr."du houx"; queleennenn (f.), tr."houx" (sgf.); queleennennou (sgf.pl.).
 MOA.p.161 boullou kelenn, tr."cannelle".
 DIHU-1908 p.3 lann, kelen hag uhelvarr.
2. kelenn m.-où leçon, instruction, enseignement.
 G.30 ef a vezo ... quelen da nep en menn.
 GReg.p.535 queleenn (V.), tr."instruction, enseignement, précepte, éducation"; queleennou (V.)(pl.); PELletier.kelen, tr."leçon, instruction, document"; L'Arm-p.203 queleenn (f.), tr."instruction"; p.334 queleenn c'hwer, tr."reprimande"; EN.2116 me a ray deoc'h ur qelen.
 MGK.p.16 ar queleenn a roan deoc'h; MBR.p.8 da c'houlenn kelenn digantañ; LEVI.18,5 mirit va lozennoù ha va c'héleennou (pl.); GBF.p.78 setu ar c'héleennou a ranker da houliañ (pl.)
3. kelenn v.-et (1) instruire, enseigner, guider.
 C.queleenn, tr."enseigner, lat.docere" (inf.).
 Qu.II p.58 quelen, tr."enseigner" (inf.);
 A.453 dre an auiel da quelen (inf.); N.112 eguit queleenn laesenn Doe (inf.); N.53 te vezo apostol ha penn d-o queleenn (inf.); Nl.n.105

- pastoret ..., dr'e-n Eal ouz ho quelen, ... a deuz ... bet' e-n ty (inf.); Nl.n.29 hac an storen ho queleenne (3 imparf.); Nl.n.196 dre un sterenn ho queleennat (pass.prét.); J.p.64-b Judas oa ho penn hac ho queleennas (3 prêt.); Jer.ms.p.1455 (n.212) me a queleennas habaster (3 prêt.); G.49 Roe an Glenn, a-m quelen (3 prés.); G.541 pnygyen, me o (= ho) quelen, groot tyzmat (3 prés.); Gk.II p.140 (H.p.19) quelen da nessafu (2 impér.); H.p.58 eguit quelen ha disquifu an iacouaned (inf.).
 Cnf.p.39 heruez ma queleenn an Doctoret (3 prés.).
 GReg.p.349 queleenn, tr."enseigner, instruire de quelque science"; p.292, tr."discipliner" p.65, tr."avertir" p.536, tr."instruire"; queleennein (lenn: queleenneif) (V.)(inf.); PELletier.kelen, tr."instruire, enseigner" (inf.); L'Arm-p.203 queleennein, tr."instruire" p.111, tr."discipliner" (inf.); JK.n.1 misterioù an Oferenn, pere a zo queleennet gant Jezuz-Krist (pp.) BD.1862 te dleoa va (skrivet: dleiffoa ma) quelen (inf.); BJ.1138 pelec'h emañ va bugale ... m'o queleennin (1 fut.)
 HTC.p.114 doktorad evit kelen ar bobl war ar relijion (inf.).
 ----- (2) gronder, réprimander.
 B.n.379 pa he caffenn m-c queleenne (3 cond.I)
 GReg.p.214 queleenn, tr."corriger, reprendre, instruire, châtier" (inf.); L'Arm-p.77 queleennein, tr."corriger, reprendre" (inf.); EB-p.64 on a queleennas c'hwer ar mammoù-tiegezh-hont, rak n'o doa ket houliet e ordroù (3 prêt.).
- kelennadur m.-ioù enseignement.
 C.(DEBM.p.361) queleennadur.
 L'Arm-p.111 queleennadur, tr."discipline, instruction".
 SKET.p.26 n'eus emni kelennadur ebet war penn-kentañ an Danvezenn.
- kelennadurezh f.-ioù enseignement, instruction, doctrine.
 Qu.II p.49 doctrin ha queleennadurez, tr."doctrine & enseignement"; Cnf.p.a/18 queleennadurezou à importance bras (pl.).
 GReg.p.535 queleennadurez, tr."instruction, enseignement, précepte, éducation"; p.298, tr."dogme"; queleennadurezou (pl.); p.65 queleennadurez, tr."avertissement"; queleennadurezou (lenn: queleennadurezou) (pl.); p.214 queleennadurez a vreur, tr."correction fraternelle"; p.935 queleennadurezou an Ebistel, tr."traditions Apostoliques" (pl.); SA.f.16 memes digant ar marv e vo queleennadures; DJ.273 bronañ war an douar emañ ar vertuzioù, ar queleennadures ha va gourc'hoennou.

- LBM.p.V keleñnadurezh d'ar Vretoned ; IGZ.p.202
hemañ a reas goulennoù da Jezuz diwar-benn e
ziskibien, hag ar keleñnadurezh a rae d'an dud
BAHE.6 p.9 keleñnadurezh an Iliz
keleñnata v.-où documenter.
VALL.SUP.p.56 keleñnata (inf.).
keleñndi m.-où collège.
VALL.p.132 keleñndi (m.), tr."collège, école"
SKET.p.31 keleñndiou an drouized (pl.).
keleñndiad m. keleñndiadi collégien.
VALL.p.132 keleñndiad ; keleñndidi (pl.).
keleñneg f.-i,-où houssaic.
C. queleñneg, tr."houssaie, lat.hussatum".
GREG.p.502 queleñneg ; queleñnegou (pl.) ; PELLETIER.
p.476 keleñneg ; L'Arm-p.187 queleñneg (f.).
keleñnek a. abondant en houx.
GON.keleñnek, tr."plein ou couvert de houx".
keleñner m.-ien professeur.
C.(Gloss.p.531) queleñner, tr."docteur".
GREG.p.298 queleñner, queleñneur, tr."dogmatiser".
MGK.p.IX gwir eo an deus bet da queleñner ur
mailh en e vicher.
MIEK.p.V keleñner or c'hloardi bras ; DIHU-1905
p.59 micher ur heleñner ne deo ket bopred
karget a levenez.
keleñnerezh m.-ioù enseignement.
BAHE.6 p.3 keleñnerezh ar yezhoù-pobl.
keleñnour m.-ien pédagogue.
VALL.p.543 keleñner, keleñnour.
keleñnouriezh f. pédagogie.
VALL.p.543 keleñnouriezh (f.).
keleñnus a. instructif.
VALL.p.394 keleñnus.
1. keler coll.-enn noix de terre, terre-noix, bunions bulbeux
GON.kelér (m.), tr."sorte de racine que les enfans
mangent toute crue ; et à laquelle j'ai entendu
donner le nom de noix de terre". keléren (f.),
tr."une seule de ces racines" ; MOA.p.181
kelér (m.), tr."conopode, noix de terre".
DIHU-1906 p.125 où ... em lakaas da fojellat an
douar evit kavet kelér.
2. kelér m.-où feu follet, feux follets.
MBR.p.138 kilhet oa bet gant ar kelér a red
en noz.
VALL.p.301 kelér (m.), tr."feu follet" ; kelerou
(pl.).
kelereñn f.-ed,-où feu follet.
C. queleñrenn, tr."lat.intumescens" ; C.(DEBM.p.361),

- tr."ardent ; feu qui fait faillir les gens de
leur chemin de nuit".
GREG.p.49 kelereñn, tr."Les ardents, feux follets qui
parcourent la nuit, et font égarer ; sorte de
météores errants". queleñrennou (pl.) ; p.408
keléren, tr."feu follet".
GON.keléren (f.) ; kelérennou, kelérenned (pl.)
MONA.p.12 ur kelereñn e-giz ur gantol coar
kelereñn pluriel de kelereñn.
kelér m.-ioù,-où tronc d'arbre.
PELLETIER.kelér, tr."tronc d'arbre, qui n'est bon qu'à
brûler, souche" (Basse-C.) ; kelereñn (pl.).
kelriad m.-où plein le compartiment d'une étable.
GREG.p.370 kelriad leueoù, tr."plein l'étable des
veaux" ; ur kelriad ; kelriadou (pl.).
VALL.p.274 kelriad (m.), tr."plein ce compartiment
(dans l'étable)".
kelien coll.-enn mouches.
C. queleñnen, tr."mouche, lat.musca" (sgf.) ; barr
da quacc an queleñnen, tr."lat.muscarius, flabellum".
Ju.II p.11 floc vn queleñnen, tr."l'aiguillon
d'une mouche" (sgf.) ; M.2248 het queleñnen na
guenn ; B.n.266 da dibriff del ha del queleñnen.
GREG.p.641 queleñnen ; queleñnen, queleñnen (V.)
queleñnen (sgf.) ; queleñnen, queleñnen (V.)
(sgf.) ; L'Arm-p.246 queleñnen ; queleñnen (sgf.).
AB.p.262 serpentad war nij pe queleñnen hir ;
BD.2252 ... ken a varvo an dud memes evel
queleñnen ; SG.f.59 diframañ anzho ken munut
ha queleñnen ; SG.f.24 ken paot ar queleñnen ;
TB-p.71 queleñnen ; IS-p.23 ar queleñnen.
ISV.p.181 ar re baour ... a varvo evel queleñnen ;
BBR.p.210 ur vuoc'h ... feulzet gant ar queleñnen ;
ISV.p.454 ur queleñnen (sgf.) ; COL.p.28 ur
queleñnen (sgf.) ; MGK.p.111 ober pean d'ur
queleñnen (sgf.) ; SST-p.208 ur queleñnen (sgf.).
MKRN.p.158 ar queleñnen ; MVEN.GWAL.9 p.83 tudou ...
na gredfent ket glozañ ur queleñnen (sgf.).
kelien-dall coll. taons.
GREG.p.641 queleñnen dall, tr."mouche de bestiaux"
(sgf.) ; queleñnen dall.
kelienek a. plein de mouches.
C. queleñnec, tr."plain de mouches, lat.muscosus".
GREG.p.641 queleñnec, tr."sujet aux mouches".
L'Arm-p.246 lec'h queleñnec, tr."lieu où
il y a beaucoup de mouches".
kelien-marc'h coll. kelienenn-varc'h taons
VALL.p.727 kelien-marc'h.

- kelien-mel coll. kelienenn-vel mouches à miel.
Nom.p.47 (Gloss. 3.531) quelyen-mel.
- kelien-mors coll. kelienenn-vors taons.
PELletier.p.624 kelhien-mors, tr."mouche de cheval".
- kelig-an-hañv n. premier mai.
VALL.p.439 kelig an hañv, tr."premier jour de mai";
SKET.III p.84 kelig-an-hañv ez ca.
- kelin pluriel de kolen.
- kelinan v. mettre bas (en parlant des chiennes, etc.).
GREG.p.82 gelina, tr."mettre bas, parlant des truies, des Chiennes, des Chats etc."
NGK.p.107 ur giez-red a oa tostik da gelina (inf.);
GBF.p.99 kelinet eo ar giez, ar gazhez (pp.).
- keliniadez f. enseignement.
C. quellingadez, tr."enseignement, lat.docimen".
1. kell f. -où cellule; cf. 2. kel
PELletier.kell, kél, tr."séparation de logement; ce qui fait une chambre séparée, appartement".
GON.FB.HV.p.112 kell (m.); kili (pl.).
VALL.p.104 kell (f.); kellou, killi (pl.).
2. kell f. -où, d. divzell testicule.
C. quell, tr."coillon, lat.testiculus".
GREG.p.919 qell; qellou (pl.); deuzqell (d.)
L'Arm-p.380 quell (m.); quellou (pl.).
GON.kell (m.); kellou (pl.); daou qell (d.).
LEVI.22,24 locn ... diframmet e qellou dezhañ (pl.).
VALL.kell (f.); diouqell (d.).
- kellaegh n. premier lait d'une vache.
PELletier.kellaegs, tr."premier lait ou avant-lait; c'est le premier lait que la vache donne, après avoir fait son veau"; kellaegs (L.).
- kellann f. pierre à l'entrée d'un cimetière, afin d'empêcher les bêtes d'entrer.
- kellek n. qui a de gros testicules, (cheval) entier.
GREG.p.919 marc'h qellecq; marc'h qellocq; tourc'h qellecq; tourc'h qellocq;
L'Arm-p.380 hoc'h quelléc.
- kellid n. -où germe.
GREG.p.457 qellid, tr."germe, la partie du grain qui pousse la première pour produire la plante"; qellid an ed; L'Arm-p.172 clidd; cliddeu (pl.).
- kellidenn v. germer.
C. quellidenn, tr."germer, lat.germinare" (inf.).
GREG.p.457 qellidenn (inf.); PELletier.kellidenn, tr."germer, produire; il se dit des arbres & des herbes" (inf.); L'Arm-p.172 clidein (inf.).

- LLB-9 o Doue... e'hwil hepken a laka an had da qellidenn (inf.).
- kellidenn f. -où germe.
L'Arm-p.172 clidenn vi, tr."germe de l'oeuf".
- kellies adv. autant, tant.
Qu.II p.141 quen lies à vez, tr."quantefois";
Ca.n.12 ensembl quen lies a den sauant;
Gk.II p.144 (H.p.55) quen lieux blocz a pardon euel so a corff enterret e-n bezret se; Mo.p.28 an traoz-man oll so quen lies à pechet maruel;
Gnf.p.71 quen lies guez ma vezo coezet en pechet;
Qu.p.66 quen lies ha (= a) gaou d' laouarer na gouffet pe da biou crediff.
- MG-1246 pa vint bet que lies a vloaz ... e pened evel zo a sablenn er mor; RS.p.249 o lavaret dezhi un Ave Maria quellies gwech ma'e'h antre ha ma sorti; RP.p.34 timent a c'houlid pere an eus nevezet quellies a wech; CO.p.172 quellies a daol foet; DJ.946 dre ma oan kiriek da varv quen lies eus a incantet.
- COL.p.142 an holl lizherioù a rit din an enor da skrivañ din a gompren quellies a gentelioù...; ISV.p.444 ar miliner kozh, skulzh e benn o klevet kel liez a filpad; SBI.p.214 ken lies plas m'ho kwelin; SBT.p.7 quen lies gwezh evel ma en gaver en un dañjer; JKS.p.485 kel liez gwech na tostait ouz an daol santel... kel liez gwech ivez o labourit evit ho silvidigezh.
- SKET.III p.107 a-douez kel lies a bajennad.
----- (2) aussi souvent.
Gnf.p.70 acte a contrition... da bezaff graet... quen lieus na credomp bezaff offancet Doué.
RP.p.V ur vagadur puhini a c'hellomp da generet quellies ha ma hor bez ezhomm.
SBI.II p.136 kerlies ma seijan enni.
- kellig f. -où cellule.
VALL.p.104 kellig (f.); kellouigo, killiigo (pl.).
- kelorn n. -ioù, kelorn baquet.
C. quelorn, tr."seillot, cest le uesseau en quoy on trait les uachies, lat.sinum, maltrale".
GREG.p.72 qelorn, tr."baquet, cuvier fait d'une futaille scife"; qelornio (pl.); PELletier.kelorn, tr."vaisseau dans lequel on fait le beurre; & autre vaisseau presque semblable, où les villageois mettent leur provision de sel auprès du foyer, pour le conserver sec; on quelques cantons on donne ce nom à un petit baquet où l'on met plusieurs menus ustensiles".
kelorn, kelornio (pl.).

MOA.p.137 kelorn, tr."baratte à cône tronquée".

MOA.p.165 kelorn ar c'hig, tr."salc'h".

HTC.p.97 ne chon ganin nemet un dornad bleud en ur c'helorn ; ISV.p.343 evel ma lakaomp-ni anañ moru pe big-sall da viret en hor c'helornioù (pl.).

SKET.III p.45 kelornioù kouevr (pl.).

kelorniad n.-ed contenu d'un baquet.

KLSD.p.105 an aneval a labour a c'hell evañ war-dro daou kelorniad dour bened.

1. kelou adv. si peu, si peu de chose (que)

BD.3257 penacs, evit quelle sin ar groaz, hoc'h eus soñj da gavet er bed nep avantaj ?

DJ.p.47 pa welin gouliet e dreid, ne a grede ; ar re-se vo chomet, evit quelle tri deiz.

ERNault.SJP.p.158 kelo, kelo-se(T.), tr."si peu".

kelo wech (T.), tr."si peu souvent". kelo

pezh a ra a c'hlav ha nann zo memes tra (T.),

tr."il fait si peu de pluie, que ce n'est pas

la peine d'en parler". kelo evit se (T.),

tr."pour si peu" ; kelou (T.).

2. keloù n. kelc'her (f) nouvelle - cf. keal, kevall.

C. quechezlou, tr."nouvelle, lat.rumor, vulgairiter

noum"; Qu.II p.122 quechezlou mat, tr.

"bonne nouvelle" ; drouc quechezlou, tr.

"mauvaises nouvelles". NL.n.92 tudaou,

quechezlaou mat ; NL.n.385 jec plen e-n effacu,

quechezlaou laouen ; NL.n.502 un cannat ... a

digacat ... un quechezlaou mat ; J.p.139 na

quechezlou ... anezaf ... ne clefaf diouz den ;

Jer.ms.p.1448 (n.86) cleuet heal hoz quechezlou ;

An.ms.p.1462 (n.569) quezlou ; G.170 a guyr

eu an quezelou a-u-eus-ne chezlouet ; Qu.

p.126 pebez quetz ez lou se en kaer-man ?

GRég.p.663 qéchezlaou (sg.qéchezl) ; fals qéchezlou ;

qwall quechezlou ; drouc qéchezlou ; qéchezlou

mat ; qéchezlou vat ; PEilletier.kechezlon

(leat : kechezlou) (sg.kechezl) ; DJ.202

queselou mat hoc'h eus ; SA.f.9-b deuet en

da aneñs deoc'h ... ur quesellou a jca ;

3D.1677 herañ zo ur queselo nevez ; BD.710

d'ar vosenn e vezo queselo pront rentet ;

JV.222 quelo a-berzh an astron kont ;

JV.II 203 ar deo gwir ar chello ; SG.f.28

... ez eus bet rentet din raktal ur choulo ;

SG.f.45 va c'helon a zo trist gant ur qwall

quellou.

MGZ.p.61 act int da gas ar c'helou mat ;

HTC.p.105 o klovet un hevelep kelou, tud k'er a yunas hag a reas pinijenn ; GOL.p.65 n'en deus lavaret quelou ebet din ; SJI.p.226 kezio ; LBM.p.23 ar gwellañ kelo a voe biskoazh klovet ; MKG.II p.8 er c'hiz-se, hor bezo bevañs ha kelc'her (pl.).

MMEK.p.15 ar c'helou a reas fennus tro Breizh-Izel ; PRMG.p.266 goulenn a ris eus e gelou.

----- (2) signe, apparence.

ISV.p.32 n'eus kelou ebet dezhi da barcañ.

Kelt n.-ed Celte.

VALL.p.105 Kelt ; Kelted (pl.) ; NOTK.p.7 ... e vez komzet alios eus ar Gelted (pl.).

keltelezh f. celticité.

SKET.p.136 keltelez an anv-stêr-se.

kelt-ha-roman a. celto-romain.

NOTK.p.147 an oadvezh kelt-ha-roman

Keltia f. Celtie.

VALL.p.104 Keltia

Keltiad n.-ed, Keltidi Celte.

GON.FB.IV.p.112 Keltiad, tr."Celte ; ce mot est de Galles" ; Keltied (pl.).

VALL.p.104 Keltiad ; Keltiaded, Keltidi (pl.).

keltiat a. celte.

SKET.p.150 poblou keltiad

keltieg n. celtique (langue)

SKET.p.141 lies anv loened a zo bet boutin etre ar c'heltieg hag ar germaneg.

keltieger n.-ien celtisat, homme parlant celtique

NOTK.p.145 annezidigezh an teir bro-se gant ar keltiegerien (pl.).

keltiegour n.-ien celtiste.

ENVB.GWAL.10 p.66 hervez un hengoun karet gant barzhed Kembre, nemet e nac'h outi ar keltiegourien pep talvoudegezh (pl.).

keltiegouriezh f. celtologie.

VALL.p.104 keltiegouriezh.

keltiek a. celtique.

GON.FB.IV.p.112 keltiek.

SKET.p.140 poblad keltiek.

keltiekaat v. (sc) celtiser.

SKET.p.140 poblad Germaned keltiekaat (pp.).

kelvez coll.-enn coudriers, noisetiers.

C. quelvezenn, tr."couldre, lat.nuclearius" (sgf.).

GRég.p.220 qelvez ; qelhué (V.) ; qelve (T.) ;

qelvezenn (sgf.) ; qelhuéhen (V.) (sgf.) ;

qelvezenn (T.) (sgf.) ; koad qelvez ; ur vash qelvez

a zo brosk ; PEilletier.kelwez ; kelwezen (sgf.) ;

CB.ms.p.20 quelvez.

BRR.p.157 an delioù kelve.
 SKET.p.124 bedoù kelvez ; BAHE.6 p.14 ur yev dalc'het
 gant ur skoull koad-kelvez.
kelvezer f.-i,-où coudraic.
 C.guelvezec, tr."coudreo, lat.nuclearium".
 GREG.p.220 kelvezeca : qelhuéca (V.) : paner ar
qelvezeca ; L'Arm-p.79 calvéca (n.).
kelvezek a. abondant en coudriers.
 GON.kelvézek.
kember n.-ioù confluent.
 GON.kembér ; kembéru (pl.).
 SKET.p.133 e kember an Albis hag ar Sala.
 NOK.p.141 lec'h ar c'hember.
kemberiñ v. confluer.
 VALL.p.143 kemberi (inf.).
keblac'h n. égalité, équivalence, rapport, conformité.
 VALL.p.243 keblac'h (n.), tr."égalité" ; p.269,
 tr."équivalence" ; p.623, tr."rapport de
 valeur, dimension" ; p.143, tr."conformité".
 ----- (A) teurel keblac'h tirer (des lots) au sort.
 TDB.BF. teurel keblac'h, tr."tirer au sort les
 lots d'un héritage".
 VALL.p.700 teurel keblac'h, tr."consulter le
 sort (pour un partage, pour la destination,
 etc.)" ; teurel keblac'h war al lodennoù.
keblac'hañ v. tirer (des lots) au sort.
 VALL.p.700 keblac'ha (al lodennoù), tr.
 "consulter le sort pour le partage".
kenbraeg n. langue galloise.
 VALL.p.328 kenbraeg ; TORN.GWAL.10 p.33 deskiñ
 lonn ar c'kenbraeg.
kenbraek a. de langue galloise.
 SKET.III p.57 an doare-lavar kenbraek.
Kembre f. Pays de Galles.
 VALL.p.328 Kembre.
Kembread n. kenbreiz Gallois.
 VALL.p.328 Kembread ; kenbreiz (pl.) ; BNV3.GWAL.
 p.66 stourmandoù taer etre kenbreiz ha
 Joraned (pl.).
keneneñ v. tailler.
 B.n.274 a coat pe nen e-z quenenas (3 prêt.).
 SKET.III p.115 ar vicherourien ... o kenenas (inf.) ;
 SKET.III p.57 dilhad kenenet kompenn (pp.).
kenend-all adv. autant, tant, pareille chose,
 quantité égale.
 Qu.p.112 logeys asses honneus cuit try quenent all.
 GREG.p.70 qement all, tr."une fois autant" ;
 p.71 ne a ro qement all anezhañ, tr."j'en
 donne autant" ; p.934 qement all, tr."tout autant" ;

PElletier.p.479 kenent all, tr."une fois autant,
 ou autre pareille quantité" ; BD.4693 biskoazh
 den quenent-a ; ne anduras a reuz ; SG.f.16-b
 ma lavar quenent all deoc'h-hu.
 MBR.p.16 souezhet-meurbet e voe dirak kenend all a
 gened ; MBR.p.78 d'her paotr e voze roet
kenend all ; BBR.p.182 na goumarit ket
kenent-all ; EKG.II p.7 penaos e c'hellfen-ne
 bevañ kenent-all a dud ? SBI.p.132 ne an eus
 triwec'h a roñsined ... ur c'hement-all a saout ;
 GBI.p.286 hanter-kant skoed en arc'hant gwann,
 hag ur c'hement-all en aour melen ; HTC.p.36
 kinnig'it dezhañ ivez daou c'hement all a arc'hant ;
 HJC.p.215 an neb en devezo kuitact e di ...
 abalanour din-ne, hennezh a resevo kant kenent
all er bed-mañ ; ISV.p.443 biskoazh kenent all,
 ar c'hoari nevez n'eo ket fall !
 PRMG.p.263 n'eo bije ket kavaret kenend-all dit.
 SKET.p.109 kellies gwech na strivent da stlepel
 an dour er-maez, e teue tri c'hement-all e-barzh
 ----- (A) ment war e kenend-all décliner, dépirer.
 ISV.p.309 ar bed a ya beudez war e qement all.
kenend-arall adv. autant, tant, pareille chose,
 quantité égale.
 Jer.PEletier.dict.ms.(n.A.3) ro dyff qement Arall ;
 Cnf.p.37 ... ez dléer pezaif (= pecañ)
qement arall d-e heriteryen.
 L'Arm-p.23 quenent-aral, tr."encore autant" ;
 NG-n.56 ha c'hwi a garhe an erruhe quenent-aral
 ganeoc'h.
 LLB-302 biskoazh kenent ral n'eo eus bet c'hoazh
 gwelet.
 DIHU-1905 p.27 un troatad hanter a zigorded,
kenent aral a hed.
kenener n.-ien (f) tailleur.
 C.quenener, tr."cousturier, lat.sartor, sutor" ;
quenenes, tr."cousturyere, lat.sartrix" (fém.)
 C.(Gloss.p.533) queneneur ; quenenes (fém.)
 Qu.II p.38 quenener, tr."cousturier" ; Dnal.
 p.107 ar quenenerien (pl.).
 GREG.p.228 qenerer, tr."cuturier, tailleur de
 campagne, ou celui qui n'est pas maître",
qenerdyen (pl.) ; qenertrés, tr."couturiere,
 fém. qui travaille à journée dans les maisons"
 (fém.) ; qenerdresed (fém.pl.) ; p.904 restr-
qenercur, tr."tailleur" ; qenerour (V.) ;
qenerouryon, qenerouryan (V.) (pl.) ; qenerours,
qenertrés, tr."tailleuse" (fém.) ; qeneroursed
qenerdresed (fém.pl.) ; PEletier.kenener,

tr. "tailleur d'habits"; kemenerien (pl.); kemeneres (fém.); kemenereset (fém.pl.); L'Arm-p.82 quecinanér, tr. "couturier, tailleur de campagne"; quecinérien (pl.).

SVE.RC.3 p.192 ur c'haener a'eo ket den, met ur c'haener ne dec ken; LIB-239 ur hemener chouket ar e dorchenn; ISV.p.116 ur quecerez (fém.).

DIHU-1906 p.185 ur hemener a zo lorbour; DIHU-1905 p.109 ... eo'h eus c'haezh kemérien, kemérezed ... a car o micher (pl. et fém.pl.).

----- (2) fauchoux.

GRég.p.399 queéner bras, tr. "fauchoux, araignée champêtre à longues pattes"; queénéryen vras (pl.).

----- (3) fourmillement, piocement du sang.

VALL.p.316 kenener (V.), tr. "fourmillement dans les membres"; kemenerien (T.) (pl.).

kemener-dour n. araignée d'eau.

VALL.p.33 kemener-dour.

kemenerzh n. métier de tailleur.

L'Arm-p.82 quecinnersh (n.), tr. "couturerie"; quecinnersheu (pl.).

kemeneriñ v. s'accroupir comme un tailleur.

VALL.SUP.p.2 keneneret, tr. "accroupi en tailleur" (pp.).

kemener-vor n. kemenerien-vor honard.

GRég.p.497 queener vor; queénéryen vor (pl.).

1. kemenn n. -où annonce, avertissement, instruction, mandement.

N.1445 dre guir quemenn

PEllotier kemenn, tr. "commandement, ordre, précepte";

kemennou (pl.); L'Arm-p.65 quemenn, tr.

"commission"; quemennou (pl.); TE-p.180 en

a gasas quemenn de Zavid e oa marv Uri.

GCN.kemenn (n.), tr. "mandement, commandement,

ordonnance, injonction, ordre, précepte";

kemennou (pl.); NIVE.9,3 horvez an holl

lidoù hag an holl quemennou (pl.).

MONA.p.24 dalc'hit koun eus va c'haenn.

2. kemenn v. -et annoncer, avvertir, aviser, instruire,

mander.

3. quemenn, tr. "faire assavoir, annoncer, lat.

nunciare, mandare" (inf.); N.1141 me yel ...

pan off quemennet (pp.); N.540 m-oz quemenn

(3 fut.) B.n.50 pe da penn e-m quemenn bet

en haff (3 prés.) B.après n.192 an mostr

recherour a quemenn Dioscorus da gulet ac ef

se groat mat tondanant e tour (3 prés.).

M.506 pan deu Doe ... d-o quemenn ... d-o ty (inf.); NL.n.30 Herodes ... an Try Roue ... a quemennas (3 prés.); NL.n.184 ma-z conse'n Bal guen dezy pan quemenn; Mary beniguet, ... te a concoue ... (3 imparf.); NL.n.469 dre an Bal guen ho quemennat (pass.prét.); Jer.ms.p.1452 (n.146) un dra a nevez so coczet, rac ma-z omp d-e glen quemennet (pp.).

GRég.p.592 quemenn, tr. "mander, écrire quelque chose à quelqu'un" (inf.); PEllotier kemenn, tr.

"mander, commander, donner ordres, ordonner"

(inf.); L'Arm-p.228 quemennin, tr. "mander,

enjoindre à quelqu'un de venir" (inf.); RS.p.241

ar priñs-mañ ... a lakaas quemenn Yann ... betek

ennañ; RF.p.354 an den-mañ, o vezañ chomet

d'ar gwele gant ur c'hleved dañjerus, a

quemennas ur medisin (3 prés.).

CBF.p.57 ... e kemennin d'ar vañsonerien dont amañ

(1 fut.); MKG.II p.9 e verourien en deus

kemennet mat (pp.).

kemennadur n. -ioù annonce, avertissement, avis, instruction,

précepte, ordonnance, mandement.

VALL.p.51 kemennadur (n.), tr. "avis, avertissement"

kemennadurezh f. -ioù avertissement, mandement, message.

GRég.p.598 quemennadurez, tr. "mandement, injonction de

venir, ou de faire quelque chose" p.184, tr.

"commission, pouvoir donné pour un tems d'exercer

quelque charge"; quemennadurezoù (pl.).

IGZ.p.111 Lazar a gouezhas klanv-bras ha kemennadurez

a voe kasot da Jezuz da zont.

ALKA.S.Per.I,1,12 ministred ar quemennadurezh a zo

bre-mañ diskleriet deoc'h.

kement a. ou adv. (1) autant, tant, tellement.

C.quement, tr. "tant, lat.tot, tantum"; C.(DEBM.p.362)

quement a guez, tr. "lat.totidem"; G.478 an bro

oll so collet, sellet, quement ma-z edy; G.368

pechet a quement ma-z edy; Jer.ms.p.1452 (n.165)

an yer, comer-y, a quement ma-z quiffy; Jer.ms.

p.1455 (n.215) a lehet tregont tregont ... hac

a sont quement; M.2539 a quement ma-z eu muy

an delectation e-m pechet ... a quement se eu

poan; Mc.p.40 ez (= e) quement ha ma-z galhimp

caiffout couf' ez eo ret lavarot an nombr ves an

pechedou maruel; Dnal.p.64 Pe e-tra ez-ec

beniguet ar Verc'hes entre an oll groaguez?

E quement ha ma-s-ec, ha Man da Doue ... hac o

veza ganet ganty Jesus-Christ hop poan ...

GRég.p.904 quent, tr. "tant, si fort, tellement;

tant, autant"; quent e kar anc'hañ ma rank e

gaout da bep momant ; p.905 qement a binvidigezhioù en deus ; qement ha ma c'hallan ; n'en deus ket qement a aour evel a arc'hant ; qement a ed hag a foenn ; qement a dud a zo, ne c'hallan ket tremen ; PELLETIER. qement, tr."autant, tellement, également, pareillement, semblablement, d'égale grandeur ou quantité" ; L'Ann-p.376 qementt, tr."tant" p.23 qement, tr."autant" ; IB.p.606 mar en eus buvet va-unan e qement a bec'hodoù ; RS.p.214 ar sporedoù kreñv a veze e-tailh da zispriçout ar burzhodoù-mañ evel o c'hement a varvailhoù ; BD.3440 neuze a vezo en douar, o pep lec'h qement a c'hloc'har, ken a deuy an holl da gredoù ; MG-p.9 c'hwi a car bremañ qement evel va c'hofesour ; IS-p.7 qement evel a fact, ha nompas mui evit na fact ; TB-p.165 en ... hen sikours a qement ha c'helle.

JKS.p.70 e nep lec'h all ne gavont qement a beoc'h' ; HTO.p.37 i a grene, qement a son o devoa ; HTO.p.27 Jakob hen pedas qement ha ken brav n'o c'hearas erfin ; MOA.p.77 n'en deus ket graet an hanter qement a bec'hodoù evel an eus-me.

DIHU-1908 p.174 labouret en deus ... a qement m'en deus gallet ; PRMG.p.264 labourat a rac qement ha daou.

----- (2) tout, chaque (adjectif).

Fm.n.108 qement planet so e-n aer ; J.p.8 dez mat en houz ty ancien ha peuch bizhuyquen da regnaf ha da qement den so enn haf ; G.328 ne grata ... reyf dyeh ... qement tra ... a renquet ; Gk.II p.128 (H.p.2) bezet hoz hanu santificet dre qement christen a so ganet ; Am.ms.p.1460 (n.523) ne bet qement quy so he lanuion ; Do.p.56 goulen cont digant hon eneuff ves à qement pechedaou nac offansou en deues gret ; Dnal.p.27 qement den, à ganeur e-r bot-ma, ho devez tat.

NG-457 qement tra a welomp ; NG-457 pa soñjomp ... en tourmantoù kruel ... o krenheup qement gwezh ma soñjomp enne ; NG-1847 qement deur zo er bed ; RP.p.V qement levr all brezhonek hon eus lakaet da imprimañ ; RP.p.360 ne servije da netre dezhañ qement covr vat a rac ; ibid. oc'h egzersiñ qement covroù mat a gava a c'houlenne Doue digantañ ; BT-36 qement kêr, kastell, bourc'h, a

ravajen boudez ; BD.81 qement madoù hor bezo kunduct ; EN.3002 un dant-gevner a zo stag ouzh qement blevenn ; TE-p.2 ennoe'h e vo binniget qement pobl a zo er bed.

IBR.p.76 an dra-mañ a lakaas qement hini a oa el lez da gaout avi outañ ; JKS.p.69 qement tra zo ; SST-p.12 a'ho kar ... dreist qement tra zo holl ; HTO.p.37 eus a qement seurt boue a voe servijet ; BM.p.7 er c'hiz-se e premer klez o spored hag o c'hlon da qement sklerijenn ha da qement tra vat.

DIHU-1905 p.66 dalc'hit evel-se betek ken na glevhet un trouz bras e qement korn a zo ag ar ruskenn ; ALBD.p.110 c'hoant en doa da c'horvel e destoù hag ober qement tra evit reiñ da anaout e oa ar wirionez Hrouz e da ; ATST.p.8 ... e vefe ret bezañ gouiziek o qement gouiziegezh.

----- (3) tout (pronon).

G.226 qement on beoc oll so collet ; Da.p.11 qement à dalc'h hac a cret hon Mam Sant Ilis Catholic ; Ju.p.187 ne dal nettra qement à grit, ma na quirit perseueriff.

CO.p.156 ne resevas ket diganen zeken an distrañ respont ouzh qement a c'houlenne ouzhin ; BD.385 adieu a lavaran da qement zo er bed ; LN.952 qement a vez ganin a rank bout dispignet. TDE.BF.p.431 an intañvez-mañ a ouie ... e oa gwir qement a lavare an dud dezhi ; ISV.p.449 qement an eus, qement a ren, ne diat holl nemet evitañ ; JKS.p.69 an neñv hag an douar ha qement zo ; LHM.p.58 ober a ra qement a zo goure'hennet gant al lezenn.

----- (4) tous ceux (qui, que), chacun de ceux (qui, que).

NI.n.2 bras ha byhan, qement a veoc ganet ; NI.n.17 qement ... a ganat ; G.239 arrou hon qement qement so ; G.27 qement a bet qement en credo ; Fm.n.158 qement a veoc quiryon, eff ho diprisonas ; Dnal.p.87 qement ho deus recours d'ar Sorcureyon ... à comat un superstition ; ibid. qement à cret d'o hufreon (lenn ; hufreou), hac à les da ober ar pez ma z-ec obliget evit silvidiguez é énd, à pec'h Mortellanant.

NG-149 qement a vezo ... o touen buhez a vezo hirvoud o doare ; GS.p.256 ar gurun ... a deus da spontañ qement a oa er sal ; RP.p.49' ra vezo ar peoc'h en ti-mañ hag o-touez qement a chon e-barzh ; BD.685 qement a zo war ar bed-mañ ; IS-p.58 a qement en deus em vellet ... a hadiñ e-mesk ar bobl ur faos doktrin bennak, n. deus bet kazi

- hini n'en deus brudet e oa degaset gant Doue.
 ISV.p.90 kement a oa eno, he breur-kaer ha re all,
 a oa ur bec'h warnezh; MBR.p.VIII kaout truez
 ouzh kement a zo stag ar bec'ho ha lakaat
 ar fiziañs da ziwanañ en e c'halon; BMN.p.26
 pet gwech n'hon eus ket lavaret, kement a zo
 ac'hanomp, ...
- MMKE.p.X Menezh Menezoù Kernev ne vez ket klevet ...
 gant an holl, zoken gant kement a dlofe he
 c'hlevet.
- (5) aussi grand, si grand.
 Pa.n.108 ne voc biscoaz quement sclaearder.
 J.p.188 ... ma e-n-eux quement strif e divout
 na alhe ma hyrvout bout may; J.p.62 mysterou
 ...; quen uhel ynt len, ha quement na galhe
 heny dre squient caffout hent d-o comprehendaff.
 NG-300 Herod a lavare birviken ne gredze e oa priñs
 na baron er bed quement ha en; NG-1475
quemen evel Doue; BD.1725 ur famin vras a
 zeuy hag a vezo quement, ken a varvo an dud
 bennez e-kreiz an hent.
- MBR.p.2 kement oa ha kef Judeleg; MBR.p.72 setu
 e klev un trouz en aer kement na sav e benn;
 SBI.II p.118 ur botoù he deus va mestrez a zo
kement ha div vasin; SVE.RC.2 p.236 ur
 c'hilhog, kement ha va dorn, a zo trec'h d'ur
 yar kement hag un ti-forn.
- (6) où, (en) quelque lieu (qu'on aille).
 N.896 quement ma-z aff ne guellaff gour; J.p.20-b
 digacc da grace a purchaczaf mab den ...
 hac e prenañ quement ma z-af; E.n.506
quement ma-z-y e-n quify.
 BD.241 en quement ha ma'c'h in; BD.40 en quement
 ha ma'c'h orru.
- (A) a qement qui, que (relatif).
 Ca.n.17 pan oant tauler e-n tan ez rensont ho
 annou da doue, hep bezaff losquet bleuen en
 bet deze nac yuez acoustremet a quement a
 yoa gante; N.180 ret eo ... goulenn ...
 cusul pep penn a quement so onhy; Mc.p.86
 ... ez grehot mat da paourhaff ha miserablhaff
 croucadur a quement so dindan an cuff;
 Cnf.p.a/4 da bep Cloarec a quement a desir
 bezaff bellegyen; Cnf.p.37 né d-eux nemet
 ar Pap a quement a gallé ez (= e) absolff.
 Qu.p.73 sellit à me a-m-eus netra ha quement
 a-plige dech; Qu.p.53 may d'abraff cuit
 nigon a quement so ouz an daoll; Qu.p.113
 ha guin mat oz-eus hu? - An guellaff a
quement so é Kaer; Dnal.p.43 ne-d-eux nemet

- ar corf a quement a maroc.
 RP.p.VI evel na deus punision na rekempañs ebet
 a quement a ve brasoc'h eget peanioù an Ifern;
 BD.981 ne zo ur roue bras, meurbet ha puisant,
 a quement a e gavfed dindan ar firmament;
 BD.3416 fornet ... a ur matier an ekselantañ
 a quement zo war ar bed-mañ; EN.440 eno n'eus
 den a quement hon anavfe.
- MBR.p.70 netra a quement a c'hell da zeskiñ ... ur
 bugel; DEUT.2,36 ne voc na boure'h na kêr
 a quement a c'hellas tec'hout diouz hon daouarn.
- (B) kement ha ken bihan tant et si bien.
 GBI.II p.148 sevel a ra ... da vale ar ruiod,
kement-ha-ken-bihan n'erruas er butoù.
kementad n.-où quantité.
 VALL.p.607 kementad (n.); ENVB.GWAL.9 p.32 ar
 c'heñteradeg glaou-douar kaset er-maez ... a
 save droist da gent milion a donelladeg (pl.).
kement-ha-kement adv. autant l'un que l'autre, aussi
 grand l'un que l'autre, à égalité.
 GREG.p.324 qement-ha-qement, tr."également, autant
 l'un que l'autre".
 MOA.p.129 kement ha kement, tr."aussi grand l'un que
 l'autre"; p.231, tr."à égale mesure"; JK9.
 p.99 an dud holl n'o deus ket kement-ha-kement
 da drec'hif ha da vougañ o gwall youloù;
 ISV.p.9 an tri ferson-se zo ken kozh ha ken
 kozh ha kement ha kement o-zri.
- kement-hont adv. tant, autant.
 TE.p.159 ne oa ket rekis ekspozioñ quement-hont
 a dud da vout masakret.
kementiñ v. égaliser.
 VALL.p.243 kementa (inf.).
kement-mañ adv. (1) tout ceci.
 Cnf.p.27 pennaus eo quement-mañ ... ?
 NG-947 gant quehen-mañ ... en gontantit; RS.p.257
 ar worc'hez ... a revelas quement holl da sant
 Dominig; BD.3964 petra eo quement-mañ ?
 ISV.p.III an hini a zo deguezhet ar burzhud-se gantañ
 eo en deus e-mann skrivet quement; IBM.p.146
kement-mañ a zo bet kontet gant ur misioner.
 PRMG.p.266 kement-mañ ... ne reas ket a c'haou ouzh
 Youenn.
- (2) tant, autant, d'autant.
 BAL.p.200 kement-ma diminuet eo va foan er Purgator.
kement-se adv. (1) tout cela, cela, ce.
 Qu.p.125 petra d' quementse ?, tr."comment cela ?"
 GREG.p.2 nar intenter ervat qemen-se; HB.p.589
quementse a ray dezho ... esperout ennañ;

BD.4325 lezomp quemantse holl : DJ.p.43
quemant se a ra din'bout doaniet en spered
 IS-p.22 ne deus nemet Doue a c'hell ober
quemant-se.

MBR.p.VIII kement-se ... a ziskouez kalon vat tud
 hor bro ; JKS.p.71 kement-se holl a ziskouez
 deomp pegen glan en c'buhez ; ISV.p.128 e
 gortez cdo da goment-se : SST-p.68 aviz ar re
 en deus karg a evashaat ouzh quemant-cé :
 HTC.p.152 war goment-se, ar roue a savas diouzh
 taol.

DIHU-1905 p.44 en arbenn a goment sé.

----- (2) tant, autant, d'autant.

VNA-p.225 hep quemant-cé a seremonioù ; MBR.p.78
kement-se ulloc'h a yelo en godell ; MBR.
 p.VIII e-touez kement-se a draoù.

----- (A) e kement-se toutefois.

CBF.p.65 e kement se ne gredan ket e kollfen.

1. kemer m. prise.

GRog.p.755 gemer, tr."prise, capture" ; ur c'hemer ;
 L'Arm-p.306 quémér ; quemerreu (pl.).

2. kemer, kemerout v. (1) prendre.

C. quempret, tr."prendre, lat. capere" (inf.) ;

Qu.II p.152 quemeret pligadur en study, tr.

"prendre plaisir à l'étude" (inf.) ; N.230

bepret da compret poan (inf.) ; Nl.n.5 an eil

Person diuin ... se deuet da compret quic

(inf.) ; M.428 contant hor groa ... a compret

Pnygonn (inf.) ; J.p.17 da quempret flat (inf.)

ibid. da quemeret Jesus (inf.) ; J.p.61-b

quemeret archant digante a ve drouc graet

(inf.) ; Qu.p.7 teuruczit eta quemeret hon

labour a volentez nat (inf.) ; J.p.175 huy ...

ouzh euz paeet an dle ho devoae quemeret (pp.)

Nl.n.173 map Doue ... a comer quic en eoc

(3 prés.) ; Ca.n.4 ... ez comeras darn he tut

he pales (3 préct.) ; Pn.n.81 da-n neur-se ...

ez queras doe ... eneff e man (3 préct.) ;

Pn.n.204 dre-n louenez a quersoch, en ho

coff glan pan en santsoch (5 préct.) ; Jer.ms.

p.1450 (n.118) ne comery (2 fut.) ; G.19

quemer monet (2 impér.) ; G.46 quemer hent

(2 impér.) ; Nlou.n.560 comer curff (2 impér.)

G.348 na quemeret norhyet (5 impér.) ; Qu.p.87

quemerit c (= ho) archant (5 impér.).

GRog. quemeret ; gemer, quomer, quomeret ("hors de
 leon") ; quemerin, quémér (V.) (inf.) ; quemeret
 (pp.) ; PELletier. commeri "à par abus comer et
 et comerret", tr."prendre, recevoir" (inf.) ;

L'Arm-p.301 quémérein (inf.) ; NG-324 ael Doue ...
 a deus da lavaret d'an tri roue ... quemeret
 hent nevez (inf.) ; NG-1521 quemeret e pasiañs
 (5 impér.) ; NG-232 mar hoc'h eus fortunig er bod,
 e pasianted quemeret (5 impér.) ; RP.p.395
quemeret ar gér-se (inf.) ; GO.p.115 ... e permetis
 gant va diskibien quemeret an tec'h (inf.) ;
 BD.413 ne deo ket graet va zi evit ho quemeret
 (inf.) ; BD.357 birviken ouzh hep paour truez ne
quemeran (1 prés.) ; BD.1097 birviken ne savan na
 ne quemeran troad (1 prés.) ; BD.684 na quemeret
 ket a spont (5 impér.) ; SG.f.14 ordrenet eo
 deoc'h-holl quemeret an armoù (inf.) ; JV.II p.571
quemeret ho plasoù (5 impér.) ; MG-p.15 quémér
 a raed gant ur skouarn, ha laeskiñ a raed gant
 un arall (inf.) ; IS-p.9 quémér skouer ar an den
 santel Job (inf.).

ISV.p.7 hep quemeret an eil e-loc'h egile (inf.)

LBI.p.217 ar vezh a reas dezhañ kemer an tec'h
 (inf.).

----- (2) supposer.

J.p.34-b ne gon ... pe en manyer an seurt anquen ez

soutenher ; me a quemer ne galher quet (3 prés.).

----- (3) devenir pleine (en parlant d'une femelle).

L'Arm-p.392 hi a resev an hoc'h un eil quwez, goude

a'he deus quémérad, tr."(une truie) se fait couvrir

une seconde fois étant pleine" (pp.).

----- (4) en em gemer s'y prendre.

DIHU-1905 p.40 ne ouicnt ket forzh keer penaos en

gémér evit ober kement-se (inf.).

kemerad m. kemeridi captif.

VALL.p.96 kemerad ; kemeridi (pl.).

kemerapl a. prenable.

G.(DEBM.p.251) quemerabl.

kemerer m. -ion celui qui prend.

GRog.p.750 quemerer ; quemeruryen (pl.) ; quemerour (V.) ;

quemeruryon, quemeruryan (V.) (pl.).

kemeridigezh f. prise.

G.(Gloss.p.535) quemeridigezh, quemeridigez

GRog.p.755 quemeridigezh, ur quemeridigezh.

SKBT.p.125 kemeridigezh gant quemeret eus ar ramdir

etre an Albis hag ar Visuria.

quemerus a. prenable.

G.(Gloss.p.535) ez quemerus, tr."prenablement,

lat. capciter".

kemm m. -où (1) différence.

GRog.p.296 quemm, tr."distinction, différence" ;

p.187 kalz quemm a zo etrezo, tr."il y a bien

de la différence entr'eux" p.287 lakaat

qem etre, tr."différencier, mettre, causer de la différence": I'Arm.p.109 quemb (n.).
 TE-p.487 ... ne oa quemb erbet etre ar
 pec'hedoù ; IS-p.I ne deus ket paot a quemb
 etre an instrujionoù santel-mañ hag ar re
 zo anavot a werse.

SAG.p.51 ken 'zo etre bezañ onest dirak an dud,
 ha tud onest dirak Doue ; HTC.p.288 Doue ...
 n'en deus lakaet ken ebet etre ar baianed
 ha ni ; ISV.p.477 ar frioù ... a zo alies
 kalz ken etre o ment ; MGK.p.127 deus eta
 ganon hag e weli pe qem zo etre hon daou di.
 NOTK.p.139 n'heller kavout an disterañ ken etre
 anvioù tud ha lec'hioù an hanternoz ha rooù
 ar c'hreisteiz eus Galia.

----- (2) échange.

PElletier.ken, tr."change, échange, tree".

----- (3) changement.

JRS.p.467 Verb Doue a zo bepred heñvel hag hep
ken ebet ; LLB-225 ar vamm-gozh ... a lavar
 ... oc'h eus ken en amzer, en dud hag e
 pep giz.

DIHU-1906 p.200 a-benn C'hwevrer e oa ken.

SKET.p.115 ... e tegouezhas ken en o stad.

----- (A) hep ken sans faute, certainement.

B.n.542 nob a queront ... en douez ... heb qem
 renet ; B.n.565 ne denn heb qem ober ...
 un toupet ; B.n.49 hep quen qem.

----- (B) lakaet e ken comparer.

ISV.p.478 ... en doa bet ar fri ha ne oa soc'h
 ebet er c'harter hag a vije gouest da vezañ
 lakaet e ken gantañ.

SKET.p.26 lakaet e ken gant an danevell-mañ
 pennañ eus en Edda.

kenmadenn f.-où changement, modification.

ALKA.S.Jakez.1,17 Ted ar gouleier, na gaver
 ennañ kenmadenn ebet na skoud a cheñchamant ;
 NOTK.p.134 un danskeud eus ar c'hemañennou
 anezhañ (pl.).

kenmadur n.-ioù (1) changement.

GON.kenmadur (n.), tr."changement, mutation ;
 action de changer, d'échanger, de comparer,
 de distinguer, etc."

SKET.III p.47 kañvoù a vozo hag ur c'hemmadur
 bennak e dream ar bed.

----- (2) mutation (de consonne).

VALL.p.488 kenmadur-kensonnoù ; YBR.p.78 tri
 rumad disheñvel a kenmadurioù a zo (pl.).

kemmañ v. changer, échanger.

GON.kemma, tr."changer, échanger, troquer, permuter ;
 comparer, égaliser, différencier, distinguer,
 discerner" (inf.).

SKET.p.26 an nob ... a qem tra pe dra el
 linennadoù (3 fut.).

kenmesk n. (1) mélange.

H.2484 pezh qemesq.

GON.kenmesk (n.), tr."mélange, ce qui résulte de
 plusieurs choses mêlées, mixtion, alliage,
 ensemble".

----- (2) désordre, bouleversement.

GON.kenmesk, tr."complication, confusion": MOA.p.162

lez da kenmesk d'an traoù-se, tr."cesse tes
 bouleversements": BBR.p.216 en neñv, gant ar
 c'hoabr, ez eus kas ha kenmesk.

----- (A) da kenmesk ensemble, conjointement.

B.n.566 da qemesq clesquet a dou en dou flambesou.

kenmeskad n.-où mélange.

kenmeskadur n.-ioù mélange.

C.(DEEM.p.362) qemesquadur a daou par,
qemesquadur par ha pares.

GREG.p.611 qemesquadur, tr."mélange": p.629, tr."mixtion".
 p.196, tr."confusion, mélange confus de plusieurs
 choses": p.9 qemesquadur a zaou bar, tr.
 "accouplement".

kenmeskadurezh f. mélange, confusion.

GREG.p.196 qemeskadurezh, tr."confusion, mélange
 confus de plusieurs choses".

MGK.p.VIII brazhoneg naetaet a bep kenmeskadurezh.

kenmeskailhez n. mélange confus.

GREG.p.612 qemeskailhez, tr."mélange qui rend une
 chose mauvaise au goût, mélange de mauvaises
 choses avec des bonnes": p.823, tr."ripopé".
 p.629 qemeskailhez, tr."mixtion mauvaise".

kenmeskañ v. mêler, mélanger.

C.qemesq, tr."mesler, lat.miscere" (inf.); Qu.II
 p.110 qemesq, tr."mesler"; p.12, tr."misticnner"
 (inf.); B.n.795 foultr (var.foultr) ha curun ...
qemesquet a tan (pp.); H.2061 ho punissioucou,
 dezo fressq qemesquet (pp.).

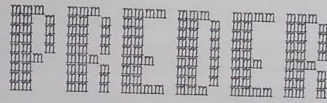
GREG.p.612 qemesqa, qemesq, tr."mélanger"; p.354

qemesqa, tr."entremêler, mêler parmi" (inf.).

PElletier.kenmesk, tr."mêler ensemble" (inf.).

HTC.p.8 David hag on en em daolas an eil etre divrec'h
 egile en ur kenmesk o daeroù (inf.); COL.p.34
qemesqua (inf.); GBF.p.79 kalz a zour ... ; ne
 ra ket a zroug ken buan pa e kenmesker gant ur
 bannig gwinegr (pass.prés.); BBR.p.224 ar glav
 ... kenmesket a c'hreizilh (pp.).

- kemm-ouzh-kemm adv. en échange, mesure pour mesure.
 GReg.p.942 reiñ qem ouc'h qem, tr."troquer".
 PELletier.p.479 kem oc'h kem, tr."tric pour
 troc, change contre échange": L'Arm-p.238
quemb-oh-quemp, tr."mesure pour mesure".
 DEUt.32,41 ... en em veñja eus va enbourien,
 hag e tistaolin kemm-ouch-kemm (lenn :
kemm-ouc'h-kemm) d'ar re o deus kas ouzhin.
kemmus a. changeant, variable.
 GON.kemmuz, tr."changeant, qui change facilement,
 qui est sujet au changement ; muable".
 1.kempenn a. ordonné, soigneux, bien tenu, qui a de
 l'ordre.
 Am.ms.p.1460 (n.509) à me so pus quempenn ;
 Daal.p.21 eus ar Croas pren, quempenn en
 diquenas (lenn : disquennas).
 GReg.p.761 kempenn, tr."propre, bien ajusté" ;
 p.677 kempenn, tr."qui est en ordre, arrangé ;
 avec ordre" ; PELletier.kempen, tr."bâti
 avec ordre" ; "sel piz a kempenn ouz da
 lizerennou, regarde de près, & avec attention
 tes lettres, dit un Maître à son écolier".
 LBN.p.151 ar chapelioù hag an aoterioù-se a zo
 pourvuiañ dalc'het kempenn.
 KLBD.p.84 n'oufed morse bezañ re kempenn.
 2.kempenn m. arrangement, rangement, action d'arranger,
 de ranger, d'ordonner.
 PELletier.kempen, tr."propreté, décence,
 ajustement, justesse, accommodement,
 arrangement".
 ISV.p.373 bremañ o doa paket ur kempenn diouzh
 ar barr-arnev ; ERNout.SUP.p.156 emañ
 oc'h ober e kempenn, tr."il fait son tripot,
 son petit ménage" (I.).
 SKET.III p.12 ar e'hempenn-se eus ar blev.
 3.kempenn v.-et arranger, ordonner, mettre en ordre,
 nettoyer.
 C.(Gloss.p.534) quempenn, tr."il arrange"
 (3 prés.) ; M.1564 quae da hadaff ... pynigenn
quempennet (pp.).
 GReg.p.8 kempenn, tr."accommoder, arranger" ;
 p.19 quempenn, tr."agencer, disposer les choses
 d'une manière qui les rende agréables" ;
 p.46 quempenn, tr."appropriier" ; p.677, tr.
 "ordonner, mettre en ordre" (inf.) ;
 PELletier.kempenni, tr."ornier, arranger,
 ajuster" (inf.) ; L'Arm-p.260 campénnoin,
 tr."ordonner, arranger" ; p.151 campénnoin
 tr."façonner" ; p.323 campénnoin tr."ranger"
 (inf.) ; IS-p.68 da campénnoin an isprid,
 da regliñ ar soñjoù (inf.).

Koumanant	12 niverenn	45 FF.
Koumanant d'ar Geriadur Istorel Hepken (4 niverenn)		15 FF
Koumanant hep ar Geriadur Istorel (8 niverenn) ...		30 FF

Renner : G. ETIENNE
 Embannerez : P. KERMOAL
 Sekretouriezh : Preder, 30 Place des Lices, 35-RENNES

An arc'hant da : M. G. ETIENNE, CCP 16 093 13, Paris

Eil Trimiziad 1970

Priz ar c'haier-mañ 9,00 FF

Moulet gant SADED
 CPPP Nn 35.709
 Diskleriet hervez al lezenn, Eil Trimiziad 1970

